

# افق حوزه

آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی در پیامی تصویری به آیین آغاز سال تحصیلی مدرسه علمیه و مؤسسه اسراء صدای علم این است که عمل کنید

آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی در پیامی به افتتاحیه سال جدید تحصیلی حوزه علمیه تهران عالم جدا از مردم نمی‌تواند تأثیرگذار باشد



در بیانیه آیت‌الله حائری در کناره‌گیری از مرجعیت تأکید شد

## لازم است مؤمنان از آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای اطاعت کنند

در شرایطی که نیروهای ضد اسلام هم‌قسم شده‌اند، ایشان برای رهبری امت و اداره مبارزه با نیروهای ستمگر و مستکبر شایسته‌تر و بایسته‌ترند.



## انتقاد آیت‌الله عیسی قاسم از احداث محله یهودی‌نشین در منامه

این یک ظلم آشکار از سوی دولتی است که قانون اساسی را زیر سؤال برده که از دید آن مردم منبع اصلی قدرت هستند.



## حضرت آیت‌الله حائری از ابتدا تبعیت از ولی فقیه را واجب شرعی می‌دانستند

آنچه صریحاً در بیانیه ایشان آمده، تبعیت از فرمایشات و فرمان مقام معظم رهبری در مسائل ولایت است که از ایشان تبعیت کنند.



## غرب با شیوه‌های جذاب به دنبال منحرف کردن نسل جوان است

روحانی و مجاهد عراقی در گفت‌وگو با حوزه مطرح کرد مواضع حکیمانه و متواضعانه آیت‌الله حائری در تاریخ حوزه ثبت شد



امام خامنه‌ای در دیدار شرکت‌کنندگان هفتمین اجلاس عمومی مجمع جهانی اهل بیت

# عدالت و معنویت پرچم جمهوری اسلامی

ویژه‌نامه ضمیمه این شماره

آیت‌الله حسینی بوشهری در مراسم رونمایی از کتاب «نظریه فرایندی انقلاب اسلامی»

## اهل قلم و صاحبان اندیشه مهم‌ترین سرمایه‌های جامعه هستند

افزود: تولید علم، تقویت بنیه علمی کشور، ارتقای سطح آگاهی و بینش مردم و معرفی محققان و اندیشه‌ورزان به جامعه و جهان، از جمله فواید برپایی نمایشگاه‌ها و مراسم رونمایی از کتاب و به‌طور کلی از جمله فواید جریان مباحث علمی در جامعه هستند. اهل قلم و صاحبان اندیشه، از مهم‌ترین سرمایه‌های جامعه هستند و ما امروز بدون شک، سر سفره اندیشه‌های بزرگانمان نشسته‌ایم و آنچه که داریم، از تراوشات فکری آن بزرگواران است.

آیت‌الله حسینی بوشهری تحقیق و پژوهش را به‌عنوان یک اصل در کلام مقام معظم رهبری مورد اشاره قرار داد و تکنولوژی و ابزارهای نوین را در تسهیل امر تحقیق و پژوهش مفید دانست و اظهار کرد: مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) می‌فرماید: «عصر تحقیق و پژوهش در همه‌جا به‌صورت یک اصل در مجموعه کارهای حوزه باید مورد توجه قرار گیرد». در گذشته محقق یا نویسنده برای دسترسی به فلان کتاب، گاهی روزها، هفته‌ها و حتی



چنین اثری به منابع و مستندات بسیار متنوع و گوناگونی ارجاع می‌دهد، نشان از اهمیت علمی این کتاب دارد؛ چراکه از امتیازات یک اثر، استناد به منابع قوی و متنوع است.

امام جمعه قم، جریان بحث‌های علمی و برپایی نمایشگاه‌ها و مراسم رونمایی از کتاب را برای جامعه، مفید ارزیابی کرد و

رئیس شورای عالی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، قلم را از عوامل استحکام بخشی جامعه و دین در کلام پیامبر اسلام ﷺ عنوان کرد و اهل قلم و صاحبان اندیشه را از مهم‌ترین سرمایه‌های جامعه و موجب رشد و تعالی آن دانست.

به گزارش روابط عمومی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، مراسم رونمایی از کتاب «نظریه فرایندی انقلاب اسلامی»، با حضور آیت‌الله حسینی بوشهری، در محل جامعه مدرسین حوزه علمیه قم برگزار شد.

رئیس شورای عالی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، قلم را از نعمت‌های بزرگ الهی برشمرد و گفت: پیامبر گرامی اسلام ﷺ می‌فرماید: «القلم من الله نعمة عظيمة ولولا القلم لم يستقم الملك والدين و لم یکن عیش صالح»؛ یعنی قلم چنان می‌تواند در ملک و مملکت و دین نقش‌آفرین باشد که موجب استحکام بخشی جامعه گردد

و حتی آرامش و تلطیف فضای اجتماع از رهگذر قلم میسر است؛ بنابراین حاکمان جامعه بایستی، قدردان اهل قلم باشند. چه آنجا که به تبیین مطالب می‌پردازند و چه آنجا که نقد منصفانه را مد نظر دارند.

وی ادامه داد: نکته جالب در آخر این روایت نهفته است که زندگی گورارا در سایه‌سار قلم است. قلم است که به

## دشمن ناچار به مذاکره با ایران شده است

آیت‌الله سعیدی



تولیت حرم مطهر بانوی کرامت ﷺ گفت: رژیم صهیونیستی می‌خواست از نیل تا فرات را اشغال کند؛ ولی اکنون به‌برکت تلاش‌های انقلابی‌ها، به اهداف خود نرسیده است. به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله سعیدی، ۶ شهریور در دیدار جمعی از مدیران ارشد هوافضای وزارت دفاع که در سالن محراب حرم مطهر حضرت معصومه ﷺ انجام شد، با گرمی داشت هفته دولت اظهار کرد: شهیدان رجایی و باهنر اخلاق اسلامی و اهل‌بیتی داشتند و حتی با دشمنان و افرادی که به آنها حسادت می‌ورزیدند، با حسن ظن رفتار می‌کردند و مجاهدانه در راه خدا تلاش کردند و به شهادت رسیدند.

تولیت حرم مطهر حضرت فاطمه معصومه ﷺ با بیان اینکه رژیم صهیونیستی می‌خواست از نیل تا فرات را اشغال کند؛ ولی امروز به‌برکت تلاش‌های صورت‌گرفته، موجودیت خودش را هم در خطر می‌بیند، گفت: اگر تلاش‌های وزارت دفاع و نیروهای مسلح نبود، تا الآن دشمن ما را نابود کرده بود و اگر می‌بینیم که در مسئله برجام با ما مذاکره می‌کنند، به ما تخفیف نداده‌اند؛ بلکه ناچارند که با ما مذاکره کنند.

آیت‌الله سعیدی، با بیان اینکه در نظام جمهوری اسلامی ایران، از ابتدا تاکنون هر کاری به عهد امامین انقلاب بوده، خوب انجام شده و پیشرفت داشته است، افزود: دولت سیزدهم هم که خود را مطیع رهبری می‌داند، به‌صورت شبانه‌روزی و بی‌وقفه کار می‌کند و کارهای جهادی عظیمی که سال‌ها روی زمین مانده بود، در این دولت انجام شده و یا در حال انجام است.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، با اشاره به نقش و مأموریت حوزه علمیه در تمدن‌سازی، تصریح کرد: مأموریت حوزه، نظریه‌پردازی دینی مطابق با مقتضیات زمان و پشتیبانی از نظریه اسلامی است. ما در حوزه‌های علمیه نیازمند اجتهاد تمدن‌ساز و جامعه‌پرداز هستیم. به گزارش خبرگزاری رسا، آیت‌الله کعبی در آیین افتتاحیه سال تحصیلی مدرسه حججیه قم، با اشاره به اینکه حضرت زینب ﷺ در پرتو علم برخاسته از نورانیت اهل‌بیت ﷺ و علم توحیدی و نگاهی ژرف، توانست شکست ظاهری را به پیروزی تبدیل کند، گفت: عمه سادات انفعال را به فعالیت، ضعف را به قدرت و تهدید را به فرصت تبدیل کردند و در ماجرای کربلا، مدیریت بحران را به‌نحو احسن انجام دادند.

عضو خبرگان رهبری افزود: امروز به‌فضل الهی پرچم آموزه‌ها و مکتب اهل‌بیت ﷺ به‌برکت مکتب عاشورا و تداوم راه آن در انقلاب اسلامی و ولایت فقیه به رهبری بنیان‌گذار نظام مقدس جمهوری اسلامی حضرت امام خمینی ﷺ جهانی شده است.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، با بیان اینکه امروز

## در حوزه‌های علمیه نیازمند اجتهاد تمدن‌ساز و جامعه‌پرداز هستیم

آیت‌الله کعبی

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، با بیان اینکه نظریه تمدنی باید در حوزه‌های علمیه تدریس شود، خاطرنشان کرد: طرح نظریه تمدنی امام راحل ﷺ بودند و پرچم‌دار آن رهبری است و این نظریه، از جهاد اصیل و اسلام‌شناسی درست براساس آموزه‌های اهل‌بیت ﷺ برخاسته است.

وی علم و فناوری را از شاخص‌های تمدن‌سازی برشمرد و اذعان کرد: در همه عرصه‌های پزشکی، کشاورزی و اقتصاد دانش‌بنیان، زیرساخت‌های ایران به‌گونه‌ای پیشرفت کرده که اقتصاد ما به رتبه چهاردهم دست یابد.

آیت‌الله کعبی با اشاره به نقش و مأموریت حوزه علمیه در تمدن‌سازی، تصریح کرد: مأموریت حوزه نظریه‌پردازی دینی مطابق با مقتضیات زمان و پشتیبانی از نظریه اسلامی است. ما در حوزه‌های علمیه، نیازمند اجتهاد تمدن‌ساز و جامعه‌پرداز هستیم.

نداشته باشند. عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم با اشاره به اینکه حوزه علمیه در دل مبارزه و جهاد پرورش یافته است، عنوان کرد: تربیت مکتب رسول‌الله، امیرالمؤمنین و حسنین ﷺ است که مکتب آنها علم، جهاد، بصیرت و حضور در صحنه می‌باشد.

آیت‌الله کعبی حوزه امام صادق ﷺ را حوزه انقلابی برشمرد و اظهار کرد: حوزه امام صادق ﷺ حوزه علم و جهاد و تداوم راه امام حسین ﷺ است؛ حوزه اهل بیت ﷺ، حوزه تفکیک‌ناپذیری دین از سیاست است.

عضو خبرگان رهبری، با بیان اینکه در عصر انقلاب اسلامی به‌سر می‌بریم، تصریح کرد: حوزه‌های ما نمی‌توانند نسبت به انقلاب و اثر آن در جهان بی‌تفاوت باشند؛ انقلاب اسلامی آموزه‌ها و مکتب اهل‌بیت ﷺ را از انزوا خارج کرد.

رسانه حسینی و بیسترسان تمدن اسلامی است. آیت‌الله کعبی با تشریح تاریخ حوزه علمیه، تصریح کرد: ریشه تاریخی حوزه‌های شیعی، به تأسیس اولیه آن توسط نبی مکرم اسلام ﷺ برمی‌گردد و اگر حوزه‌های علمیه شیعه نبود، اصلاً سنت رسول‌الله ﷺ ماندگار نمی‌شد.

استاد حوزه علمیه قم، با بیان اینکه حوزه‌ای که در عصر رسول‌الله ﷺ تأسیس شد، در دل جهاد و مبارزه شکل گرفت، ادامه داد: قناعت از دل آیه نفر و مبارزه برخاسته و پیوند عمیقی بین جهاد و قناعت و مبارزه و عمل است.

وی علم و عمل در مکتب اسلام ناب محمدی را آمیخته با هم دانست و خاطرنشان کرد: علم و عمل جدای از میدان مبارزه و جهاد و قابل تفکیک نیست و این‌گونه نیست که؟ کسانی؟ تمام عمر درس بخوانند و در گوشه‌ای منزوی زندگی کنند و کاری به اوضاع سیاسی و اجتماعی امت



پرچم انقلاب با اقتدار، معنویت و بصیرت توسط رهبر معظم انقلاب برافراشته شده است، اظهار کرد: پیش‌بینی حضرت زینب ﷺ در مورد عاشورا و پیام آن تحقق پیدا کرده و اربعین

**رهبر انقلاب اسلامی در دیدار رئیس‌جمهور و اعضای هیئت دولت**

# مهمترین توفیق دولت احیای امید و اعتماد مردم بود



رهبر معظم انقلاب اسلامی، ۸ شهریور در دیدار رئیس‌جمهور و اعضای هیئت دولت، بررسی و بیان عملکرد دولت و زنده نگه داشتن حوادث مهم انقلاب و ۴۳ سال اخیر را دو رویکرد اساسی هفته دولت برشمردند و با تشریح توفیقات یک‌ساله دولت در بیان توصیه‌های مهم؛ از جمله درباره اولویت مسئله اقتصاد، افزودند: مردم در همه حوادث و رویدادها «قهرمان اصلی سرگذشت انقلاب» بوده‌اند و این واقعیت، مایه درس و عبرت است و به همه مسئولان نشان می‌دهد که با این ملت باید چگونه رفتار کرد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، حضرت آیت‌الله

خامنه‌ای، شهیدان رجایی و باهنر را دو مدیر تراز انقلاب اسلامی خواندند و با اشاره به اینکه شهادت، پاداش شایسته پروردگار به این دو عزیز بود، گفتند: غفلت و فراموشی حوادث بزرگ، آفت مهمی است که باید همه از آن پرهیز کنیم.

رهبر انقلاب اسلامی«برانگیختگی عمومی ملت در دوران انقلاب»، «حیرت استکبار در مقابل عظمت انقلاب»، «دشمنی‌های بی‌وقفه زورگویان جهانی»، «بی‌دفاع بودن کشور و پایتخت در مقابل حملات هوایی صدام»، «جولان دادن تورویست‌ها در سراسر کشور و ناامنی سال‌های اول انقلاب»، «عملکرد دولت‌ها و مجالس مختلف پس از انقلاب»، «حضور تعیین‌کننده ملت در حماسه دفاع مقدس و دیگر جبهه‌های مقابله با دشمنان» و «حضور بی‌دریغ و تحسین‌برانگیز مردم در راهپیمایی‌ها و مراسمات مختلف» را از جمله مسائلی خواندند که یاد آنها باید دائم در ذهن جامعه زنده باشد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در همین زمینه با یادآوری حضور به‌یاد ماندنی ملت در تشییع سردار شهید حاج قاسم سلیمانی، افزودند: مسائل مشابه از جمله حضور پرمعنا و گسترده مردم در تشییع پیکر آیت‌الله ناصری در اصفهان و مشارکت عجیب مردم در میهمانی غدیر، نشان‌دهنده جهت‌گیری‌های عمومی ملت و راه صحیحی است که باید ادامه یابد.

رهبر انقلاب اسلامی، بررسی و پرداختن به فعالیت‌های دولت را، دومین کارکرد هفته دولت برشمردند و با اشاره به برخی توفیقات دولت، توصیه‌هایی خطاب به رئیس‌جمهور و اعضای دولت بیان کردند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، زنده کردن امید و اعتماد مردم را، مهم‌ترین توفیق دولت دانستند و افزودند: مردم می‌بینند که دولت در وسط میدان و مشغول کار و تلاش برای حل مشکلات و خدمت‌رسانی به آنهاست و این واقعیت، امید و اعتماد عمومی را تا حد زیادی احیا کرده است البته؛ این تلاش‌ها در برخی زمینه‌ها به نتیجه رسیده و در بعضی زمینه‌ها نیز، هنوز به نتایج لازم نرسیده است.

ایشان سفرهای استانی دولت را موضوعی درخشان و مهم خواندند و افزودند: ۳۱ سفر در سال اول دولت به سراسر کشور از جمله نقاط محروم و دورافتاده، نظارت میدانی بر کارها و همدلی عمیق با مردم، از دیگر توفیقات دولت بوده است.

«سرعت عمل و حضور در محل حوادث طبیعی و پیش‌بینی‌نشده به‌نشانه همدردی دولت با مردم»، «زودبه شدن رقابت‌های منفی و مناقشه‌برانگیز در روابط بین قوا که موجب آشفته کردن ذهن مردم می‌شد»، «تأکید بر مراقبت جدی سه قوه در استمرار این تلاش آرامش‌بخش» و «جوان‌گرایی»، از دیگر



حجت‌الاسلام والمسلمین برته در واکنش به خبر کذب استخدام ۲۰ هزار ناظر شرعی در بانک‌ها، گفت: اساساً چنین ادعایی آن‌قدر مضحک و دور از واقعیت است که برای کارشناسان امر، کذب بودنش روشن است.

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدرضا برته سخنگوی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، در گفت‌وگو با خبرگزاری حوزه، ضمن اعلام غیرواقعی بودن خبر استخدام ۲۰هزار ناظر شرعی در بانک‌ها، گفت: اساساً چنین ادعایی آن‌قدر مضحک و دور از واقعیت است که برای کارشناسان امر، کذب بودنش روشن است؛ ولی با توجه به پرداخت غیراخلاقی و غیرحرفه‌ای به این موضوع توسط برخی از درگاه‌های خبری، لازم است عرض شود که نه گفت‌وگویی

برای اینکه دچار این آفت نشوید، با یک طرح کلان و نقشه جامع و قابل توضیح برای مردم، حرکت کنید.

ایشان لزوم رعایت اولویت‌ها را به‌عنوان توصیه ششم مطرح کردند و گفتند: توان و امکانات دولت محدود است، بنابراین باید ابتدا سرفصل‌های اساسی مشخص شوند و سپس سرفصل‌ها و زیرمجموعه‌های آنها اولویت‌بندی شوند. رهبر معظم انقلاب با تأکید بر اینکه در شرایط کنونی، اولویت اصلی همچنان مسئله اقتصاد است، خاطرنشان کردند: البته این به‌معنای نادیده گرفتن سرفصل‌های دیگر همچون علم، امنیت، آسیب‌های اجتماعی و فرهنگ نیست؛ ولی اولویت باید اقتصاد باشد همراه با پیوست فرهنگی.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در خصوص موضوع اقتصاد چند نکته را بیان کردند.
«لزوم انسجام مدیران اقتصادی و داشتن نظر واحد در مسائل گوناگون اقتصادی» و «مشخص کردن اولویت‌ها و تمرکز بر شاخص‌های اصلی و پیگیری روزانه آنها از جانب رئیس‌جمهور و دیگر مسئولان» نکاتی بود که معظم‌له به آنها اشاره کردند.

رهبر انقلاب اسلامی در بیان شاخص‌های اصلی اقتصاد، گفتند: اندازه تورم، رشد اقتصادی، رشد سرمایه‌گذاری، رشد اشتغال، رشد درآمد سرانه و کاهش فاصله طبقاتی، شاخص‌هایی هستند که باید به–صورت دقیق و مستمر مورد توجه قرار گیرند.

ایشان در توصیه بعدی، عمده‌ترین سرفصل در پیشرفت اقتصاد کشور را مسئله تولید خواندند و تأکید کردند: قاطعانه با هر عاملی که تولید را تضعیف می‌کند، مقابله کنید.

رهبر معظم انقلاب اسلامی با اشاره به بحران غذا به دنبال وقوع جنگ اوکراین، مسئله امنیت غذایی را بسیار مهم دانستند و با یادآوری توصیه‌های مستمر قبلی، مبنی بر لزوم خودکفایی در اقالم اساسی مانند گندم، افزودند: مسئله امنیت غذایی یک مسئله درجه یک است که نباید از آن غفلت شود.
حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در خصوص تولید صنعتی، با اشاره به مشکل کمبود سرمایه در گردش واحدهای تولیدی، تأمین این سرمایه را وظیفه بانک‌ها خواندند و گفتند: بانک مرکزی سخت‌گیری‌های به‌جا و به‌موقعی را در خصوص کنترل ترانزانه بانک‌ها آغاز کرده است؛ اما باید مراقبت شود که این کنترل‌ها، بر روی فعالیت‌های غیرمولد بانک‌ها همچون خرید زمین و سکه یا فعالیت‌های بنگاهداری آنها اعمال شود و تسهیلات لازم برای واحدهای تولیدی آسیب نبیند.

ایشان در برشمردن اولویت‌های اقتصادی، مسئله مسکن را مورد توجه قرار دادند و گفتند: در قضیه مسکن عقب‌ماندگی زیادی وجود دارد که موجب افزایش سرسام‌آور قیمت و اجاره‌بها و رنج و زحمت مردم شده است.
«ساخت پتروپالایشگاه‌ها»، «تکمیل زنجیره ارزش افزوده در صنایع معدنی و جلوگیری از خام‌فروشی»، «تکمیل مسیرهای حیاتی شمال به جنوب و شرق به غرب برای افزایش ظرفیت حمل و نقل بین‌المللی و همچنین مسیرهای ارتباطی و حمل و نقل داخلی» و «توسعه استفاده از ظرفیت بی‌پدیل دریا» اولویت‌های دیگری بود که رهبر معظم انقلاب بر آنها تأکید و خاطرنشان کردند: نگذارید، ظرفیت‌های طبیعی و انسانی عظیم موجود در کشور هرز برود.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در پایان سخنانشان با تأکید بر پرهیز از نیمه‌کاره رها کردن کارها و ضرورت پیش گرفتن صبر و استقامت و افزایش کار جهادی برای حل مشکلات مترکم و به‌جامانده، گفتند: اگر به این توصیه‌ها عمل شود، ثابت خواهد شد که دولت سیزدهم، دولتی کاملاً کارآمد، فعال و برطرف‌کننده مشکلات زندگی مردم است که نتیجه آن، رضای پروردگار و مردم خواهد بود.

ایشان همچنین با قدردانی از گزارش رئیس‌جمهور و چندتن دیگر از اعضای دولت، گفتند: باید با فعالیت بیشتر بخش رسانه‌ای دولت و اطلاع‌رسانی هنرمندانه و باورپذیر، این دستاوردها را برای مردم بیان کرد.

گفتنی است، پیش از سخنان رهبر انقلاب اسلامی، رئیس‌جمهور و چهار تن از اعضای دولت به بیان گزارش‌هایی از رویکردها و اقدامات اولین سال دولت سیزدهم پرداختند.

حجت‌الاسلام والمسلمین رئیسی، با اشاره به شرایط دشوار کشور در مرداد ۱۴۰۰، «پیوند نژد معیشت مردم به اراده بیگانگان» را، از مهم‌ترین اقدامات دولت دانست و گفت: در این یک سال، بیش از قبل مطمئن شدیم که برای همه مسائل راه‌کار وجود دارد و هیچ بی‌بستی وجود ندارد.
رئیس‌جمهور همراهی و اعتماد مردم را بزرگ‌ترین سرمایه دولت برشمرد و گفت: «اوپروژه دولت «احیای اعتماد عمومی به دولت» است و کلیه اقدامات در این چارچوب دنبال می‌شود.

کنترل رشد تورم و نقدینگی، مهار کرونا و واکسیناسیون سراسری، استقراض نکردن از بانک مرکزی برای جبران کسری بودجه، ایجاد درآمد‌های جدید و پرداخت سفرهای سنگین به‌جامانده از قبل، یابداری در ذخایر کالاهای اساسی، بدهی‌های استثنای با راهبر حل مسئله، فعال کردن سامانه‌های الکترونیک به‌منظور اصلاح بسترهای فسادزا، اجرای عدالت به‌ویژه در لایحه بودجه، تغییر ریل سیاست خارجی از برجام‌زدگی به نگاه متوازن، و همچنین ارتقای تجارت و همکاری‌ها با همسایگان، از مهم‌ترین محورهای گزارش رئیس‌جمهور در این دیدار بود.

آقای مخبر معاون اول رئیس‌جمهور نیز، «مدیریت نوسان‌های اقتصادی»، «فعال‌سازی سرمایه‌گذاری داخلی» و «مبارزه با فقر و گسترش عدالت» را سه محور اصلی کار اقتصادی دولت در یک سال اخیر عنوان کرد و گفت: استفاده از ظرفیت‌های متنوع کشور؛ از جمله ۲۷۰۰ کیلومتر دسترسی به دریا، معادن و کشاورزی جزء اولویت‌های دولت است.

بیان گزارشی از سفرهای استانی در یک‌سال گذشته و روند تخصیص منابع برای اجرای مصوبات آنها، از زبان آقای مرتضوی معاون اجرایی رئیس‌جمهور، بیان اقدامات برنامه‌ای و بودجه‌ای دولت از جمله در اصلاح تراز درآمد‌ها و مصارف، در گزارش آقای میرکاظمی رئیس سازمان برنامه و بودجه، و همچنین گزارش وزیر نیرو از اقدامات دولت در دو حوزه آب و برق به‌منظور کاهش تنش‌های آبی و جلوگیری از خاموشی‌ها در تابستان، بخش‌های دیگر این دیدار بود.

با حوزه علمیه در این خصوص صورت گرفته و نه حوزه علمیه چنین برنامه‌ای دارد.

وی ادامه داد: بله لازم است، طبق قانون و نظر کارشناسی شورای فقهی بانک مرکزی، در پاسخ به دغدغه‌های دانشمندان علوم دینی و از همه مهم‌تر، عموم مردم متدین که خدمت‌گیران، مشتریان و صاحبان اصلی بانک‌ها هستند، نظارت شرعی بر عقود، قرارداده‌ا و خدمات پولی بانکی صورت پذیرد تا از آسیب‌های احتمالی به‌ویژه شبهه ربوی بودن مصون بماند که این نیز طبق نظر کارشناسان، مجموعاً در حدود ۳۰ تا۴۰منخصص صاحب‌نظر را شامل می‌شود و نه ۲۰ هزار ناظر را.

سخنگوی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه اضافه کرد:

### • اخبار کوتاه ایــــران

• **صدور گذرنامه موقت ظرف ۴۸ ساعت برای زائران:** رئیس ستاد مرکزی اربعین: بیش از ۷۰۰ هزار نفر در نوبت صدور گذرنامه بودند و امکان صدور سریع گذرنامه فراهم نبود؛ با همکاری فراجا ظرف ۴۸ ساعت این گذرنامه ها را صادر می‌کنیم. زائران برای صدور برگه‌های گذرنامه موقت باید به درگاه های پلیس ۱۰+ و برای تمدید گذرنامه به ادارات صدور گذرنامه مراجعه کنند.

• **غیبت دانشجویان راهپیمایی اربعین موجه می‌شود:** معاون فرهنگی اجتماعی وزارت علوم: فرصت دانشجویان شرکت‌کننده در اربعین برای دفاع از پایان‌نامه تا پایان مهرماه تمدید شد.

• **افزایش خدمات پس از فروش خودرو تا ۵ سال:** رئیس سازمان ملی استاندارد: خودروساز مکلف شده است عیوب خودروهای تولید شده کف کارخانه را به کمک شرکت‌های بازرسی تعیین صلاحیت شده برطرف کند و گزارشات را پیوسته به سازمان ملی استاندارد اعلام کند. خدمات پس از فروش در صنعت خودرو اجباری شده و تا پنج سال افزایش می‌یابد.

• **افزایش ۲۲ میلیاردی صادرات نسبت به سال گذشته:** سخنگوی اقتصادی دولت: در حوزه خارجی حجم تجارت ما افزایش پیدا کرده و بیش از۹۲ میلیارد دلار حجم تجارت خارجی دولت است و نسبت به سال گذشته و دولت قبل ۲۲ میلیارد افزایش صادرات داشتیم. درآمد نفتی ما ۵ برابر بیشتر از پارسال بوده. رشد سرمایه‌گذاری خارجی از ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۱ تقریباً ۲برابر شده و به حدود ۵ میلیارد دلار رسید.

• **وام اشتغال زنان سرپرست آسان‌تر شد:** سخنگوی دولت: دولت با پیشنهاد معاونت امور زنان مبنی بر تسهیل ضمانت وام اشتغال خرد زنان سرپرست خانوار (دهک‌های یک تا ۵) با بهره‌گیری از ظرفیت صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری تعاون، موافقت کرد.

• **ماهوره خیام هر ۹۰ دقیقه یک‌بار به دور زمین می‌چرخد:** رئیس سازمان فضایی: با کشورهای دیگر در حال ریزنی هستیم که تصاویر خیام را با تصاویر ماهواره‌های دیگر تبادل کنیم. ممکن است کالیبره‌کردن تصاویر خیام تا ۶ ماه طول بکشد. ماهواره خیام هر ۹۰ دقیقه یک‌بار به دور زمین می‌چرخد.

• **۵ هزار نفر در پارس جنوبی استخدام می‌شوند:** وزیر نفت: پروژه‌هایی در پارس جنوبی افتتاح شد که معجر پروژه میزان اشتغال در آن‌ها را بیش از چهار پنج هزار نفر اعلام کرده است.

• **کشم‌رور، ۷۰ساله تورم شکست:** سخنگوی دولت با انتشار آمار تورم ۷۰ سال گذشته کشور نوشت: تورم بی‌سابقه ۵۹ درصدی آغاز دولت سیزدهم که درحال رشد بود، به ۴۰ درصد کاسته شد.

• **۱۰ میلیون تومان سهام عدالت برای بازماندگان تحت پوشش:** وزیر اقتصاد: تا آخر امسال به ۳ میلیون نفر از افراد تحت پوشش کمیته امداد و بهرستی که سهام عدالت ندادند، به ازای هر نفر ۱۰ میلیون تومان از سهام شرکت‌های دولتی تخصیص می‌یابد.

• **سه‌ماهه بزه‌یز آزاد کات سرکشت: ۱۵ لیتر شد:** مدیرعامل شرکت پالایش: سه‌ماهه بنزین ۳۰۰۰ تومانی در کارت‌های سوخت شخصی ۱۰۰ لیتر کاهش یافت و از ماهانه ۲۵۰ به ۱۵۰ لیتر رسید. دلیل اصلی این تغییر، مبارزه با قاچاق بنزین است.

• **آب‌رسانی غدیر افتتاح شد:** بزرگ‌ترین طرح آب‌رسانی کشور به منظور تأمین و رفع بحران آب برای شهرهای مرکزی و جنوبی استان خوزستان با حضور رئیس‌جمهور افتتاح شد. با افتتاح این پروژه ۴۰۷ میلیون نفر از این آب باکیفیت برخوردار می‌شوند.

• **با افزایش گرانی، دزدی هم بیشتر شد:** فرمانده فراجا: از سال ۹۷ که قیمت‌ها افزایش یافت، آمار سرقت‌ها نیز ۳۰ درصد بالا رفت. از طرفی نیز هزینه جرم پایین بوده و بازآزادنگی لازم را ندارد. طبق قانون برای سرقت‌های زیر ۲۰ میلیون تومان پرونده تشکیل نمی‌شود و سارق نیز به زندان نمی‌رود.

• **خسارت ۳۰ میلیارد دلاری کودگی هوا در سال ۱۴۰۰:** سرپرست مرکز ملی هوا و تغییر اقلیم: بر اساس آمار کودگی هوا در سال ۱۴۰۰ بیش از ۳۰ میلیارد دلار خسارت را به کشور تحمیل کرده است. مصرف انرژی در کشور ما ۲ برابر میانگین جهانی است که باید مدیریت و اصلاح شود.

• **تبدیل ستاد مقابله با کرونا به ستاد مقابله با تهدیدها:** فرمانده قرارگاه عملیاتی ستاد ملی مبارزه با کرونا با موافقت رئیس‌جمهور برای تبدیل این نهاد به ستاد ملی مقابله با تهدیدها خبر داد.

• **۳۰ درصد قطعات یدکی خودرو تقلبی است:** وزیر صمت: حدود ۳۰ درصد از قطعات یدکی خودرو یا قاچاق یا تقلبی است. آغاز توزیع واکسن آنفلوآنزای ایرانی: رئیس سازمان غذا و دارو: واکسن‌های آنفلوآنزای چهارظرفیتی تولید داخل از امروز توزیع می‌شود. بهترین زمان تزریق واکسن آنفلوآنزا اواسط شهریور و اوایل مهرماه است.

• **مبلغ وام دانشجویی ۲ برابر می‌شود:** رئیس صندوق رفاه دانشجویی: وام دانشجویی امسال نسبت به سال گذشته بین ۱۵ تا ۱۰۰ درصد اضافه شده است.

• **هزینه نگهداری سارقان ماهانه حدود ۱۰ میلیون تومان است:** سخنگوی فراجا با اشاره به افزایش میزان سرقت‌های خرد، گفت: هزینه نگهداری سارقان ماهانه به طور میانگین حدود ۱۰ میلیون تومان است و این در حالیست که می‌توان با نصف این مبلغ اقدامات مؤثر پیشگیرانه انجام داد.

اما نکته‌ای که باید به آن توجه داشت، این است که شیوه

همیشگی جبهه دروغ و نفاق، انعکاس وارونه و به‌دور از ارزش‌های اخلاقی و رعایت اصول انسانی در خبررسانی است و هر خبر جعلی که به‌نجوی در جهت تضعیف یا تخریب اسلام عزیز، مکتب اهل‌بیت <sup>(علیهم‌السلام)</sup>، نظام اسلامی و افتخارات ایران بزرگ باشد، در صدر توجه رسانه‌های بیگانه قرار می‌گیرد و یکی از مهم‌ترین راه‌ها در برابر دروغ و کذب، تحقیق کافی درباره اخبار و بررسی وثاقت آنها توسط بینندگان و شنوندگان و سپس بازتاب دادن به خبر صحیح است که در این صورت ترو‌های رسانه‌ای و کشتار جمعی اذهان مخاطبان، بی‌اثر و مدعیان دروغین نیز رسوا خواهند شد. ان‌شاء‌الله



## خلاص

### پایه هر معنویت است

این مرجع تقلید با بیان اینکه عمل طلبه و روحانی مردم را جذب می‌کند، افزودند: اگر عمل ما روحانیون الهی باشد، مردم به او خوش بین می‌شوند.

حضرت آیت‌الله سبحانی در مراسم آغاز سال تحصیلی مدرسه علمیه امام صادق علیه السلام ضمن اشاره و استدلال به آیه شریفه «فلولا نفر من كل فرقة منهم طائفة ليتفقهوا فی الدین ولینذرو قومهم اذا رجعوا الیه»، متذکر شدند: هجرت و تحصیل نباید مادام العمر باشد. محصل مادام العمر که در قم ریشه دوانده، صحیح نیست.

ایشان با اشاره به فراز پایانی آیه نفر که «ولینذرو قومهم إذا رجعوا الیه» معنی یحذرون» افزودند: افرادی که برای تحصیل به قم می‌آیند پس از آموزش و تحصیل، باید به شهرها و مناطق خود بازگردند تا بالای منبر، وعظ، اخلاق و احکام و فقه بگویند تا مردم تربیت شوند.

معظم‌له با بیان اینکه اینکه تفقه در دین به معنای خواندن صرف فقه نیست بلکه به معنای فهم دین است، افزودند: یعنی مثلاً کلام بخوانند، تا عقاید اسلامی را خوب یاد بگیرند. ادبیات عرب بخوانند تا قرآن و سنت را بفهمند. فقه بخوانند تا احکام دین را برای مردم بیان کنند.

این مرجع تقلید با اشاره به پیش آمدن مسائل جدید، از طلاب خواستند که با سعی و تلاش، سوالات و مسائل را خوب بفهمند و پاسخ مناسبی بدهند.

ایشان به نقل خاطراتی از جدیت و تلاش حضرت امام خمینی علیه السلام پرداختند و افزودند: در سال ۱۳۳۲ در آغاز درس از حضرت امام خمینی علیه السلام سؤال کردم که تابستان در محلات چگونه درس می‌خواندید؟ فرمودند: «قالبچه‌ای در حیاط پهن می‌کردم، کتاب‌ها و نوشته‌های خود را می‌بردم، تا ساعت ۱۲ مشغول مطالعه بودم و اگر خسته می‌شدم، می‌نوشتم». لذا توانست نظام فاسد را برزارد و نظام اسلامی را جایگزین سازد. معظم‌له در ادامه، با تأکید بر توجه به معنویت در کنار جدیت و سعی در تحصیل علم، عنوان کردند: سعی و تلاش بدون معنویت حاصلش همین تولید سلاح‌های جنگی و کشتن انسان‌ها می‌شود که امروز شاهدش هستیم. خداوند متعال این همه نعمت در اختیار بشر قرار داده، ولی چون از معنویت فاصله گرفته، نعمت را به نعمت تبدیل کرده است.

ایشان اخلاص را پایه هر معنویت دانستند و عنوان کردند: حضرت امام علیه السلام در مسجد سلماسی درس می‌گفت، یکی از شاگردان در پایان درس از ایشان موعظه خواست، که امام علیه السلام فرمودند: «قل انما اعظمک بواحده ان تقوموا له مثنی و فرادی». کارتان برای خدا باشد و هوی و هوس در آن نباشد. این پایه معنویت است. اگر ما بتوانیم روحیه خداخواهی و خداجویی را در خود تقویت کنیم، این پایه معنویت می‌شود. اگر همه کارهایمان را برای خدا نمی‌کنیم، بخشی از اعمال را برای خدا انجام دهیم.

حضرت آیت‌الله سبحانی در پاسخ به سؤالی درباره خوشبین شدن مردم به روحانیت، به مناسبت رحلت آیت‌الله ناصری به خلق خوش وی اشاره کردند و گفتند: اگر عمل ما روحانیون الهی باشد و روحانی به تمام معنا «روحانی» باشد، مردم به او خوشبین می‌شوند. عمل طلبه و روحانی، مردم را جذب می‌کند، چنانکه عمل مرحوم آیت‌الله ناصری سبب جذب مردم به ایشان شده بود.

گزارش: داوود مظاهری

#### در جلسه شورای عالی حوزه‌های علمیه انجام شد

### انتخاب مجدد آیات حسینی بوشهری و اعرافی به عنوان دبیر شورای عالی و مدیر حوزه‌های علمیه



در جلسه شورای عالی حوزه‌های علمیه، آیت‌الله حسینی بوشهری به‌عنوان دبیر شورای عالی حوزه، آیت‌الله جواد مروی به‌عنوان دبیر دوم این شورا و آیت‌الله اعرافی به‌عنوان مدیر حوزه‌های علمیه سراسر کشور، به‌مدت دو سال دیگر انتخاب شدند.

به گزارش خبرگزاری حوزه، بنا به تصریح ماده ۹ آیین‌نامه داخلی شورای عالی حوزه‌های علمیه، دبیر اول و دوم این نهاد عالی حوزوی، هر دو سال یک‌بار، به‌واسطه رأی مستقیم اعضای شورای هفت نفره آن، انتخاب می‌شوند. همچنین به تصریح ماده ۲۵ آیین‌نامه مذکور، مدیر حوزه‌های علمیه سراسر کشور نیز، برای بازه زمانی دو ساله، توسط اعضای این شورا انتخاب می‌شود. در این جلسه که شامگاه دوشنبه ۶ شهریور برگزار شد، همچنین حجت‌الاسلام والمسلمین حسین رحیمیان به‌عنوان مسئول دبیرخانه شورای عالی حوزه‌های علمیه، به‌مدت دو سال دیگر انتخاب شد.

شایان ذکر است، آیت‌الله سیدهاشم حسینی بوشهری، از سال ۱۳۹۷ عهده‌دار دبیری شورای عالی حوزه‌های علمیه می‌باشد و آیت‌الله اعرافی نیز، از سال ۱۳۹۵ مدیریت حوزه‌های علمیه سراسر کشور را برعهده دارد.

دکتر سیدرضا فاطمی‌امین وزیر صنعت، معدن و تجارت، ۱۱ شهریور با سفر به شهر مقدس قم، با آیات عظام مکارم شیرازی، نوری همدانی و سبحانی دیدار کرد. ایشان در این دیدارها، خواستار کنترل گرانی و بهبود وضعیت معیشتی مردم و ریشه‌کنی فساد و رانت شدند و بر لزوم دعوت از مردم برای همکاری در جلوگیری از مفساد اقتصادی، بازگویی اقدامات امیدبخش در حوزه تولید و بازار و همچنین انتصاب مدیران پاکدست جهت جلوگیری از تخلفات تأکید کردند. سخنرانی در نماز جمعه قم در مصلاای قدس، نشست با اعضای دبیرخانه خبرگان رهبری و نشست با نمایندگان مجمع نمایندگان طلاب و فضلاء حوزه علمیه، از دیگر برنامه‌های وزیر صمت در قم بود.

#### • اقدامات امیدبخش در حوزه تولید و بازار را برای مردم بازگو کنید

حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی در این دیدار، بر جلوگیری از رانت‌خواری، قاچاق کالا، واسطه‌گری دلال‌ها و افزایش لحظه‌به‌لحظه قیمت‌ها تأکید کردند.

این مرجع تقلید از مهمترین عوامل افزایش قیمت‌ها را وجود دلال‌ها و واسطه‌ها دانستند و گفتند: وزارت صمت باید با ایجاد زیرساخت‌ها، دست واسطه‌ها را در بازار قطع و برای از بین بردن فساد و رانت تلاش کند.

معظم‌له ادامه دادند: وزارت صمت باید اقدامات امیدبخش در حوزه تولید و رونق بازار را به مردم بازگو کند تا ضمن دعوت از مردم برای همکاری در جلوگیری از مفساد اقتصادی، روح امید به آینده در کشور زنده شود.

#### • گرانی‌های پی‌درپی زندگی را برای مردم بسیار تنگ و سخت کرده است

حضرت آیت‌الله نوری همدانی نیز در این دیدار، تلاش برای کاهش تورم و مبارزه با گرانی‌های پی‌درپی و لحظه به لحظه را خواستار شدند و افزودند: متأسفانه هیچ‌گونه تغییریی در کاهش قیمت‌ها هم مشاهده نمی‌شود و این زندگی را بر مردم بسیار تنگ و سخت کرده است.

معظم‌له فشارهای اقتصادی و تحریم‌های دشمن را غیر قابل انکار دانسته و در عین حال گفتند: اما این نمی‌تواند بهانه‌ای باشد که با افزایش قیمت‌ها و تورم مبارزه نکنیم. حضرت آیت‌الله نوری همدانی یادآور شدند: اگر بخواهیم از توطئه‌های دشمنان و فشارهای اقتصادی در امان باشیم، باید تلاش کنیم که کشور را در تولید همه نیازها به خودکفایی برسانیم.

این مرجع تقلید، رکن اصلی این نظام مردم دانستند و خطاب به وزیر صمت گفتند: هر وقت دیدید که مردم از شما راضی هستند، بدانید که کارتان را درست انجام داده‌اید.

#### • انتصاب مدیران پاکدست برای جلوگیری از تخلفات حضرت آیت‌الله سبحانی نیز در دیدار وزیر



تأکید مراجع عظام تقلید در دیدار وزیر صمت

صنعت، معدن و تجارت، این وزارتخانه را با سایر وزارتخانه‌ها بسیار متمایز دانستند و بر همین اساس، به‌کارگیری نیروهای متعهد مؤمن و پاکدست را در پست‌های این وزارتخانه بسیار ضروری عنوان و خاطر نشان کردند: باید مراقب بود که افرادی که شایستگی ندارند، در پست‌های حساس این وزارتخانه که وظیفه تولید و صنعت کشور را بر عهده دارد، به‌کارگیری نشوند.

این مرجع تقلید ادامه دادند: تخلفاتی که در فولاد مبارکه صورت گرفته، اگر صحیح باشد، خیلی برای ما نگران‌کننده است که شاید شرکت‌ها و سازمان‌های دیگر نیز، چنین تخلفاتی داشته باشند.

معظم‌له یادآور شدند: اگر بخواهیم شاهد چنین تخلفاتی نباشیم، باید مدیران و مسئولان پاکدست، متدین و معتقد به آخرت را شناسایی و در مسئولیت‌های مهم منصوب کرد. ایشان افزودند: اگر مدیر و کارمندی تخلفش محرز شده، نباید به‌جای برخورد، او را در سایر مناصب و مدیریت‌ها منصوب کرد؛ بلکه او را باید عزل نمود تا سایر مدیران بدانند که در نظام اسلامی، کسی که تخلف کند، باید کنار گذاشته شود.

#### • جهت‌گیری اقتصادی کشور امیدوارکننده است

سیدرضا فاطمی‌امین، وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز، در این دیدارها با اشاره به رشد چشمگیر تولید در ۴ ماهه نخست امسال، گفت: امروز کشورمان در زمینه‌های تولید فولاد، مصالح ساختمانی و لوازم خانگی، رشد تولید را پس از سال‌ها تجربه می‌کند.

وزیر صمت افزود: همچنین در خصوص صادرات هم،



سال گذشته نسبت به سال ۹۹، ۴۰ درصد رشد داشته است و در چهار ماه اول امسال هم نسبت به پارسال، ۲۰ درصد رشد را تجربه کرده‌ایم.

فاطمی‌امین یادآور شد: در زمینه زیرساخت‌ها برای تولید و صادرات، اصلاحات اساسی و زیربنایی صورت گرفته و پیش‌بینی می‌شود که در سال آینده، در حوزه صنعت تحولات زیادی داشته باشیم.

وی از آغاز سیر نزولی کاهش قیمت‌ها در کشور خبر داد و یادآور شد: با راه‌اندازی سایت قیمت کالاها، هم اکنون ۵۴ هزار قلم محصول در سایت وزارت صمت بازگذاری شده که با این کار از گران‌فروشی و ارائه قیمت‌های مختلف جلوگیری خواهد شد.

وزیر صمت افزود: در زمینه پیشگیری از احتکار نیز، سامانه جامع تجارت برای اشراف و رصد موجودی انبارها راه‌اندازی شده که این سامانه نیز، از احتکار کالا جلوگیری کرده است.

وی یادآور شد: حجم صادرات ایران از ۳۵ میلیارد دلار در سال ۹۹ به ۴۸ میلیارد دلار در سال ۱۴۰۰ رسید که امسال نیز، در مقایسه با سال گذشته، صادرات غیرنفتی کشور ۴۰ درصد رشد کرده است.

وزیر صنعت، معدن و تجارت با تأکید بر اینکه تحول در وضع اقتصاد، اولویت و هدف این وزارتخانه است، گفت: اصلاح ارز ترجیحی به‌عنوان یکی از محل‌های فساد اقتصادی در ابتدای سال جاری، سبب تورم و افزایش قیمت شد؛ اما هم اکنون و پس از عبور از شوک تورمی، شاهد کنترل تورم هستیم.

همچنین در نشست مشترک وزیر صمت با جمعی از نمایندگان مجلس خبرگان رهبری و جامعه مدرسین

آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی در پیامی تصویری به آیین آغاز سال تحصیلی مدرسه علمیه و مؤسسه اسراء

## صدای علم این است که عمل کنید

تنها فراگیری علم کافی نیست، علم نردبان است، علم ما را به عقل، به عدل، به محبت، به شهود و مانند آن می‌رساند. علم این نقش را دارد که ما را از مجهول به معلوم برساند و راهنمای ما در این مسیر باشد.

ایشان بیان داشتند: بیان نورانی علی بن ابی‌طالب علیه السلام این است: «العلم بهتف بالعلم»، او فریاد می‌زند، او شروش غیب است، صدای علم این است که عمل کنید، «ایها العلماء! وقتی یاد گرفتید عمل کنید. علم نردبانی بیش نیست، اگر کسی عالم بود و عاقل نشد، نردبان تراش است، اسلحه‌تراش است مثل آنها که شمشیر می‌تراشیدند بازار شمشیرفروشی داشتند ولی اهل جهاد نبودند، قلم‌فروشی داشتند ولی آثار علمی از خود به یادگار نگذاشتند. فرمود اگر عالم شدید، اگر اهل قلم شدید، اگر اهل نردبان شدید، بکوشید که عاقل باشید.» «و تلک الأفعال نضربها للناس و ما یعقلها إلا العالمون» یعنی علم نردبان عقل است و عقل همان است که انسان را عقال می‌کند، جهل علمی را عقال می‌کند، جهالت عملی را عقال می‌کند.

این مرجع تقلید با بیان اینکه برنامه‌های درسی حوزه‌های علمیه «آیه محکمه»، «فریضه عادل» و «سنت قائمه» است، عنوان داشتند: این علم باید به عمل برسد؛ منتها راه آن این است که هر مطلب نظری و پیچیده را از مطلب شفاف و روشن و ساده می‌گیرند؛ این معلوم را با بدیهی روشن کردن، مبین را با بین، بین کردن، نظری را با بدیهی روشن کردن، این رسم اصلی حوزه‌های علمیه است، گرچه به نام علم است ولی گفتند اگر کسی عالم شد حتماً باید به راه بیفتد یا در صدد محبت و علاقه است یا در صدد شهود؛ اگر کسی عالم بود راه محبت را طی نکرد بهره‌ای نبرد، اگر کسی عالم بود راه شهود را طی نکرد بهره‌ای نبرد.

معظم‌له ادامه دادند: محبت برنامه رسمی است فرمود اینها بیبند حوزه علمیه نه عالم و مجتهد شوند، اینها کافی نیست، این‌ها باید علاقه‌مند شوند که آدم شوند «یحبون آن ینظهروا» طهارت دشوار از طهارت آسان می‌گذرد، شهود دشوار از شهود آسان می‌گذرد چه اینکه مطلب علمی دشوار از مطلب علمی آسان می‌گذرد، هر



حوزه علمیه قم در خصوص مسائل اقتصادی هم‌فکری و تبادل نظر شد.

در این جلسه تعدادی از نمایندگان مجلس خبرگان در سخنانی، شکستن انحصار در تولید خودرو، سامان‌بخشی به بازار بورس، شکستن انحصار تولید خودرو، تأمین ازان اقلام ضروری مردم، قطع دست دلال‌ها و راه‌اندازی صنایع تبدیلی را از مهمترین مسائل و مطالبات مردم برشمردند.

فاطمی‌امین، همچنین در ادامه برنامه‌های سفر خود به قم، ۱۱ شهریور در جلسه هم‌اندیشی مجمع نمایندگان طلاب و فضلاء حوزه علمیه قم که در سالن همایش‌های دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم برگزار شد، شرکت کرد.

در این نشست تعدادی از نمایندگان طلاب و فضلاء، برخی از دغدغه‌های مردم را در حوزه‌های اقتصادی و معیشتی و تورم بیان کردند.

وزیر صمت هم در این نشست، از اجرای طرح‌های اصلاحاتی برای شفاف‌سازی بخش واقعی اقتصاد در کشور خبر داد و گفت: از یک سال اخیر در حوزه‌های مختلف شفاف‌سازی صورت گرفته و با راه‌اندازی سامانه جامع تجارت به دنبال شفافیت در عرضه و تقاضای محصولات بازار هستیم.

وی یادآور شد: دولت مصمم است که در یک سال آینده همه فعالیت‌های بازار را زیر پوشش طرح سامانه جامع تجارت قرار دهد تا ضمن رصد و کنترل نیازمندی‌های بازار و قیمت‌های محصولات، از هرگونه احتکار و قاچاق کالا نیز جلوگیری کند.

گزارش: سیدامیر سجادی

آسانی نردبان دشوار است، محبت‌های رقیق و ظرفیت نردبان محبت دقیق و غنی است. پیام قرآن این است که علم نردبان است برای عقل «و ما یعقلها إلا العالمون» و این بیانات نورانی علی بن ابی‌طالب (علیه أفضل صلوات المصلین) این است که «العلم بهتف بالعلم». بنابراین هم شهود دشوار را با راه شهود آسان می‌شود تحصیل کرد. هم محبت دشوار را با محبت آسان می‌شود تحصیل کرد.

#### • توجه ویژه به سرفصل‌ها و واحدهای آموزشی

حجت‌الاسلام والمسلمین حامدی معاون سطوح عالی حوزه‌های علمیه هم در این مراسم گفت: در گذشته بزرگان حوزه بر حسب نیاز، رشته‌های سطوح عالی را تأسیس می‌کردند و توجهی به اموزی از قبیل واحدها و سرفصل‌ها نمی‌شد اما اکنون تمامی این موارد در تمامی رشته‌ها لحاظ می‌گردد.

وی با اشاره به مصوبه اخیر این معاونت بیان کرد: در سالیان گذشته عمدتاً به دلیل کمبود وقت، اساتید نمی‌توانستند کل محدوده کتاب را تدریس کنند اما در امتحان از کل کتاب سؤال می‌آمد و این اعتراضات طلب را در پی داشت. طبق مصوبه اخیر این معاونت قرار شد از محدوده‌هایی که غالباً تدریس نمی‌شوند سؤال طرح نشود.

حجت‌الاسلام والمسلمین حامدی افزود: البته این به معنای حذف آن محدوده‌ها نیست و اساتید مختارند تشویق‌هایی را برای طلاب جهت مطالعه آن محدوده‌ها در نظر بگیرند.

#### • بهره‌گیری ۲۰۰۰ طلبه از مجموعه‌های آموزشی اسراء

معاون آموزش و پژوهش بنیاد اسراء نیز در این مراسم گفت: مجموعه اسراء دارای ۱۲ مرکز آموزشی در شهرهای قم، تهران، اراک، آمل و نجف است که در رشته‌هایی از قبیل فقه، اصول، کلام، تفسیر و فلسفه فعالیت می‌کنند. حجت‌الاسلام والمسلمین روح‌اللهی افزود: مراکز نیز وجود دارند که زیرمجموعه بنیاد اسراء نیستند؛ اما از اساتید اعرافی این بنیاد استفاده می‌کنند.

وی بیان کرد: جمعاً ۲۰۰۰ طلبه از مجموعه آموزشی بنیاد اسراء استفاده می‌کنند که ۱۲۴ نفر از آنها طلاب خواهر در مدرسه علمیه صالحات هستند.

حجت‌الاسلام والمسلمین روح‌اللهی با اشاره به اهداف آموزشی بنیاد اسراء اذعان کرد: این بنیاد فقط به دنبال مدرک دادن نیست بلکه هدف ماتریت دانش‌آموختگانی ماهر است که بتوانند فعالیت‌های علمی خود را حتی در سطح جهان گسترش دهند.

و جناح‌بازی که منجر به مصائبی بر مردم مظلوم عراق شد، دور باشند که این کار موجب امان آنها و عزت مردم و ثبات کشور است.

د) بر همه علما و طلاب و نخبه‌های فرهنگی و نویسندگان است که مردم را آگاه کنند تا دوست را از دشمن بشناسند و منافع واقعی خود را درک کنند و گمراه نشوند و کید و نقشه دشمنان را بشناسند.
ه) بر فرزندان دو شهید صدر [سید محمدباقر صدر و سید محمدصادق صدر] که رحمت خدا بر آن دو باد، لازم است بدانند که دوستی آن دو شهید، اگر با ایمان به روش آن دو در عمل صالح و با پیروی واقعی از اهداف آن دو (که به‌خاطر همین اهداف شهید شدند) همراه نباشد، کفایت نخواهد کرد و بدانند که مجرد ادعا یا نسبت خوشخواندی به آن دو شهید، کفایت نمی‌کند و هر کس تلاش کند، به‌نام آن دو شهید بین فرزندان امت و مذهب تفرقه بیندازد یا به‌نام آن دو، رهبری را بر عهده بگیرد؛ درحالی‌که فاقد اجتهاد یا دیگر شرایط مشروط در رهبری شرعی است، در واقع صدری نخواهد بود؛ هرچند چنین ادعایی کند یا نسبتی داشته باشد.

و) همه مؤمنان را به حشدالشعبی مقدس سفارش می‌کنم و همه باید از آن به‌عنوان نیرویی مستقل که در دیگر نیروها وارد نشده است، حمایت و آن را تأیید کنند؛ زیرا همان‌گونه که بارها تأکید کرده‌ام، حشدالشعبی کنار دیگر نیروهای مسلح عراقی، قلعه محکم و دست توانا و قوه قاهره در برابر کسانی است که در پی از بین بردن امنیت و منافع مردم کشور عراق‌اند.

ز) باید بعضی‌های جنایت‌کار و فاسد و مزدوران را از مناصب و مسئولیت‌ها در کشور دور کرد و اینکه به‌هیچ‌وجه قدرت در اختیار آنان قرار نگیرد؛ زیرا آنها خیر شما را نمی‌خواهند و به هیچ چیز جز منافع حزبی و خدمت به اربابان استعمارگر و صهیونیست خود و دنباله‌های آنها نمی‌اندیشند.

﴿ربنا لاتواخذنا إن نسينا أو أخطأنا ربنا و لاتحمل علينا إصراً كما حملته علی الذین من قبلنا ربنا و لاتحملنا ما لااطاقه لنا به واعف عنا وافرغ لنا وارحمانا أنت مولانا فانصرنا علی القوم الکافرين﴾. (بقره/ ۲۸۶)
وآخر دعوانا أن الحمد لله رب العالمین.

۱/ صفرالمظفر / ۱۴۴۴ هـ . - کاظم الحسینی الحائری

بعضی از تقریراتی را هم که به آیت‌الله‌العظمی حائری ارجاع دادند، ایشان نپسندید. می‌گفت: آن چنان که باید باشد، مطابق با مبانی حضرت آیت‌الله‌العظمی شاهرودی رحمته نیست. منظور این است که قبل از اینکه ایشان در درس آیت‌الله سیدمحمدباقر صدر حضور پیدا کنند، خودشان فارغ‌التحصیل درس یک مجتهد سترگ و استوانه‌ای از استوانه‌های بزرگ فقهی؛ یعنی مرحوم آیت‌الله‌العظمی شاهرودی بودند. بعد از اینکه ایشان در درس آیت‌الله صدر رحمته آمدند می‌گفتند: احساس می‌کنم که نیاز دارم که در درس ایشان حضور پیدا کنم. قریب شانزده هفده سال، در درس آیت‌الله سیدمحمدباقر صدر حاضر شد.

• **مرجعیت حضرت آیت‌الله حائری چگونه شکل گرفت؟**

• وقتی که مرحوم آیت‌الله‌العظمی صدر رحمته به شهادت رسید، از همان دوره به‌تدریج مسئله تقلید از آیت‌الله‌العظمی حائری مطرح شد. منتها تقلیدشان در محدوده خاصی بود. بعد از آنکه اوضاع عراق بعد از شهادت مرحوم آیت‌الله‌العظمی سیدمحمد صدر رحمته، پدر آقای سیدمقتدی صدر منتشر شد، ایشان وصیت کرد که بعد از من به آیت‌الله‌العظمی حائری رجوع کنید. مرجع بعد از من ایشان هست و ایشان از سایر مراجع به نظر من در مسائل فقه و اصول توانمندتر است. اصلاً همه عصاره افکار مرحوم آقای صدر در اختیار ایشان هست و لذا همه مقلدین خودشان و فرزند خودشان را به آیت‌الله‌العظمی حائری ارجاع دادند. لذا بعد از شهادت مرحوم آیت‌الله‌العظمی سیدمحمد صدر، مرجعیت ایشان بسیار گسترده و عمومی شد. بسیاری از مردم عراق که از آیت‌الله سیدمحمد صدر تقلید می‌کردند، به آیت‌الله سیدکاظم حائری ارجاع داده شدند؛ البته بسیاری هم کسانی بودند که از قبل، حضرت آیت‌الله‌العظمی حائری را به‌عنوان مرجع تقلید پذیرفته بودند. این تاریخ شکل‌گیری مرجعیت عامه ایشان است. کرااً هم از ایشان درخواست شد که بعد از سقوط صدام به عراق مراجعه کند. آمادگی هم داشتند؛ منتها به ایشان توصیه شد که این کار را نکنند؛ چون وضع آنجا از لحاظ امنیتی خوب نبود و قطعاً ایشان هدف قرار می‌گرفت و همان طوری که ما آیت‌الله سیدمحمدباقر حکیم را از دست دادیم و ما مظلومیت شدید به شهادت رسیدند، به یک ضایعه دیگری دچار می‌شدیم. با توجه به این مرجعیتی که برای آیت‌الله‌العظمی حائری اتفاق افتاده بود، نیاز بود که ایشان باشند و این نیاز را ما همین روزها بیشتر از هر روز دیگر احساس کردیم.

• **یکی از بندهای بیانیه حضرت آیت‌الله حائری این هست که ایشان به‌نحوی همه وکالت‌هایی را که از قبل برای دریافت وجوهای شرعی داده بودند، پس گرفتند. این امر در شیعه به‌نحو دیگری سابقه داشته که وقتی مرجع معظم تقلیدی به رحمت خدا می‌رود، مثلاً مهرش شکسته می‌شود. تحلیل و تبیین این مسئله هم مهم است.**

• ابتدا شبیه این مسائل تکرار شده است. آیت‌الله‌العظمی شیخ‌حسین حلی در درس شان گفتند که ملاحلی کنی این فقیه قوی و استخوان‌دار و مورد اتفاق از لحاظ مقام بالای علمی، مرجعیت را نمی‌پذیرند. بسیار به ایشان اصرار شد. ایشان گفت که من هنوز به این باور نرسیده‌ام که فتاوی من، فتاوی قابل استناد برای مردم باشد. هنوز به اجتهاد خودم در حد مرجعیت یقین پیدا نکرده‌ام؛ با اینکه استاد بزرگ حوزه‌های علمیه و همه شاگردان ایشان از اکابر حوزه‌های علمیه بودند. پنجاه نفر از مجتهدینی که خود مرحوم ملاحلی کنی اجتهاد آن‌ها را تصدیق می‌کرد، شهادت دادند که شما (ملاحلی کنی) مجتهد هستیدی و بر شما واجب است که فتوا بدهید. تا اینکه ایشان قانع شد که فتوا بدهد. می‌خواهم بگویم این مقام روح در فتوا دادن، یک مقام بسیار برای مراجع ماست. من یکی دو سال پیش، خدمت آیت‌الله‌العظمی حائری رسیدیم. مسئله افتاء را مطرح کردند و گفتند: من دارم فکر می‌کنم که آیا می‌توانم این کار را ادامه بدهم یا نمی‌توانم؟! ایشان به شدت گریست. دست من راگرفته بود و مدتی گریه می‌کرد که این مسئولیت سنگین را خدانود روی دوش من گذاشته. نمی‌دانم تاکی می‌توانم ادامه بدهم؟! اصلاً می‌توانم ادامه بدهم یا نه؟! منظور این است که یک حالت این چنین در مراجع و بزرگان ما وجود داشته است.

مرحوم آیت‌الله‌العظمی سیدمحسن حکیم یک مرجع تمام‌عیار، جهانی و بین‌المللی بود و تقریباً در زمان خودشان شاید مرجع اول به حساب می‌آمدند. مرحوم آیت‌الله سیدیوسف حکیم فرزند بزرگ ایشان هم، از مجتهدین مسلم حوزه نجف به‌شمار می‌آمدند و در ورع و تقوا و عدالت متفق‌علیه بود تا جایی که بعضی از کسانی که با خود آقای سیدمحسن حکیم مسئله داشتند، پشت سر فرزند ایشان نماز می‌خواندند؛ اما پشت سر مرحوم آیت‌الله سیدمحسن نماز نمی‌خواندند! ایشان این قدر محل اتفاق بود. بعد از ارتحال مرحوم آیت‌الله‌العظمی حکیم بزرگ، عشایر عراق، مردم، بسیاری از علما، همه به سمت اعلام مرجعیت مرحوم آیت‌الله‌العظمی سیدیوسف حکیم حرکت کردند. عشایر، نجف را پر کرده بودند، من آن روز نجف بودم. همه فریاد می‌زدند: «قلدناک سیدیوسف»؛ یعنی ما تو را تقلید می‌کنیم. مرحوم آقای سیدیوسف حکیم، برادرشان آقایسید محمدرضا حکیم را موظف کردند، در صحن حضرت امام علی رحمته، مردم را جمع و اعلام کردند که آقای سیدیوسف متصدی مرجعیت نیست. با وجود مراجع بزرگ آن زمان؛ یعنی آیت‌الله‌العظمی شاهرودی، آیت‌الله‌العظمی خویی و حضرت آیت‌الله‌العظمی امام خمینی رحمته در حوزه نجف دیگر نیازی به تصدی مرجعیت از سوی من وجود ندارد.

منظور این است که چنین رویه‌ای در بین علمای ما شایع بوده است و این نشان‌دهنده عدالت و ورعی است که هم چنان در حوزه‌های علمیه و در شکل بسیار بالایی در مقام مرجعیت و مقام عالی مدیریت حوزه‌های بزرگ ما ادامه دارد و این، از نفس پاک ائمه هدی رحمته و دعای حضرت ولی عصر رحمته و نظرات آن حضرت بر حوزه‌هاست. من یقین دارم، که نه تنها حضرت ولی عصر رحمته نظرات دارند و مطلع هستند، بلکه تسدید می‌کنند؛ یعنی مراجع را به سمت آن راهی که درست است، هدایت می‌کنند. حضرت امام خمینی رحمته که این کار بزرگ را در جهان بشر شکل دادند، از آنجا سرچشمه می‌گرفت که با تأییدات مقام ولایت عظمای حضرت ولی عصر رحمته این کار انجام گرفت.

همچنین میرزا محمدتقی شیرازی رحمته که رهبری قیام مردم عراق علیه استعمار انگلیس را بر عهده گرفت و آزادی عراق از دست استعمار، مهرون فتوای ایشان است. اگر آن عنایت و اگر آن دم عیسوی امام معصوم رحمته نباشد، این موضع‌گیری‌ها در تاریخ مرجعیت ما به این شکل در طول تاریخ تداوم پیدا نمی‌کند.



ب) آبادسازی عراق از هرگونه اشغال بیگانه و از هر نیروی امنیتی یا نظامی بیگانه و به‌ویژه نیروهای آمریکایی که به‌بهانه‌های مختلف سینه عراق را شکافته‌اند و اینکه اجازه ندهند، در عراق یعنی سرزمین مقدسات بمانند و اینکه ماندن آنها از بزرگ‌ترین حرام‌ها نزد خدانود متعال است؛ همان‌طور که در گذشته گفتم.

ج) از مسئولان و کسانی که پست‌هایی را برعهده گرفته‌اند، می‌خواهم که به وظایف شرعی خود و وعده‌هایی که به مردم دادند، عمل کنند. از منافع شخصی

در بیانیه آیت‌الله حائری در کناره‌گیری از مرجعیت تأکید شد

# لازم است مؤمنان از آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای اطاعت کنند

آیت‌الله سیدکاظم حائری در بیانیه خود در کناره‌گیری از مرجعیت تأکید کرد: بر همه مؤمنان لازم است که از ولی‌فقیه، رهبر انقلاب اسلامی، حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای اطاعت کنند. به گزارش خبرگزاری حوزه، حضرت آیت‌الله سیدکاظم حائری در بیانیه‌ای اعلام کرد: به‌علت ضعف جسمانی و عدم امکان انجام مسئولیت‌های مرجعیت، از این مقام کناره‌گیری می‌کنم.

واضح است که از ضروریات انجام این مسئولیت بزرگ، سلامت جسمانی و توان پیگیری مسائل مربوط به امت مسلمان است؛ اما امروز وضع سلامت من به‌سبب بیماری و سن بالا مناسب نیست. احساس می‌کنم که مانع انجام وظایفی شده که بر عهده من است؛ لذا اعلام می‌کنم که از این پس، این مسئولیت سنگین و بزرگ را ادامه نمی‌دهم. همه وکالت‌ها و اجازه‌های صادرشده از طرف ما یا از طرف دفاتر ما و نیز حق دریافت هرگونه حقوق شرعی از طرف وکلا و نمایندگان از این تاریخ ساقط است.

و در پایان باید سخنی از باب سفارش به فرزندان مومن خود بگویم:

۱. بر همه مؤمنان لازم است که از ولی‌فقیه، رهبر انقلاب اسلامی، حضرت آیت‌الله‌العظمی سیدعلی خامنه‌ای(دام ظلّه) اطاعت کنند. در شرایطی که نیروهای کفر و شر ضد اسلام محمدی اصل هم‌قسم شده‌اند، ایشان برای رهبری امت و اداره مبارزه با نیروهای ستمگر و مستکبر شایسته‌تر و پایسته‌ترند.

۲. بر فرزندانم در عراق عزیز چند سفارش می‌کنم:

الف) حفظ وحدت و انسجام و اینکه به استعمار و صهیونیسم و مزدورانشان فرصت ندهند که آتش فتنه را شعله‌ور کنند و بدانند که دشمن مشترک آنان، آمریکا، صهیونیسم و دنباله‌های آن‌دو هستند.



حضرت آیت‌الله حائری از دوران پیش از پیروزی انقلاب، با انقلاب بودند. تبعیت از حضرت امام رحمته را واجب شرعی می‌دانستند و در دوران تصدی مقام معظم رهبری، همیشه به وجوب تبعیت از ایشان سفارش می‌کردند.

پس از انتشار بیانیه کناره‌گیری حضرت آیت‌الله سیدکاظم حائری از مرجعیت، بسیاری از حوزویان، به تحلیل و تحسین این اقدام پرداختند.

این بیانیه که علاوه بر کناره‌گیری ایشان از مرجعیت، به نکات مهم دیگری از جمله لزوم تبعیت از مقام معظم رهبری، اسدبای وکالت‌های دریافت وجوه شرعی، اهمیت وحدت مردم عراق و هشدار به جریان صدر اشاره دارد، بازتاب گسترده‌ای در خبرگزاری‌ها و شبکه‌های اجتماعی داشت.

در این راستا خبرگزاری حوزه، با آیت‌الله محسن اراکی استاد درس خارج حوزه علمیه قم، که در فضای قم و نجف، تحصیل و تدریس داشته و مدت ۲۰سال شاگرد حضرت آیت‌الله حائری بوده به گفت‌وگو پرداخته که مشروح آن در ادامه تقدیم خوانندگان ارجمند می‌شود.

• **با تشکر از فرصتی که در اختیار خبرگزاری رسمی حوزه قرار دادید. چند روز اخیر بیانیه‌ای از حضرت آیت‌الله حاج سیدکاظم حائری منتشر شد مبنی بر کناره‌گیری از مسئولیت مرجعیت. این بیانیه به‌نظر حضرت‌عالی بر اساس چه مبنایی و چه پشتوانه‌ای منتشر شده؟ و اینکه آیا در تاریخ فقه‌ای شیعه مسبوق به سابقه هم بوده که از مسئولیت مرجعیت کناره‌گیری شود؟**

• ابتدا به این نکته اشاره کنم که بیانیه مرجع بزرگوار آیت‌الله‌العظمی حاج سیدکاظم حائری، یک حادثه بزرگ تاریخی است. حادثه‌ای در تراز جنبش تنباکو؛ بلکه شاید هم به‌لحاظ جهانی از آن هم پراهمیت‌تر باشد. نه‌تنها به‌لحاظ اعلان کناره‌گیری از مرجعیت، که این یک بعد این بیانیه بسیار پراهمیت است؛ بلکه به‌لحاظ‌های دیگر، مخصوصاً به‌لحاظ تأثیری که در خاموش کردن آتش فتنه در عراق داشت که این آتش، آتشی بود که اگر تداوم می‌کرد، نه‌تنها عراق و عراقیان را می‌سوزاند که همه منطقه را به آتش می‌کشید و ایشان با این بیانیه این آتش را خاموش کردند.

اما اینکه فرمودید سابقه داشته یا نه؟ گاهی سابقه داشته؛ منتها معمولاً چنین بوده است که مراجع ما بحمدالله تا آخرین لحظات عمرشان سلطتی در حد توانایی فتوا و توانایی پاسخگویی به مسائل و نیازهای شرعی مردم را داشته‌اند. خودم خدمت حضرت آیت‌الله‌العظمی اراکی رحمته در ۱۰۵ سالگی ایشان به‌مناسبت کنگره شیخ انصاری رحمته رسیدم. یک مطالب بسیار گسترده‌ای در رابطه با تفکرات شیخ انصاری، تأثیر شیخ انصاری و تفکر فقهی ایشان در تحول فقه جعفری و ابعاد تفکر فقه ایشان گفتم. من چنین چیزی را از منبع دیگری نشنیده بودم. آیت‌الله‌العظمی صافی رحمته را که حدود صد و سه سال عمر کردند، تا همین اواخر به‌صورت کاملاًمسلط درس می‌گفتند. مرحوم آیت‌الله سیدعبدالهادی شیرازی رحمته که از علمای بزرگ و از مراجع بسیار قدرت‌مندی بود و بعد از رحلت آیت‌الله‌العظمی بوچردی رحمته، مرجعیت عامه جهان تشیع به ایشان گرایش پیدا کرد. ایشان در ده سال آخر عمرشان نابینا بودند. در عین نابینایی تسلط کافی بر مبانی علمی و بر آیات و روایات وارده از معصومین رحمته و تاریخ اسلام داشتند. درس ایشان بعد از دوران نابینایی از لحاظ عمق علمی، گستره مباحث، تفریعات فقهی، هیچ کمبودی از دوران بینایی نداشت. عده بسیاری از مجتهدین بزرگوار، تلامذه دوران نابینایی مرحوم آیت‌الله‌العظمی شیرازی بودند. به هر حال عرض من این است که چنین اتفاقی، کم رخ می‌دهد.

یک وقتی من از استادمان حضرت آیت‌الله‌العظمی وحید خراسانی سؤال کردم، روایت «الصلاة معراج المؤمن» را ما هر جا گشتیم، در کتب فقهی پیدا نکردیم. شما جایی سرآغ دارید که این روایت نقل شده باشد؟ ایشان فرمودند: همین سؤال را من از استادمان مرحوم آیت‌الله سیدعبدالهادی شیرازی رحمته کردم. ایشان بی‌درنگ فرمودند: این روایت در جایی یافت نمی‌شود؛ مگر در یک جا؛ در جلد چندم بحارالانوار در فالن صفحه در وسط صفحه؛ آن‌هم جلد‌های بزرگ چاپ سنگی منظورشان بود. این عبارت آمده: «و روی آن الصلاة معراج المؤمن» و جای دیگر پیدا نمی‌شود؛ یعنی بزرگان ما این قدر بر مسائل تسلط داشتند. کسی که در حوزه‌های علمی و فقهی به ما مرحله مرجعیت می‌رسد، اصصافاً از شرایط برخوردار است که این شرایط معمولاً او را آن قدرها مسلط بر مبانی و بر پاسخگویی مسائل قرار می‌دهد که یک شخصیت کم‌نظیری از او می‌سازد.

حضرت آیت‌الله‌العظمی حائری چند سالی است که در بستر بیماری است. شاید حدود پنج سال باشد که ایشان بیمار هستند. در طول این مدت در عین اینکه بیمار بودند، پاسخگویی مسائل بودند. اخیراً بیماری ایشان شدت یافت. یک‌بار من خدمت ایشان رسیدم که هنوز بیماری‌شان شدت نیافته بود. همان وقت ایشان گفتند که من دارم، تأمل می‌کنم که آیا ادامه بدهم به مسئله فتوا یا ادامه ندهم تا اینکه به این نتیجه رسیدند که آن در شرایطی نیستند که بتوانند. آمادگی پاسخگویی به سؤالات و استفتانات مردم و مدیریت کار مرجعیت را داشته باشند؛ چون مرجعیت فقط پاسخگویی به استفتانات نیست. احتیاج به این دارد که مرجع، شبکه وکلای خودش را مدیریت کند و بر کار آن‌ها

## حضرت آیت‌الله حائری

# از ابتدا تبعیت از ولی‌فقیه را

# واجب شرعی می‌دانستند

گفت‌وگو با آیت‌الله اراکی

**حضرت آیت‌الله‌العظمی حائری چند سالی است که در بستر بیماری است.**

**شاید حدود پنج سال باشد که ایشان بیمار هستند. در طول این مدت در عین اینکه**

**بیمار بودند، پاسخگویی مسائل بودند. چون مرجعیت فقط پاسخگویی به استفتانات نیست.**

**احتیاج به این دارد که مرجع، شبکه وکلای خودش را مدیریت کند و بر کار آن‌ها**

**اشراف داشته باشد. همچنین دفتر و تشکیلات مرجعیت، همه این‌ها احتیاج به مدیریت دارد**

**که خدای نکرده خللی در کار به وجود نیاید. ایشان این اواخر احساس کردند**

**که شاید این توانایی برای ایشان در آن حد مطلوب نباشد؛**

**لذا تصمیم گرفتند که این مسئله را اعلام کنند و این نشان‌دهنده تقوا، پرهیزگری، زهد**

**و میزان پایبندی به رضای خدا در این شخصیت بزرگ است.**

اشراف داشته باشد. همچنین دفتر و تشکیلات مرجعیت، همه این‌ها احتیاج به مدیریت دارد که خدای نکرده خللی در کار به وجود نیاید. ایشان این اواخر احساس کردند که شاید این توانایی برای ایشان در آن حد مطلوب نباشد؛ لذا تصمیم گرفتند که این مسئله را اعلام کنند و این نشان‌دهنده تقوا، پرهیزگری، زهد و میزان پایبندی به رضای خدا در این شخصیت بزرگ است.

ما سال‌ها خدمت ایشان تلمذ کرده‌ایم. بیش از بیست‌سال از خرمن علم و دانش ایشان استفاده کرده و خوشه‌ها چیدایم. نه‌تنها از دانش ایشان بهره بردیم که از آن تقوا، تواضع، دنیاگریزی و زهدی که ایشان دارند، واقعاً درس‌ها آموختیم.

• **با توجه به اینکه حضرت‌عالی، هم با حوزه قم آشنا هستید و هم حوزه نجف و هم با مرحوم آیت‌الله سید محمدباقر صدر، استاد آیت‌الله حائری، یک بازگشتی به گذشته داشته باشیم که مرجعیت حضرت آیت‌الله حائری چگونه شکل گرفت؟**

• حضرت آیت‌الله‌العظمی حائری در همان زمان آیت‌الله‌العظمی صدر رحمته به‌عنوان برترین شاگرد مدرسه ایشان شناخته می‌شده و ایشان نه‌تنها بر مبانی مرحوم آیت‌الله‌العظمی صدر؛ بلکه بر مبانی همه صاحب‌نظران، تسلط بسیار فوق‌العاده‌ای دارد. همان‌طور که ما از خود ایشان شنیده‌ایم، ایشان وقتی درس مرحوم آیت‌الله‌العظمی صدر حاضر شدند، قبل از آن در درس بسیاری از مراجع و اساتید بزرگ نجف حاضر شده بودند. سال‌های سال در درس آیت‌الله‌العظمی سیدمحمود شاهرودی رحمته که از فقه‌های بسیار برجسته حوزه نجف بود، حاضر شده بودند. بعضی از مجتهدین معروف حوزه‌ها، مرحوم آیت‌الله‌العظمی شاهرودی را بر همه مراجع زمان خودشان ترجیح می‌دادند. استاد بزرگوار ما مرحوم آیت‌الله‌العظمی میرزا کاظم تبریزی رحمته یک وقتی می‌فرمود: من از چهار سال درسی که در فقه آیت‌الله‌العظمی شاهرودی شرکت کردم، بهره‌های بسیار بردم.

• **آیت‌الله سیدکاظم حائری، بعد از اینکه درس آیت‌الله آیت‌الله‌العظمی شاهرودی رفته بود، تازه آمده بودند درس آیت‌الله صدر؟**

• بله! یعنی ایشان دیگر خودش را از درس آیت‌الله‌العظمی شاهرودی رحمته مستغنی می‌دید؛ به‌طوری‌که آیت‌الله‌العظمی شاهرودی همه مسائل را به ایشان ارجاع می‌داد و بعد درس آیت‌الله صدر رحمته آمدند. من به‌خوبی به‌یاد دارم که وقتی در تفریحی که تقریبی از مرحوم آیت‌الله‌العظمی شاهرودی می‌نوشت، ایشان اینکه بخواهد، این کار را خوب نگاه کند که آیا مطابق با درس و نظرات ایشان هست یا نیست، و قش را نداشتند. یک مقدار هم، کوهلت سن مانع می‌شد. ایشان به آیت‌الله‌العظمی حائری ارجاع می‌دادند.

# شعر

هفته‌نامه افق حوزة

ویژه‌نامه هفتمین اجلاس مجمع عمومی مجمع جهانی اهل بیت علیهم‌السلام

• دوشنبه ۱۴ شهریور ماه ۱۴۰۱  
• ۸ صفر المظفر ۱۴۴۴  
• ۵ سپتامبر ۲۰۲۲

امام خامنه‌ای در دیدار شرکت‌کنندگان هفتمین اجلاس مجمع عمومی مجمع جهانی اهل بیت علیهم‌السلام

## عدالت و معنویت پرچم جمهوری اسلامی

رهبر معظم انقلاب اسلامی، عظمت و محبوبیت اهل بیت علیهم‌السلام را در دنیای اسلام بی‌نظیر خواندند و تأکید کردند: جمهوری اسلامی به‌عنوان پرچم برافراشته اهل بیت علیهم‌السلام در مقابل نظام سلطه، معتقد است در دنیای اسلام هیچ خط فاصل مذهبی، قومی، فرقه‌ای و نژادی، حقیقی نیست و تنها خط فاصل برجسته و حقیقی، مرزبندی میان دنیای اسلام با جبهه کفر و استکبار جهانی است.



از اهل بیت علیهم‌السلام دانستند و افزودند: آن ستارگان درخشان با معارف نظری و سیره عملی خود، به ما آموخته‌اند که چگونه با تدبیر و عمل به قرآن، راه اسلام عزیز را بییماییم. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای پرچم جمهوری اسلامی را پرچم عدالت و معنویت خواندند و گفتند: بدیهی و طبیعی است که دنیای سلطه که همه باورها و اعمالش بر مادیات و پول و زور متکی است، در مقابل این پرچم به

ادامه همین صفحه

معارف اهل بیت علیهم‌السلام باشد و به‌گونه‌ای عمل کند که زینت ایشان با اشاره به پرچم برافراشته نظام جمهوری اسلامی در مقابل نظام استکبار، افزودند: پیروان اهل بیت علیهم‌السلام و شیعیان جهان مفتخرند که نظام اسلامی در مقابل اژدهای هفت‌سر نظام سلطه، سینه سپر کرده و به‌اعتراف خود مستکبران، بسیاری از نقشه‌های آنان را به شکست کشانده است. رهبر معظم انقلاب، رمز استواری جمهوری اسلامی را الهام‌گیری

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، ۱۲ شهریور در دیدار اعضای مجمع جهانی اهل بیت علیهم‌السلام و میهمانان شرکت‌کننده در هفتمین کنگره این مجمع، با توصیه مؤکد به مجمع جهانی اهل بیت علیهم‌السلام برای بهره‌گیری از عظمت و محبوبیت اهل بیت علیهم‌السلام در دنیای اسلام، افزودند: مجمع باید پایگاه و محل الهام‌گیری همه مسلمانان و جان‌های مشتاق از

معارف اهل بیت علیهم‌السلام باشد و به‌گونه‌ای عمل کند که زینت ایشان با اشاره به پرچم برافراشته نظام جمهوری اسلامی در مقابل نظام استکبار، افزودند: پیروان اهل بیت علیهم‌السلام و شیعیان جهان مفتخرند که نظام اسلامی در مقابل اژدهای هفت‌سر نظام سلطه، سینه سپر کرده و به‌اعتراف خود مستکبران، بسیاری از نقشه‌های آنان را به شکست کشانده است. رهبر معظم انقلاب، رمز استواری جمهوری اسلامی را الهام‌گیری

اشکارتر شده است. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، شکوفا شدن ظرفیت‌ها را در گروی عزم راسخ، شناخت دشمن، هدایتی همچون هدایت امام بزرگوار علیهم‌السلام و کنار گذاشتن کم‌کاری‌ها دانستند و گفتند: امروز جمهوری اسلامی به‌عنوان یک الگو و واقعیت زنده، توانسته در مقابل انواع دشمنی‌ها و حملات تاب‌آوری نشان دهد و آن نهال تازه‌روبیده را به درختی کهن تبدیل کند؛ البته مقصود از الگو بودن، الگوگیری از ساختار سیاسی نیست؛ بلکه تمسک به اصول و مبانی امام بزرگوار است. ایشان در پایان خاطرنشان کردند: آینده دنیای اسلام، آینده روشنی است و مجموعه شیعه می‌تواند، نقش آفرینی بزرگی در آن انجام دهد.



«شیعه و سنی»، «عرب و عجم» و دیگر خطوط فاصل و عمل به مبانی و اصول دعوت کرده‌ام. رهبر معظم انقلاب اسلامی، تشویق ملت‌های دیگر به ایستادگی در مقابل زورگویی‌ها را از علل عصبانیت نظام سلطه و دشمنی آنها با جمهوری اسلامی ایران دانستند و گفتند: خنثی کردن نقشه‌های جنایت‌کارانه آمریکا در کشورهای مختلف که یک نمونه آن داعش بود، باعث تبلیغات متراکم ایران‌هراسی و شیعه‌هراسی و متهم کردن ایران به دخالت در کشورهای دیگر شده است.

ایشان با تأکید بر اینکه جمهوری اسلامی، دخالتی در کشورهای دیگر ندارد، اتهام‌زنی‌های سلطه‌گران را ناشی از عجز و ناتوانی آنها در جلوگیری از پیشرفت‌های چشم‌گیر نظام اسلامی خواندند و افزودند: البته همه باید در مقابل سیاست‌های استکباری هوشیار باشند و با آنها همراهی نکنند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، سیاست‌کنونی استکبار را پرزنگ کردن تفاوت‌ها و خطوط فاصل غیرواقعی در دنیای اسلام برشمردند و گفتند: تحریک و نقشه‌کشی برای جنگ شیعه و سنی، عرب و عجم، شیعه با شیعه و سنی با سنی که اکنون در برخی از کشورها مشاهده می‌شود، سیاست شیطان بزرگ یعنی آمریکا است که باید در مقابل آن هوشیار بود.

ایشان با اشاره به اینکه پیروان اهل بیت علیهم‌السلام باید پرچمدار همبستگی و هم‌افزایی باشند، افزودند: همچنان که از روز اول گفتیم، تشکیل مجمع جهانی اهل بیت علیهم‌السلام، به معنای مقابله و دشمنی با غیرشیعه نیست و از ابتدا نیز، ما با برادران غیرشیعه که در راه درست حرکت کرده، همراهی کرده‌ام. رهبر انقلاب اسلامی در پاسخ به این سؤال که «آیا توانایی مقابله با معارضه‌های دشمنان جهان اسلام وجود دارد»، گفتند: قطعاً توانایی متوقف کردن و عقب راندن استکبار با توجه به ظرفیت‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری دنیای اسلام وجود دارد.

ایشان «حقایق و معارف اسلامی، توکل به خدا، نگاه امیدوارانه به تاریخ و مسئله مه‌دویت» را از جمله ظرفیت‌های نرم‌افزاری جهان اسلام خواندند و با اشاره به بن‌بست‌های فکری غرب و نظام لیبرال دموکراسی، تصریح کردند: البته در زمینه سخت‌افزاری، مستکبران با استعمارگری و استفاده از منابع دنیای اسلام و به‌کار بردن انواع حیل‌ها، خود را قوی کرده‌اند؛ اما ظرفیت‌های طبیعی دنیای اسلام برای پیشرفت بسیار زیاد است که اهمیت یک نمونه آن یعنی نفت و گاز امروز برای

ادامه از همین صفحه  
حضرت آیت‌الله خامنه‌ای خاطرنشان کردند: بر اساس همین باور عمیق بود که حمایت از فلسطین از همان روزهای اول در دستور کار انقلاب اسلامی قرار گرفت و امام با همه وجود پای مسئله فلسطین ایستاد و جمهوری اسلامی امروز هم، به همین هندسه سیاسی ترسیم‌شده امام راحل عظیم‌الشان علیهم‌السلام عمل می‌کند و در آینده نیز به آن وفادار خواهد ماند. معظم‌له، همدلی بی‌نظیر موجود میان ملت‌ها در سراسر دنیای اسلام با ملت ایران را به‌علت پابندی مردم ایران به راهبرد امام علیهم‌السلام یعنی نفی خطوط مذهبی، فرقه‌ای، نژادی در جهان اسلام دانستند و افزودند: بر همین اساس ما همیشه همه کشورهای اسلامی را به بی‌اعتنایی به مسائلی همچون



حرکت آینده را طرح‌ریزی کرد. وی با بیان اینکه، رویکرد مورد اشاره باید راه اسلام عقل‌گرا و مسئولیت‌پذیر- و نه راه مدعیان متحجر و مسئولیت‌گریز - را به سوی تمدن نوین اسلامی هموار کند، تصریح کرد: تمدن نوین اسلامی، تمدنی انسانی و جهانی مبتنی بر توحید، عدالت، اندیشه‌ورزی، معنویت‌محوری، برقراری امنیت کامل و گفتگو و مدارا خواهد بود.

دبیرکل مجمع جهانی اهل بیت علیهم‌السلام با بیان اینکه سند تحول مجمع جهانی اهل بیت علیهم‌السلام به زودی به محضر مقام معظم رهبری تقدیم می‌شود، تصریح کرد: اقدامات تحول‌گرایانه در اهداف، ساختارها، روش‌ها و عملکرد از روز نخست دوره مدیریت جدید آغاز و متوقف بر تدوین سند نشده است.

استاد حوزه علمیه افزود: اهتمام به حوزه‌های آموزش، فضای مجازی و رسانه‌های نوین، تقویت مجامع محلی، تأکید بر نیروهای بومی و توانمندسازی آنها، تصمیم‌سازی به روش علمی و مشارکت جمعی اندیشه‌ورزان از نمونه‌های تحول در مجمع است.

وی با بیان اینکه مجمع جهانی اهل بیت علیهم‌السلام می‌کوشد به رغم تنوع فکری، سیاسی و تنش‌ها در جهان اسلام با همه پیروان اهل بیت علیهم‌السلام، مرجعیت‌ها، مراکز دینی، علمی، فرهنگی و عبادی، جمعیت‌ها، نهادهای دینی، فرق شیعی، شخصیت‌ها و فعالان ارتباط برقرار کند، گفت: در این مسیر بر ضرورت تجدید ساختار مجمع، ورود نیروهای بین‌المللی جوان‌تر، تقویت ارکان مجمع به‌ویژه شورای عالی و نیز اهتمام به حلقه‌های میانی در جوامع شیعی و توانمندسازی پیروان اهل بیت علیهم‌السلام تأکید داریم.

## تحقق تمدن نوین اسلامی نیازمند جهاد و مبارزه با جنگ نرم دشمن است

پیروان و محبان اهل بیت علیهم‌السلام و همه مسلمانان و پیروان ادیان الهی بلکه همه بشریت تا ظهور منجی عالم بشریت است. وی با بیان اینکه اعضای مجمع در جوامع شیعی جهان، با تشخیص وظیفه و تکلیف شرعی خود و شناخت دقیق اوضاع کنونی شیعیان جهان فعالیت می‌کنند، افزود: این اعضا با رویکردی آینده‌پژوهانه امروزه بر اساس گفت‌وگو و عملکرد تحول‌گرای رهبر معظم انقلاب گام برمی‌دارد.

عضو مجلس خبرگان رهبری خاطرنشان کرد: اعضای مجمع با استفاده از همه ظرفیت‌های شورای عالی و فرهیختگان و اعضای خدوم مجمع در صف و ستاد، با نگاه جامع دقیق و عمیق به معارف اهل بیت علیهم‌السلام در جهت افزایش دانش و بصیرت، توانمندی و حضور پیروان مکتب در سراسر جهان مبتنی بر روح معنویت، عقلانیت، عدالت‌خواهی و مقاومت بر محور رحمت الهی برای تحقق کرامت انسانی حرکت می‌کنند.

دبیرکل مجمع جهانی اهل بیت علیهم‌السلام اضافه کرد: در این مسیر با هم‌افزایی در تجمیع ظرفیت‌ها و توانمندی‌های پیروان اهل بیت علیهم‌السلام، تأکید بر تحول‌خواهی، رشد و پیشرفت که در بیانه گام دوم آمده در زمینه پیشرفت علم، اخلاق و معنویت، استقلال‌خواهی و تشخیص دقیق دشمن و راه‌های مبارزه با آن، عدالت و مبارزه با فساد و تحقق سبک زندگی اسلامی باید

دبیرکل مجمع جهانی اهل بیت علیهم‌السلام

## تحقق تمدن نوین اسلامی نیازمند جهاد و مبارزه با جنگ نرم دشمن است



بودند که این نکته در مجموعه بیانات رهبر معظم انقلاب در تبیین راه و نقش آن امام عظیم‌الشان همواره مورد تأکید قرار گرفته است.

دبیرکل مجمع جهانی اهل بیت علیهم‌السلام در ادامه، عاشورا و اربعین را از آوردگاه‌های مهم جهاد تبیین برشمرد و تأکید کرد: عاشورا الگویی برای

دبیرکل مجمع جهانی اهل بیت علیهم‌السلام گفت: تمدن نوین اسلامی، تمدنی انسانی و جهانی مبتنی بر توحید، عدالت، اندیشه‌ورزی، معنویت‌محوری، برقراری امنیت کامل و گفت‌وگو و مدارا خواهد بود.

استاد حوزه علمیه، رضائی‌گیلانی، ۱۲ شهریور در دیدار شرکت‌کنندگان هفتمین اجلاس مجمع عمومی مجمع جهانی اهل بیت علیهم‌السلام با رهبر معظم انقلاب اسلامی، با اشاره به شعار این دوره اجلاس با عنوان «اهل بیت علیهم‌السلام محور عقلانیت، عدالت و کرامت»، افزود: نیازمند این هستیم که مسیر آینده ما مبتنی بر عقلانیت و با شناخت گفت‌وگویمان جهان معاصر و برای تحقق عدالت و کرامت انسانی طی شود.

دبیرکل مجمع جهانی اهل بیت علیهم‌السلام در ادامه خاطرنشان کرد: نقش پیروان اسلام ناب محمدی صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم و شیعیان جهان برای عبور از چالش‌ها و تهدیدات، تحقق رشد علمی، پیشرفت و توسعه، حفظ وحدت و هم‌افزایی ظرفیت‌ها در جهان اسلام و بالاخره حرکت به سوی تمدن نوین اسلامی، نقشی تاریخی و آینده‌ساز است.

وی تحقق تمدن نوین اسلامی را نیازمند جهاد و تلاش در همه ابعاد به‌ویژه در مبارزه با جنگ نرم دشمن دانست و خاطرنشان کرد: این مهم، به‌حق در طول این سال‌ها مورد تأکید رهبر فرزانه بوده و در این خصوص اخیراً همگان را به جهاد تبیین دعوت فرموده‌اند.

استاد حوزه علمیه با اشاره به اینکه جهاد تبیین روندی مستمر و تاریخی است که از عاشورای حسینی علیهم‌السلام و پیش از آن بلکه از زمان بعثت آغاز و تا زمان ظهور ادامه خواهد داشت، افزود: امام راحل علیهم‌السلام، طایفه‌دار تحول در معادلات جهانی و جوامع اسلامی و ابداع‌گر جهاد تبیین در عصر حاضر

## پیام مراجع عظام تقلید به هفتمین اجلاس مجمع عمومی

## مجمع جهانی اهل بیت علیهم‌السلام

هفتمین اجلاس مجمع عمومی مجمع جهانی اهل بیت علیهم‌السلام با شعار «اهل بیت علیهم‌السلام محور عقلانیت، عدالت و کرامت» با پیام حضرات آیات مکارم شیرازی، نوری همدانی، سبحانی، جوادی آملی و بشیر نجفی و سخنرانی آیت‌الله اعرافی و حجج‌اسلام والمسلمین رئیس‌ی رئیس‌جمهور، رضانی دبیرکل مجمع جهانی اهل بیت علیهم‌السلام شیخ نعیم قاسم معاون دبیرکل حزب‌الله لبنان، قبانچی امام جمعه نجف‌اشرف، همام الحمودی رئیس مجلس اعلا‌ی اسلامی عراق، سیدعبدالله نظام رئیس تجمع علمای سوریه، ناصر عباس جعفری دبیرکل حزب وحدت‌المسلمین پاکستان، سیدعلی فضل‌الله امام جمعه بیروت، عادل عبدالمهدی نخست‌وزیر سابق عراق و با حضور سفرای برخی کشورهای اسلامی، نمایندگان مراجع عظام تقلید و شخصیت‌های برجسته دینی و فرهنگی از ۱۱۷ کشور جهان، ۱۰ تا ۱۲شهریور در سالن اجلاس سران تهران برگزار شد.

آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی

### عدالت و کرامت میوه‌های شجره طوبای عقلانیت

حضرت آیت‌الله جوادی آملی در پیامی به مراسم اختتامیه این اجلاس درباره عقلانیت، عدالت و کرامت که مؤلفه‌های شعار آن بودند، گفتند: عقلانیت شجره طوبای است و عدالت و کرامت، میوه‌های آن هستند.

ایشان درباره عقل اظهار کردند: عقل دو قسمت است؛ عقل نظری و عقل عملی. عقل نظری، متولی، دلیل، ولی و صاحب اندیشه است. عقل نظری، هم عهده‌دار حکمت نظری و هم، عهده‌دار حکمت عملی است. تمام اندیشه‌ها چه به «بود و نبود» برگردد و چه به «باید و نیاید» برگردد، همه مربوط به عقل نظری است.

حضرت آیت‌الله جوادی آملی افزودند: عقل عملی مربوط به نیت، عزم و اراده و مانند آن است؛ عقل عملی ولی و دلیل انگیزه است و کاری با اندیشه ندارد. اگر مرتز این دو را بخواهیم روشن شود، می‌بینیم که جایی مطلبی معقول است؛ اما معصیت در کنارش است؛ چون آنکه باید تصمیم بگیرد، عقل عملی است. ممکن انسان مطلبی را صددرصد بفهمد؛ ولی عمل نکند. آل‌فرعون یقین داشتند، موسی علیه السلام پیامبر است؛ اما از او آبیروی نکردند.



این مرجع تقلید ادامه دادند: در قرآن «مقولون» ذکر شده که مراتب حرمت عقل نیست. آنجا که کار نهایی است و عقلانیت را به پایگاه رفیع می‌رساند، در پایان سوره نساء است. آنجا که فرمود: «رسلاً مبشیرین ومنذرین»؛ یعنی ما انبیای تیشیری و تنذیری، همه را فرستادیم. ما چیزی در جهان نه‌تنها بزرگتر از خدا نداریم؛ بلکه معادل آن هم نداریم. خدا یعنی عظیم‌ترین موجود؛ اما عقل می‌تواند مقابل او احتجاج کند. خدا فرمود: انبیا علیهم‌السلام را فرستادیم تا عقل علیه خدا احتجاج نکند. اگر انبیا علیهم‌السلام نبودند، طبق این آیه، عقل علیه خدا حجت می‌کرد، تو که می‌دانستی، ما بعد از مرگ چنین جایی می‌آیم، چرا رسول نفرستادی؟! حضرت آیت‌الله جوادی آملی افزودند: بعد از انبیا علیهم‌السلام، عقل حجتی ندارد؛ اما قبل از ارسال انبیا علیهم‌السلام حجت داشت. قطب فرهنگی دین، عقل است. قطب فهم یک ملت، عقل اوست که با خدا و انبیا علیهم‌السلام احتجاج می‌کند. برخی در اوهام و خیال هستند و خیال می‌کنند، عاقل‌اند. مگر عقل نظری که دبیر اندیشه است تا جان‌کندن و درس و بحث نباشد، کسی عاقل می‌شود؟! تا خلوص نیت نباشد، مگر کسی عاقل می‌شود؟! عقلی که بتواند درباره توحید و نبوت ببیندش، هر جایی پیدا نمی‌شود.

ایشان اظهار کردند: پس عقل شجره طوبوی است. شاخه طیب و طاهر دارد. شاخه اول عقل نظری و شاخه دوم عقل عملی است. چنین عاقلی، قوام بالقسط است. از آدم عاقل، جز کرامت متصور نیست. عدل و عقل مقابل هم نیستند. نمونه عقل، وجود امام علی و‌امه علیهم‌السلام است. معظم‌له، درباره نقش علما تأکید کردند: علمایی که نام ولایت‌مداری به عهده دارید، باید بیش و پیش از همه علوم عقلی، معارف فلسفی و کلامی و باید و نباید عالم را دبیرانه تدبیر و رهبری و مدیریت کنید تا جهان به‌برکت شما به مقام والای خود بار یابد.

این مرجع تقلید افزودند: مدیریت جهان به عهده شما علمای بزرگوار است. بر شما واجب است، اسلام را خوب بفهمید و بفهمانید. این با برد عقلی و نقلی حوزوی باید عرضه شود. بکوشید با برهان عقلی اسلام را متبلور کنید و بکوشید، با عمل به اسلام، اسلام را برتر نشان بدهید.

پس عقلانیت هو الاول و بعد عدل و کرامت نتیجه اوست. اگر عقل را از ائمه علیهم‌السلام نگیرید، جای دیگر خبری نیست.

حضرت آیت‌الله جوادی آملی با بیان اینکه علما اگر عالم باشند، عقل نظری و عملی را دبیری می‌کنند، نه بیره‌ه می‌روند و نه راه کسی را می‌بندند، ادامه دادند: جهان، جنگ‌های جهانی اول و دوم را تجربه کرد و تلخ بود. آنچه جهان را به عقلانیت می‌رساند، همین بیان نورانی اسلامی است که فرمود «یا اهل‌الکتاب تعالوا الی کلمه سواء بیننا وبینکم الا نعبد الا الله ولاشرك به شیئاً ولایتخذ بعضنا بعضاً ارباباً». مشکل جامعه شرک

و نفی توحید و هوی پرستی است.

مفظم‌له در پایان تأکید کردند: نتیجه نشست شما این باشد که جهان بفهمد، اگر عالمانه رفتار کند، «لایتخذ بعضنا بعضاً ارباباً» باید باشد.



### آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی امروز شناخت دشمن بر همه علمای جهان اسلام ضروری است

یک حکومت مقتدر و تربیت گروهی از انسان‌های بزرگ و وارسته، به موضوع امامت و خلافت پس از خود به امر پروردگار متعال، نظر و اهتمام داشت و در موارد متعدد، از عامل هدایت پس از خود سخن گفت و موضوع امامت و وصایت را به‌طور مکرر مورد تأکید قرار داد و به‌عنوان نمونه حدیث ثقلین «انی تارک فیکم الثقلین ما إن تمسکتک بهما لن تضلوا بعدی؛ کتاب‌الله و عترتی اهل بیتی و انهما لن یفترقا حتی یردا علی الحوض».

و بعد از آن نقش عالمان ارگژانترین نقش در هدایت جوامع بشری است؛ علمایی که به تعبیر پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله «مثل العلماء فی الارض، کمثل النجوم فی السماء» یفتدی بها فی ظلمات البر والبحر» و در جای دیگر: «ان اکرم العباد الی‌الله بعد الانبیاء العلماء».

نقش علما بسیار مهم است؛ خصوصاً در زمان ما که تمام استکبار و کفر بسیج شده‌اند تا عقلانیت را از بشر برزنند و عوامل هدایت را ناپدید کنند و خشونت و ظلم و استضعاف و بی‌عدالتی را جایگزین نماید.

حضرت امام صادق علیه السلام فرمودند: «علماء شیعتنا مرايطون فی الثغر الذی یلی ابلیس و عفارینه یمنعوه عن الخروج علی ضعفاء شیعتنا و عن أن یتسلط علیهم ابلیس و شیعته و النواصب الا فمن انتصب لذلك من شیعتنا کان افضل ممن جاهد الروم و التکر و الخزر ألفاً مرة لانه لا یدفع عن اديان محبینا و ذلک یدفع عن اديانهم».

امروز شناخت دشمن بر همه علمای جهان اسلام ضروری است و باید بدانیم، استکبار و صهیونیست بنای‌شان نابودی اسلام است و با تأسیس مذاهب و فرقه‌های دروغین و گروه‌های منحرف به‌نام اسلام همانند وهابیت و داعش و تکفیری‌ها، به جنگ اسلام آمده‌اند.

امروز وحدت اسلامی، یک موضوع مهم می‌باشد. دشمن با اختلاف‌افکنی

بین امت اسلامی به دنبال نابود کردن اصل دین است.

امروز با توجه به سکوت مریکار مدعیان حقوق بشر در موضوع قدس و فلسطین و همچنین کشتار مردم مظلوم یمن، سوریه، افغانستان و بحرین، وظیفه ما را سنگین‌تر کرده است.

جمهوری اسلامی با تکیه بر مبانی اسلام ناب و بهره‌مندی از قرآن کریم و فرهنگ غنی اهل‌بیت علیهم‌السلام به رهبری یک فقیه عالی‌قدر و مجاهد نستوه؛ شخصیتی که غم همه انسان‌های مظلوم جهان را در دل داشت و باکمک الهی به مبارزه با استکبار پرداخت؛ یعنی امام خمینی علیه السلام به‌عنوان نماد حقیقی دفاع از ارزش‌های اسلامی، مصمم در مسیر وحدت همه مسلمانان گام برمی‌دازد و هرگونه اختلاف و فتنه‌افکنی مذهبی را با در نظر گرفتن اصول اعتقادی خود محکوم می‌نماید و بعد از امام راحل علیه السلام، این مسیر توسط رهبر معظم انقلاب در حال سپری شدن است و معتقدیم، معارف اسلامی، راه سعادت بشری را تضمین می‌نماید.

آیت‌الله‌العظمی سبحانی

### تأکید بر پیروی از مراجع تقلید در قضایای سیاسی و اجتماعی

و دفاع از حقوق مدنی و فعالیت‌های دینی آنان.

۴. ضرورت بازگشت علمای شیعه از حوزه‌های علمیه قم و نجف و … به بلاد خود پس از تحصیل، جهت تحقق بخشیدن فرمان الهی در آیه شریفه و انذار قوم خود.

۵. سعی و کوشش برای کاستن از مظلومیت ائمه معصومین علیهم‌السلام با تبیین

معارف ناب و آموزه‌های بلندشان؛ چراکه عمده مظلومیت امامان در ناشناخته ماندن این معارف است و دشمن همواره در تلاش

برای دور نگه داشتن مردم از این آموزه‌هاست.

۶. ضرورت ایجاد رابطه میان اعضای خانواده شیعی و تقویت نهاد خانواده طبق سفارش‌های اکید معصومین علیهم‌السلام.

۷. لزوم رونق بخشیدن به حوزه‌های علمیه شیعی، گسترش و تقویت کمی و

کیفی آن و آشنا نمودن طلاب با شیوه‌های آموزشی و تبلیغی در عصر جدید.

۸. اهمیت مسئله تبلیغ دینی و بهره‌گیری از فنون جدید و شیوه‌های جدید. در خاتمه یادآور می‌شوم که پیامبراعظم صلی الله علیه و آله حتی هنگام اعزام امیرمؤمنان علیه السلام به یمن فرمودند: (لأن یدهی الله عزوجل علی یدیک رجلاً خیر لک مما طلعت علیه الشمس) و امیدوارم، هر کدام از شما بزرگان

باعث هدایت میلیون‌ها نفر به مکتب حیات‌بخش اسلام ناب و مدرسه اهل‌بیت علیهم‌السلام باشید.

آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی

### ایجاد فضای محبت‌آمیز و روابط دوستانه در میان عالمان و مبلغان



حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی در پیام خود به این همایش آورده‌اند:

در ابتدا لازم می‌دانم، مراتب تشکر خود را از همه برگزارکنندگان، علما، اندیشمندان، نجبگان و فعالان شیعه از سراسر جهان که در این همایش شرکت کرده‌اند، ابراز دارم. خداوند متعال را سپاسگزاریم که توفیق برگزاری چنین همایش بزرگ و با اهمیتی را به شما عنایت کرده است. امیدوارم که از آثار و برکات معنوی این محفل نورانی بهره‌مند گردید. با توجه به پیشینه روشن علما و اندیشمندان شیعه در طول قرون طولانی در درک معارف اهل‌بیت علیهم‌السلام و ابلاغ آن به مردم و پاسداری و حراست از ایمان و عقیده و تأکید بر وحدت میان مسلمانان و اقتدار و عزت اسلام، توجه شما گرامیان را به چند نکته معطوف می‌دام.

نخست: در جهان امروز دل‌های مشتاق و گوش‌های شنوا برای آشنایی با اسلام و معارف اهل‌بیت علیهم‌السلام روزافزون گشته است. این فرصتی است مغتنم که باید از آن بهره برد و قلوب مشتاقان و عاشقان را با گوهر والای معارف الهی پیوند زد.

دوم: نقشه شوم دشمنان و بدخواهان، مشغول کردن مسلمانان جهان اسلام و به‌خصوص علمای آن به اختلافات و مناقشات بی‌اهمیت یا کم‌اهمیت است. از این جهت باید هوشیاربود و در این دام نیفتاد؛ بلکه با اعتصاب به ریسمان الهی و پابندی به مشترکات و بهره‌مندی از وحدت کلمه، این نقشه‌ها را بر هم زده و توطئه‌ها را بی‌نتیجه گذاشت. بی‌تردید ادیان الهی و رهبران آن‌ها در جهان امروز و در میان پیروان خویش تأثیرگذارند. دیدار و هم‌فکری با آنان، علاوه بر ایجاد محبت در میان خدایپرستان، سبب کم‌رنگ شدن اختلافات و هم‌گرایی اندیشه‌ها و همدلی و محبت خواهد شد.

سوم: ایجاد فضای محبت‌آمیز و روابط دوستانه در میان عالمان، مبلغان و روحانیون شیعه به‌خصوص در کشورهایی که اقلیت آن را مسلمانان تشکیل می‌دهند، بسیار مهم است. انگیزه و هدف واحد که همانا شناساندن تعالیم اهل‌بیت علیهم‌السلام است، جایی برای ورود رقابت‌ها، تنگ‌نظری‌ها و فاصله‌ها باقی نخواهد گذارد. همه ما در جهه واحدیم؛ قومیت‌ها، نژادها، زبان‌ها، کشورها و هر آنچه که به حکمت الهی، سبب معارفه میان مردم شده است، نباید سبب اختلاف و فاصله‌ها گردد. به وحدت و یکپارچی ببیندشیم و مردم را به آن دعوت نماییم.

شیعیان نیز باید در این امر خطیر، با استفاده از تمامی ظرفیت خویش و بهره‌گیری از ابزارهای موجود، توطئه‌های دشمنان را خنثی نموده و از حریم فرهنگ اصیل اسلام و تشیع شجاعانه دفاع کنند و با اخلاص نیت پیش رویند تا به مقتضای «والذین جاهدوا فینا لنهدیهم سبیلنا»، هدایت الهی شامل آنان گردد. و در یک جمله معارف اهل‌بیت علیهم‌السلام گوهر گم‌شده و زلال گوارا و مهر تابنده‌ای است که افکار را ارزشمند، تشنگی را سیراب و دل‌ها را نورانی می‌کند؛ هر قدر در این راه تلاش کنید، جاودانه‌تر خواهید بود.

آیت‌الله بشیر النجفی

### غرب با شیوه‌های جذاب به دنبال منحرف کردن نسل جوان است



حضرت آیت‌الله بشیر نجفی، در پیامی به افتتاحیه هفتمین اجلاسیه مجمع عمومی مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام اظهار کردند:

آنچه که ما از جنگ و نزاع‌ها شاهد هستیم، به‌دلیل دوری ما از اسلام است. بشر نمی‌تواند با شرافت زندگی کند؛ مگر اینکه به نظام الهی

بها دهد. آنچه که انسان را به بهشت نزدیک می‌کند و از جهنم دور می‌سازد، از سوی اهل‌بیت علیهم‌السلام بیان شده است که در چارچوب قرآن و سنت می‌باشد.

معظم‌له افزودند: در حوزه‌های علمیه آماده هستیم تا چالش‌های حیات را در چارچوب دین، بیان کنیم. باید کسب رضایت الهی، هدف حیات قرار گیرد.

ایشان خطاب به اعضای مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام، اظهار کردند: باید محتوایی که برای نسل جوان شیعه تولید می‌شود، همراه با بهجت و فناوری باشد؛ چراکه غرب با شیوه‌های جذاب به دنبال منحرف کردن نسل جوان است.

ایشان خاطرنشان کردند: تجربه عزاداری امام حسین علیه السلام به ما نشان داد که جوانان با این عزاداری‌ها، به سمت دین جذب شدند و براین اساس، باید بدانیم که اعتنا به شعائر حسینی، تأثیر ایجابی دارد.



مدیر حوزه‌های علمیه کشور

در و قلمروی دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی، راه‌های طولانی را پیاده کرده است. مدیر حوزه‌های علمیه توسعه آموزش در عرصه بانوان را ضروری دانست و تصریح کرد: نقش آفرینی اجتماعی و سیاسی، از جمله دستاوردهای حوزه‌های علمیه است. وی ادامه داد: جهان امروز، جهان مستعدی است و امیدواریم که مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام در نگاه نو خود، برنامه‌های جامعی را طراحی کند

در عرصه سیاست باید نقش آفرینی داشته باشیم و با داشتن منطق سیاسی به کنش‌گری در عرصه سیاسی بپردازیم. عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم با بیان اینکه باید معارف تشیع را تبیین کنیم و این معارف، منبع دانش برای عالم است، گسترش مرزهای علوم اسلامی را ضروری دانست و خاطرنشان کرد: حوزه‌های علمیه در پیروی انقلاب اسلامی، تحولات بزرگی را پیش‌رو گذاشتند

کمتز شناخته شده است. آیت‌الله اعرافی شرط کنشگری جریان اهل‌بیت علیهم‌السلام را، نیازمند داشتن نظریه دانست و تصریح کرد: عقل، ما را به ساحت قدسی وحی هدایت می‌کند و عقلانیت در نتیجه تمدنی و در قالب یک نظام‌واره منظم می‌باشد که در عصر ما انقلابی و گره‌گشااست. وی با بیان اینکه برای نفوذ در جریان حکمت و اندیشه، نیازمند عقلانیت متکامل و انقلابی هستیم، اظهار کرد:

تکفیری و جریان‌های سازش و عادی‌سازی روابط با دشمن صهیونیستی بیرون آمده بود، تنها با تعمیق آگاهی و مسئولیت‌پذیری همه مسلمین و رهروان راه اهل‌بیت علیهم‌السلام امکان‌پذیر است.

استاد حوزه علمیه قم، با اشاره به اینکه دشمن می‌کوشد، جهل و نادانی را که بزرگترین آفت و تهدید امروز جامعه بشری و اسلامی است، بر ملت‌ها تحمیل کند، تصریح کرد: این سیاست دشمنان وظیفه ما را دو چندان می‌کند؛ زیرا سرور آزادگان علیهم‌السلام برای زدودن چنین جهل خطرناک و احیای راه حق و حقیقت، جان خود را فدا کرد.

دبیرکل مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام خاطرنشان کرد: تحولات جهان معاصر، منحصر به عرصه‌های سیاسی و میدانی نیست؛ بلکه ناظر به آن است که اساساً دین در عرصه اجتماعی و مناسبات بین‌المللی راه نداشته باشد و منحصر به عرصه مناسک و واجبات فردی شود. وی تشکیک و شبهه‌افکنی در ابعاد تمدنی و اجتماعی دین را، از دیگر برنامه دشمنان عنوان و تأکید کرد: لذا امروز بصیرت‌افزایی، بهترین روش تجدید حیات، عظمت و مجد اسلام و تحقق اراده خداوند متعال برای اعتلای کلمه‌الله است.

استاد رضائی با تأکید بر اینکه هدف از جهاد تبیین در بیان رهبر معظم انقلاب، توسعه همگانی گستره بصیرت دینی برای همه مسلمین است، اظهار کرد: احیای مجد و عظمت اسلام و امت اسلامی، به عزم راسخ همه مسلمین و پیروان مکتب اهل‌بیت علیهم‌السلام در تعمیق آگاهی و بصیرت‌افزایی در رویارویی با جنگ نرم بستگی دارد.

دبیرکل مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام با بیان اینکه مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام برنامه‌های خود را برای ایجاد تحول در همه زمینه‌ها که نهایتاً باید به تحول در جوامع شیعی منجر شود، آغاز کرده است، گفت: ما دست همه علما، نخبگان و فعالان متعهد را برای ارائه دیدگاه‌های خود در جهت تحقق اهداف مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام می‌فشاریم و از این دیدگاه‌ها در جهت ایجاد تحول و جهش در مسیر پیش‌رو بهره خواهیم برد. استاد حوزه علمیه قم تأکید کرد: بی‌گمان این همکاری و هم‌افزایی و مشارکت همگانی می‌تواند، راه ما را به سوی تحقق تمدن نوین اسلامی که تمدنی الهی، انسانی و فراگیر و تهیدگر ظهور منجی عالم بشریت صلوات‌الله‌علیه‌و‌آله‌و‌آل‌ه‌و‌آل‌ه‌و‌آل‌ه است، هموار می‌کند.

دبیرکل مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام افزود: ابزار و نرم‌افزار این حرکت، تحقق سبک زندگی اسلامی مبتنی بر آموزه‌ها و تعالیم و معارف انمه اطهار علیهم‌السلام است.

وی در مراسم اختتامیه این اجلاس نیز، ضمن تقدیر و تشکر از مقام معظم رهبری بابت بیانات حکیمانه‌شان در دیدار با شرکت‌کنندگان این اجلاس، اظهار کرد: سخنان ارزشمند رهبر انقلاب، قطعاً به‌عنوان سند و نقشه راه اجلاس خواهد شد.

دبیرکل مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام با بیان اینکه برای برگزاری اجلاس هفتم، بیش از یک‌هزار ساعت کار و مطالعه صورت گرفت، تصریح کرد: مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام گفتمان تحولی را دنبال می‌کند. وی ضمن تشکر از اعضای مجمع که با وجود فشرده‌گی برنامه‌ها برای حضور در کمیسیون‌ها اهتمام داشتند، خاطرنشان کرد: در اجلاس هفتم، ۳۵۰ میهمان از ۱۱۷کشور و ۳۵۰ میهمان داخلی حضور داشتند.

دبیرکل مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام

## عقلانیت، عدالت و کرامت انسانی، راه عبور از بحران‌ها



وی با اشاره به اوضاع دنیای اسلام در عراق، یمن، بحرین، افغانستان، کشمیر و پاکستان گفت: اگر تلاش‌های انجام‌شده برای قدرت‌سازی، پیمان‌سازی منطقه‌ای و مقاومت در برابر تهدیدات از راه ایجاد قدرت بازدارندگی نبود، بی‌گمان ایران اسلامی سرنوشتی بهتر از سایر کشورهای منطقه نداشت.

عضو خیرگان رهبری به هجمه سازمان‌یافته و جنگ نرم جهانی، با تأکید بر هدف قرار دادن جهان اسلام و تشیع، برای برانداختن یا کم‌رنگ شدن ایمان نسل امروز خصوصاً جوانان اشاره کرد و گفت: استعمار غربی به رهبری آمریکا به خوبی می‌داند که با فروپاشی شوروی و پایان جنگ سرد و تلاش برای ایجاد جهان تک‌قطبی از راه تحمیل سلطه یک‌جانبه‌گرایانه آمریکا، تنها جهان اسلام است که در برابر توسعه‌طلبی، خودکامگی و حس خودبتربینی و تداوم غارت ثروت ملت‌ها، ایستادگی می‌کند.

وی به خنثی‌سازی توطئه و عملیات دشمن در میدان به سبب توفیقات محور مقاومت اشاره کرد و گفت: امروز مسخ هویت دینی و ملی، ترویج لذت و بی‌بندوباری، اباحی‌گری، مواد مخدر، هم‌جنس‌گرایی، حمله به اعتقادات و اصول و احکام دینی، تبلیغ الحاد و سکولاریسم و رویارویی با باگشت دین به عرصه اجتماع و حکومت و مناسبات بین‌الملل، از مهمترین ابعاد جنگ نرم است.

دبیرکل مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام، با بیان اینکه بکارگیری همه امکانات رسانه‌های سنتی و نوین فضای مجازی، شبکه‌های اجتماعی، ایجاد مراکز پژوهشی و لشکرهای سایبری، جهت تعمیق شکاف میان مردم و بنیادهای دینی به‌طور گسترده در جریان است، افزود: این اقدام با هدف القای ارزش‌های غربی و استعماری و در نتیجه جلوگیری از هر تحرکی که منافع سرمایه‌سالارانه غرب را به خطر اندازد، انجام می‌شود.

وی اظهار کرد: مواجهه با این تهدیدات، به دنبال پیروزی‌های میدانی و شکست توطئه‌های دشمنان که از آستین صهیونیسم بین‌الملل، گروه‌های

آیت‌الله اعرافی، ۱۲ شهریور در مراسم پایانی هفتمین اجلاس مجمع عمومی مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام، با اشاره به چالش‌های امت اسلامی، اظهار کرد: باید برای حل این چالش‌ها تلاش کنیم؛ چالش‌هایی که بخشی از آن‌ها در حوزه معرفتی و اعتقادی است و باید برای حل آن‌ها تدبیر لازم صورت بگیرد.

مدیر حوزه‌های علمیه، با بیان اینکه پیدایش مکاتب فلسفی، جوانان امت اسلامی را با پرسش‌های گوناگون مواجه کرده است و علما باید این پرسش‌ها را به‌صورت مرتب رصد کنند، افزود: انگیزه‌هایی برای به چالش کشیدن امت اسلامی از سوی معاندان وجود دارد و آن‌ها اقدام به انتشار شبهات مختلف در جامعه می‌کنند که نخبگان امت، باید این چالش را مورد توجه قرار دهند.

وی با تأکید بر اینکه حوزه‌های دینی، باید به سرچشمه این شبهات آگاه باشند و پاسخ‌های لازم به آن، در یک شبکه منسجم در امت اسلامی منتشر شود، تصریح کرد: امت اسلامی با وجود تمام امکانات، با عقب‌ماندگی در حوزه‌های علمی و فناوری مواجه است که این عقب‌ماندگی بر تمام کبان و حرکت امت اثر می‌گذارد. عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه با بیان اینکه جهان اسلام در معرض جولان مستکبران عالم است و امت اسلامی، متناسب با ظرفیت خود، جایگاه سیاسی مناسب را در جهان دارد، افزود: در بعد اجتماعی متأسفانه اختلافات، پیرامون امت اسلامی و حتی پیروان مکتب اهل‌بیت علیهم‌السلام را فرا گرفته است و این امر، وحدت را تهدید می‌کند.

مدیر حوزه‌های علمیه با بیان اینکه برخی از قرآنت‌های سکولاریستی و غربی از اسلام که مبنایی برای دوری از سیاست‌ورزی تعبیر شده، از جمله چالش‌های امت اسلامی است، افزود: اهل‌بیت علیهم‌السلام، مرجع علمی و عاطفی برای امت اسلامی هستند و این ظرفیت عظیم،

## تنها راه نجات امت اسلام گام نهادن در مسیر اهل‌بیت علیهم‌السلام



حجت‌الاسلام والمسلمین رئیسی در آیین افتتاحیه هفتمین اجلاس مجمع عمومی مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام شناخت و معرفی اهل‌بیت علیهم‌السلام را مأموریت اصلی این مجمع دانست و تأکید کرد: «شناخت مقام ولایت و امامت و هدایت انسان‌ها»، «ستیز با ظلم و ستم» و «تربیت نفوس مستعده»، در سیره انمه هدی علیهم‌السلام سه اصل محوری بوده است.

رئیس‌جمهور کشورمان با بیان اینکه اگر مبلغان دینی راه نورانی و نجات‌بخش اهل‌بیت علیهم‌السلام را به‌درستی معرفی کنند، همه نفوس آزادی‌خواه آن را می‌پذیرند، تصریح کرد: رسالت عظیم تبلیغ دین و معرفی اهل‌بیت علیهم‌السلام، همواره با دشواری و مانع مواجه بوده؛ چراکه اساساً دشمنان نمی‌گذارند، سخن حق به‌سهولت شنیده شود؛ اما اتکا به قدرت لایزال الهی، رمز توفیق و تعالی در این مسیر است.

وی عدالت‌خواهی و عقلانیت را از آموزه‌های مهم اهل‌بیت علیهم‌السلام خواند و اضافه کرد: پیام عقلائی حسین‌بن‌علی علیه‌السلام برای اصلاح جامعه، منحصر به سال ۶۱ هجری نبوده و تا زمین و زمان است، فریاد اصلاح‌گری در جامعه بشری طنین‌انداخت و هر کس در هر جای عالم عدالت‌خواهی و اصلاح‌گری پیشه کند، لیبیک به سخن سالار شهیدان علیه‌السلام است.

رئیس‌جمهور به تلاش‌های نظام سلطه برای ایجاد انحراف فکری در جوامع بشری و دوری انسان معاصر از راه نورانی اهل‌بیت علیهم‌السلام اشاره کرد و گفت: جاهلیت مدرن از نظر ماهیت، همان جاهلیت قدیم؛ اما در ظاهر جدید است. تفاوت در این است که امروز نظام سلطه برای تبلیغ پیام جاهلانه خود، همه امکانات از علم و فناوری تا قدرت رسانه را به‌کار گرفته است و می‌کوشد، شاخص‌های اخلاقی غلط را در جوامع حاکم کند.

حجت‌الاسلام والمسلمین رئیسی به حرکت‌های شکل‌گرفته در امتداد مکتب عاشورا به‌عنوان راه صیانت بشر در برابر جریانات و مکاتب انحرافی اشاره کرد و گفت: با وجود تلاش قدرت‌های سلطه‌گر، نام حسین‌بن‌علی علیه‌السلام و امتداد مکتب عاشورا، عالم را متحول می‌کند و روز به روز جلوه عقلانیت و عدالت در عالم بیشتر خواهد شد.

رئیس‌جمهور در بخش دیگری از سخنانش، به اقدامات ظالمانه نظام سلطه علیه ملت ایران اشاره کرد و گفت: دشمنان در ۴۳ سال گذشته ستم‌های فراوانی به ملت ایران کردند؛ اما با وجود بسیاری مشکلات و از دست دادن بسیاری از عزیزان، جمهوری اسلامی، از آسیب‌ها عبور کرد و امروز دنیا به حقانیت، عدالت‌خواهی و جایگاه والای ایران اسلامی واقف شده است.

حجت‌الاسلام والمسلمین رئیسی با بیان اینکه امروز بر همگان ثابت شده، جمهوری اسلامی ایران نظامی شکست‌ناپذیر و قدرتی است که زیر بار سلطه نمی‌رود، افزود: آنچه امروز در حزب‌الله، جوانان یمنی و فلسطینی و همه نیروهای جبهه مقاومت تبلور یافته، امتداد راهبردی جمهوری اسلامی و جلوه‌های عشق الهی است.

وی پیروی خالصانه از آموزه‌های انمه هدی علیه‌السلام را رمز ارتقای اخلاق و معنویت در جوامع دانست و اظهار کرد: مایه خرسندی است که امروز توجه به مکتب اهل‌بیت علیهم‌السلام در جای‌جای جهان رو به فزونی است و این مسئله برای مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام مسئولیت‌آور است.

رئیس‌جمهور تصریح کرد: انمه علیه‌السلام رمز وحدت امت اسلامی هستند و در این مکتب، افراط و تفریط وجود ندارد و محور آن عقلانیت، انسانیت و حق‌طلبی است.

حجت‌الاسلام والمسلمین رئیسی همچنین مبارزه با ظلم، دشمن‌شناسی و دشمن‌ستیزی و دفاع از حقوق انسان را از معارف اهل‌بیت علیهم‌السلام دانست و متذکر شد: امروز بسیاری از افراد و دولت‌ها که دم از حقوق انسان می‌زنند، متأسفانه با رفتاری دوگانه در برابر تضییع حقوق بسیاری از انسان‌ها سکوت کرده‌اند.

رئیس‌جمهور از «امید و امیدآفرینی» از دیگر آموزه‌های اهل‌بیت علیهم‌السلام دانست و گفت: امروز هرکس در هر کجای عالم دچار یأس و ناامیدی شده، می‌تواند با تمسک به آموزه‌های اهل‌بیت علیهم‌السلام امیدوار شود.



امام جمعه نجف‌اشرف

## حوزه‌های علمیه و مرجعیت دینی پناهگاه مردم عراق هستند

سال از انتخابات در عراق، دولت تشکیل نشده و این مسئله به دلیل اختلافات بین دو جریان بوده است. حجت‌الاسلام والمسلمین قبانچی تأکید کرد: باید به دنبال ارتقای تجربه سیاسی در عراق باشیم؛ نظریه‌ای که اکثر جریان‌های سیاسی شیعی با آن موافق هستند.

وی با تأکید بر اینکه ۱۵ میلیون زائر در مراسم اربعین حضور پیدا می‌کنند و نماز جماعت ۳۰ کیلومتری در مسیر زیارت اربعین برپا می‌شود، ابراز کرد: به‌برکت اهل‌بیت علیهم‌السلام و امام حسین علیه‌السلام در جنگ فرهنگی در عراق پیروز شدیم. امام جمعه نجف‌اشرف افزود: حوزه‌های

راهبردی عراق است که همه چشم‌ها به روی این کشور است و چالش سوم هم تجربه کم شیعیان عراق در حکمرانی بود.

وی افزود: در برابر چالش‌ها از زمان رژیم صدام، توانستیم جلوی جنگ داخلی و فتنه تروزیسم را بگیریم.

حجت‌الاسلام والمسلمین قبانچی با اشاره به جنگ نرم در عراق، خاطرنشان کرد: این کشور توانسته هویت خود را حفظ کند؛ معجزه اربعین را در عراق مشاهده می‌کنید که مردم این کشور هر آنچه را دارند، برای خدمت به زائران تقدیم می‌کنند.

امام جمعه نجف‌اشرف در مراسم اختتامیه هفتمین اجلاس مجمع عمومی مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام، با اشاره به سخنان رهبر معظم انقلاب، اظهار کرد: سخنان مقام معظم رهبری در دیدار اعضای مجمع عمومی مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام، بسیار حائز اهمیت است. حجت‌الاسلام والمسلمین سیدصدرالدین قبانچی، با بیان اینکه از زمان سقوط رژیم صدام تاکنون، با سه چالش روبرو بودیم، تصریح کرد: چالش نخست، آزادی مطلق بود که پس از ده‌ها سال سرکوب، مردم عراق از آن برخوردار شدند، چالش دوم، موقعیت جغرافیایی و



## اظهارات برخی نمایندگان جریان‌های شیعی و اسلامی در هفتمین اجلاس مجمع عمومی جهانی اهل بیت (علیهم‌السلام)

گفتنی است، حجج اسلام والمسلمین شیخ نعیم قاسم معاون دبیرکل حزب الله لبنان، سیدعلی فضل‌الله امام جمعه بیروت، همام الحمودی رئیس مجلس اعلای اسلامی عراق، ناصرعباس جعفری دبیرکل حزب وحدت مسلمین پاکستان، سیدعبدالله نظام رئیس تجمع علمای سوریه و عادل عبدالمهدی نخست‌وزیر سابق عراق، در این اجلاس به بیان نکاتی درباره اوضاع جهان اسلام و منطقه پرداختند.

### حزب‌الله لبنان معادلات منطقه را تغییر داد

حجت‌الاسلام والمسلمین شیخ نعیم قاسم در این اجلاس، با اشاره به جایگاه عقل در اسلام، جمهوری اسلامی ایران نتیجه عقلانیت اسلامی دانست و افزود: نقش ولایت فقیه در وحدت پیروان مکتب اهل بیت (علیهم‌السلام)، نقش مرکزی است که بتوانیم، دین خودمان را توسط آن نشر بدهیم. در این راستا باید مشترکات خودمان را تقویت کنیم. معاون دبیرکل حزب الله لبنان با اشاره به جایگاه ولی فقیه نیز اظهار کرد: آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای، مسیر امام خمینی (ره) را می‌پیمایند و به مقاومت در برابر استکبار جهانی کمک می‌کنند. ایران حامی جنبش‌های آزادی‌بخش و مقاومت بوده است و شهید سلیمانی در این زمینه نقش مهمی داشت.

وی ادامه داد: محور مقاومت نقش بزرگی را ایفا کرد و حزب‌الله لبنان توانست، معادلات منطقه را تغییر بدهد. امروز می‌توان اطمینان داشت که رژیم صهیونیستی رو به زوال است و باید هر کس به وظیفه خود عمل کند. حجت‌الاسلام والمسلمین نعیم قاسم، وحدت را اساس امور مسلمانان دانست و تصریح کرد: هم وحدت پیروان مکتب اهل بیت (علیهم‌السلام) و هم، وحدت مسلمانان، مهم است. نباید اختلاف بین مذاهب، جلوی وحدت مسلمین را بگیرد.

### لژوم تشکیل شورای حکام در بین کشورهای اسلامی

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدعلی فضل‌الله هم در این اجلاس، با اشاره به اینکه مجمع جهانی اهل بیت (علیهم‌السلام)، به دنبال تقویت خط اهل بیت (علیهم‌السلام) است، اظهار کرد: یکی از فعالیت‌های مجمع، چه در داخل و چه در خارج، معرفی گنج‌های معارف اهل بیت (علیهم‌السلام) به جهانیان است. امام جمعه بیروت، با بیان اینکه پیروزی انقلاب اسلامی به رهبری امام راحل (ره)، نقش بسزایی در تقویت خط مشی ظلم‌ستیزی داشته است، گفت: ایران اسلامی همواره

در آیین اختتامیه هفتمین اجلاس مجمع عمومی مجمع جهانی اهل بیت (علیهم‌السلام)، بیانیه پایانی آن قرائت شد که متن کامل بیانیه به شرح زیر است:

بسم الله الرحمن الرحيم  
قال الله تبارک و تعالی: ﴿وَرِيدَ أَنْ نَمُنَ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعُوا فِي الْأَرْضِ وَ نَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَ نَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ﴾  
الحمد لله رب العالمين و صلي الله على سيدنا و نبينا محمد و على اهل بيت الطيبين الطهارين سيما بقية الله في الارضين  
این اجلاس با شکوه با استعانت از الطاف حضرت احدیت و تحت عنایت بقیةالله‌الاعظم امام زمان (علیه‌السلام) با حضور بیش از ۳۰۰ مهمان از ۱۳۰ کشور جهان به مدت ۳ روز از تاریخ ۱۰ تا ۱۲ شهریور ۱۴۰۱ (۴ تا ۶ صفر ۱۴۴۴، ۳ تا ۵ سپتامبر ۲۰۲۲) با ادای احترام و تجدید بیعت با آرمان‌های حضرت امام خمینی (ره)، در سالن اجلاس سران کشورهای اسلامی تهران آغاز گردید و با تشریف به محضر رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت آیت‌الله‌العظمی امام خامنه‌ای (دام‌الله‌العالی) و بهره‌مندی از رهنمودهای حکیمانه و تجدید بیعت با معظم‌له ادامه یافت.  
بعلاوه در این اجلاس موسوعه ۲۱ جلدی همایش بین‌المللی حضرت ابوطالب (علیهم‌السلام) حامی‌الرسول (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) و اثر گران‌قدر هم‌رهان مجمع جهانی اهل بیت (علیهم‌السلام) رونمایی و برای استفاده پیروان اهل بیت (علیهم‌السلام) عرضه گردید. همچنین شرکت‌کنندگان در این اجتماع بزرگ، شرایط بین‌المللی را با هدف کمک مؤثر به حل مشکلات عمده‌ای که موجب نگرانی پیروان اهل‌بیت (علیهم‌السلام) در جهان شده است، مرور کرده و با الهام از معارف اهل‌بیت (علیهم‌السلام) و بر اساس تلاش‌های تحول‌گرایانه مجمع جهانی اهل‌بیت (علیهم‌السلام)، برای دستیابی به وضعیت مطلوب برای پیروان اهل‌بیت (علیهم‌السلام)،

در این مسیر حرکت می‌کند و مسائل مسلمانان جهان را نصب‌العین خود می‌داند. وی با اشاره به اینکه در فعالیت‌های مجمع جهانی اهل‌بیت (علیهم‌السلام) با چالش‌هایی روبه‌رو هستیم، تصریح کرد: برای رفع این چالش‌ها و مبارزه با دشمن، باید در پرتوی تصمیمات این اجلاس، مکانیزم‌های جدید را یک‌پاکی کرد.

امام جمعه بیروت به چالش‌ها در مسیر فعالیت‌های مجمع جهانی اهل‌بیت (علیهم‌السلام) اشاره کرد و گفت: برجسته‌ترین چالش در این زمینه، مربوط به مفاهیم دینی است که همواره مورد تهاجم است؛ دشمن به دنبال زیر سوال بردن مفاهیم و مکتب اهل‌بیت (علیهم‌السلام) است و ما باید در این خصوص، پاسخ‌های مستدل داشته باشیم. وی با اشاره به اینکه باید از همه اقداماتی که چهره مذهب را خدشه‌دار می‌کنند، فاصله بگیریم، تأکید کرد: عکس‌العمل‌های ما نسبت به دشمن باید عاقلانه و منطقی باشد.

حجت‌الاسلام والمسلمین فضل‌الله، فاصله گرفتن از مسائل تعصب‌برانگیز و تحریک‌آمیز را ضروری خواند و گفت: ما باید از طریق منبرها و مطالبی که عنوان می‌کنیم، به پاسخگویی شبهات بپردازیم.

عضو مجمع عمومی مجمع جهانی اهل‌بیت (علیهم‌السلام)، خطاب به کسانی که هدایت سیاسی جوامع اسلامی را

عهده‌دار هستند، گفت: این مسئولان باید زینت جایگاه خود بوده و نسبت به مردم تبعیض نداشته باشند و بهترین چهره را از اسلام عرضه کنند.

وی با بیان اینکه جمهوری اسلامی، ادامه دهنده خط‌مشی اهل‌بیت (علیهم‌السلام) است، اذعان کرد: خط‌مشی اهل‌بیت (علیهم‌السلام) امانتی بر دوش ماست و باید از این امانت نگهداری کرده و از تلاش‌های علمای اسلامی و مدیران مجمع جهانی اهل‌بیت (علیهم‌السلام) در این زمینه قدردانی کنیم.

### کشورهای محور مقاومت باید قوی، متحد و منسجم باشند

حجت‌الاسلام والمسلمین ناصرعباس جعفری در این اجلاس، درباره پیروزی انقلاب اسلامی، با اشاره به تجربه انقلاب اسلامی در جهان و تحولات امروز دنیای اسلام، ادامه داد: بعدها طلسم «اسرائیل بزرگ» شکست خورد و ما هویت جدیدی بنا کردیم؛ در حالی که قبل از انقلاب، همه کشورهای عربی از رژیم صهیونیستی شکست می‌خوردند.

دبیرکل حزب وحدت‌المسلمین پاکستان افزود: ما باید باور کنیم، در زمان خاصی قرار داریم. ما سنگر کفر و نفاق را تسخیر می‌کنیم؛ چون نشان داده‌ایم، می‌توانیم پیروز شویم. کشورهای محور مقاومت، باید قوی، متحد، منسجم و منظم باشند تا همچنان پیش بروند.



● **دنیابه اندیشه‌های شیعه توجه پیدا کرده‌است**  
حجت‌الاسلام والمسلمین همام الحمودی در این اجلاس، با اشاره به تخریب چهره اسلام از سوی معاندان، اظهار کرد: دولت اسلامی و جهاد، عناوین زیبایی هستند؛ اما گروه‌های تکفیری با جنایت‌های خود، به دنبال تخریب این عناوین زیبا هستند.

رئیس مجلس اعلای اسلامی عراق با اشاره مفتضح شدن گروه‌های تندرو و تکفیری در جهان اسلام، افزود: اکنون فرصتی برای مدرسه اهل‌بیت (علیهم‌السلام) به وجود آمده و دنیا به اندیشه‌های معتدل شیعیان توجه پیدا کرده‌است و ما شیعیان مفتخر هستیم، دولتی داریم که در عرصه‌های مختلف علمی، اقتصادی و نظامی پیشرفت کرده‌است.

### ● طرح‌های صهیونیستی و آمریکایی باعث می‌شود، مردم با معارف اهل‌بیت (علیهم‌السلام) بیگانه باشند

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدعبدالله نظام نیز در این اجلاس با اشاره به محدودیت‌های ایجاد شده برای رویارویی با مراسم‌ها و مناسک دینی مثل عزاداری برای امام حسین (علیهم‌السلام) در ادوار مختلف توسط حکام جور، افزود: الآن هم غرب به‌گونه‌ای در حوزه‌های سیاسی و فرهنگی برنامه‌ریزی می‌کند تا مردم به دنبال برنامه‌های استعمار برون. طرح‌های صهیونیستی و آمریکایی باعث می‌شود، مردم با معارف اهل‌بیت (علیهم‌السلام) آشنا نشوند. ایجاد فسادهای موجود، برای دور کردن مردم از واقعیت‌هاست؛ لذا باید امکانات خود را توسعه دهیم تا مردم آگاه شوند.

رئیس تجمع علمای سوریه به بایسته‌های مجمع جهانی اهل‌بیت (علیهم‌السلام) اشاره و گسترش آن را لازم دانست و اظهار کرد: ما باید نشست‌های این‌چنینی را توسعه دهیم. برخی جوامع امکانات مناسبی را دارند که می‌توانیم از امکانات آنان استفاده کنیم.

### ● مرجعیت اجازه نمی‌دهد اوضاع عراق از کنترل خارج شود

عادل عبدالمهدی نخست‌وزیر سابق عراق، در پیامی به این اجلاس، با اشاره به حوادث اخیر عراق، اظهار کرد: طی روزهای اخیر شاهد این بودیم که دشمنان به دنبال جنگ شیعی شیعی بودند تا عراق را تضعیف کنند و این کشور را از مسائل امت اسلامی جدا سازند و برای این پروژه، هزینه زیادی صورت گرفته‌است. نخست‌وزیر سابق عراق افزود: درگیری‌های رخ داده در عراق به سمت جنگ شیعی شیعی کشیده نمی‌شود. عراق سرزمین انبیای الهی است و مردم این کشور، از بصیرت و آگاهی برخوردارند. عراق سرزمین مرجعیت است و مرجعیت اجازه نمی‌دهد که اوضاع از کنترل خارج شود.

### ● مؤسسات شیعی در جهان به‌صورت هماهنگ و در قالب یک پدواحده عمل کنند

مدیر مرکز اسلامی اجتماعی سنگال نیز در مراسم پایانی این اجلاس، با اشاره به فعالیت‌های تبلیغی در کشور سنگال، اظهار کرد: یک مؤسسه اجتماعی انگلیسی در کشور سنگال وجود دارد که شامل مراکز آموزشی، خیریه، مساجد و مراکز درمانی است.

حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالمنعم الزین، با بیان اینکه این مرکز بیش از نیم‌قرن عمر دارد، افزود: فعالیت این مرکز سبب شده تا جمعیت شیعه این کشور به یک میلیون نفر برسد. وی با تأکید بر اینکه مجمع جهانی اهل‌بیت (علیهم‌السلام)، تلاش زیادی برای برگزاری مجمع عمومی این مجمع کرد، خاطرنشان نمود: برای اینکه تلاش‌های مجمع جهانی اهل‌بیت (علیهم‌السلام) به نتیجه برسد، باید مؤسسات شیعی در جهان به‌صورت هماهنگ و در قالب یک پدواحده عمل کنند.

گفتنی است، در جریان هفتمین اجلاس مجمع عمومی مجمع جهانی اهل‌بیت (علیهم‌السلام)، نشست کمیسیون‌های «جامع محلی اهل‌بیتی و مبلغان»، «ارتباطات و شبکه‌سازی»، «فضای مجازی و رسانه» و «اقتصاد پیروان اهل‌بیت (علیهم‌السلام)» با حضور اندیشمندان و علمای شیعه در سالن اجلاس سران تهران برگزار شد.

همچنین در مراسم پایانی این اجلاس، مجموعه آثار مرتبط با همایش بین‌المللی حضرت ابوطالب (علیهم‌السلام) حامی پیامبر (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم)، با حضور آیت‌الله اعرافی رونمایی شد.

## عزت‌مداری استقلال و صلح‌دوستی گفتمان سیاست خارجی ایران



وزیر امور خارجه کشور

نشست هم‌اندیشی شرکت‌کنندگان در هفتمین اجلاس مجمع عمومی مجمع جهانی اهل‌بیت (علیهم‌السلام) با حسین امیرعبداللهیان وزیر امور خارجه کشور، ۱۱ شهریور در باشگاه دیپلماتیک وزارت امور خارجه برگزار شد.

در ابتدای جلسه، حجت‌الاسلام والمسلمین رضانی، دبیرکل مجمع جهانی اهل‌بیت (علیهم‌السلام) از همکاری دستگاه دیپلماسی کشور در تقویت فعالیت‌های مجمع جهانی اهل‌بیت (علیهم‌السلام) قدردانی کرد.

وزیر امور خارجه نیز طی سخنانی در این نشست که شماری از سفرای جمهوری اسلامی در کشورهای اسلامی نیز حضور داشتند، با خیرمقدم به علما و دانشمندان شیعی شرکت‌کننده در این نشست اظهار کرد: بسیاری از کشورها به دنبال غارت کردن معادن و سرمایه مردم مظلوم قاره آفریقا هستند؛ اما توصیه مقام معظم رهبری به دستگاه دیپلماسی و دولت، همواره این است که آفریقا را فراموش نکنیم و تکنولوژی و فناوری و علم و دانش را به این قاره منتقل کنیم. بر همین اساس، وزارت خارجه، اولین مرکز فناوری جمهوری اسلامی ایران را در پایتخت کنیا مستقر کرد و این روند، در کشورهای دیگر نیز ادامه پیدا خواهد کرد.

امیرعبداللهیان افزود: مقام معظم رهبری همواره توجه ویژه‌ای به جهان اسلام و منطقه داشته و به دنبال کادرسازی و نقش دادن به جوانان هستند. ایشان درباره گفتمان صلح و عدالت خواهی، هم در عرصه نظریه‌پردازی و هم در عرصه عمل، شاخص‌هایی را بیان می‌کنند تا از ظرفیت بزرگ جهان اسلام استفاده شود.

وی با بیان اینکه هر آنچه مربوط به تفرقه در جهان اسلام است، ریشه در طرف‌هایی دارد که خیر مسلمانان را نمی‌خواهند، تصریح کرد: امروز صهیونیست‌ها حقیقتاً در بحران‌های چندلایه سیاسی، امنیتی و اجتماعی در درون سرزمین‌های اشغالی به سر می‌برند. ادعاهایی که گاهی اوقات در قالب تعرض به نقطه‌ای در سوریه و یا ادعاهایی علیه جمهوری اسلامی ایران و برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای به‌کار می‌برند، بیشتر یک نمایش خیمه‌شاد بازاری است.

وزیر امور خارجه گفت: دستگاه‌های امنیتی آمریکا و برخی از کشورها هدف‌گذاری کرده و برای تجزیه کشورهای اسلامی تلاش می‌کنند.

امیرعبداللهیان با اشاره به شعار عقلانیت، عدالت و کرامت اجلاس هفتم مجمع جهانی اهل‌بیت (علیهم‌السلام)، به اندیشمندان و علمای شیعه پیشنهاد کرد: در موضوع ایجاد اجماع و حرکت‌های سازمان‌یافته فکری، علمی و میدانی، با استفاده از نیروی جوان مسلمانان در حوزه‌های مختلف، تلاش‌های مضاعف و با برنامه‌ریزی صورت گیرد.

وی با اشاره به اینکه ۲۰ میلیون نفر از زنان، کودکان و مردان مظلوم یمنی از گرسنگی و سوء‌تغذیه رنج می‌برند، گفت: با عربستان سعودی پنج مرحله گفت‌وگوهای امنیتی داشته‌ایم که اخیراً ایده‌های مطرح است که این گفت‌وگوها را در سطح سیاسی و وزارت امور خارجه دو کشور دنبال کنیم. از جمله این گفت‌وگوها که داشته‌ایم و نگرانی‌های خود را اعلام کرده‌ایم، این است که اکنون که آتش بس برقرار شده، باید محاصره انسانی یمن برداشته شود.

امیرعبداللهیان رویکرد، گفتمان و عملکرد سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران را بر مبنای عزت‌مداری، استقلال و صلح‌دوستی خواند و بر تداوم مسیر استقلال سیاسی و عزت ملی تأکید کرد.

وزیر امور خارجه کشورمان در پایان، ضمن اشاره به فرصت‌ها و چالش‌های جهان اسلام، دیدگاه‌های جمهوری اسلامی ایران در مورد وضعیت یمن، سوریه، بحرین، لیبی، افغانستان، لبنان و اوکراین و همچنین آخرین وضعیت مذاکرات رفع تحریم‌ها را شرح نمود.

مدافع حرم به‌ویژه سرداران رشید اسلام حاج قاسم سلیمانی، ابوالمهدی المهندس، سردار همدانی و امثال حججی‌ها قدردانی می‌نماید.

### ۲. مسائل پیروان اهل‌بیت (علیهم‌السلام)

حفظ ارزش‌های بنیادین جامعه اهل‌بیتی که برگرفته از آموزه‌های والای مکتب حقه شیع است، از کارکردهای اصلی مجمع جهانی اهل‌بیت (علیهم‌السلام) محسوب می‌شود. متأسفانه امروز به‌دلیل تهاجم فرهنگی و گسترش سبک زندگی اباحه‌گرایانه غربی، برخی از این ارزش‌ها به چالش کشیده شده‌است. یکی از عرصه‌هایی که تمدن غربی در پروژه تهاجم فرهنگی هدف قرار داده است، اضمحلال نهاد خانواده در مجامع اسلامی و در میان پیروان اهل‌بیت (علیهم‌السلام) است. مؤلفه اساسی در تمدن اسلامی در مقابل سایر تمدن‌ها، اهمیت و جایگاه نهاد خانواده است که در غرب فروپاشیده و هم‌اکنون در جوامع اهل‌بیتی نیز، دچار مشکلاتی شده‌است. به‌غیر از مسئله خانواده، شکل‌گیری ارتباطات گسترده میان پیروان اهل‌بیت (علیهم‌السلام) در جهانی که ساختارها هر روز فروکاسته می‌شوند، از اهمیت دوچندانی برخوردار شده‌است.

هدف اصلی مجمع جهانی اهل‌بیت (علیهم‌السلام) از همان آغاز تأسیس، شبکه‌سازی پیروان در سطوح مختلف بوده‌است. از دیگر مسائلی که جوامع اهل‌بیتی با آن مواجه‌اند، فضای مجازی و رسانه است که تأثیرات ژرفی بر آن‌ها می‌گذارد. مجمع می‌بایست، با برنامه‌ریزی، این تهدید را به فرصتی برای مخاطبان خود تبدیل کند. همچنین یکی از موفقیت‌های مجمع را می‌توان شکل‌دهی نهاد روحانیت در فضای بین‌المللی و ساختارمند کردن جوامع محلی پیروان اهل‌بیت (علیهم‌السلام)، با ایجاد و رشد آن‌ها دانست که باید با تأکید زیادی دنبال کرد.

منبع: خبرگزاری حوزه و ایبنا

## تأکید بیانیه پایانی هفتمین اجلاس مجمع عمومی مجمع جهانی اهل‌بیت (علیهم‌السلام)

### ضرورت شبکه‌سازی پیروان اهل‌بیت (علیهم‌السلام) در سطوح مختلف



تکفیری- صهیونیستی داعش و به‌هم‌ریختگی اوضاع منطقه بود. این چالش تأثیر مستقیمی بر وضعیت پیروان اهل‌بیت (علیهم‌السلام) داشت و حتی عبات عالیات و حرم حضرت زینب (علیها‌السلام) در خطر قرار گرفت. آرایش نیروهای جبهه مقاومت تحت رهبری مقام ولایت و فرماندهی سردار شهید حاج قاسم سلیمانی شکل گرفت و با اضمحلال داعش، آرامش را به آسیای غربی برگرداند که

جامعه مرکزی پیروان اهل‌بیت (علیهم‌السلام) است.

شکل‌گیری جریان مدافعان حرم در میان جوانان و گسترش فرهنگ ایثار و شهادت در میان جوامع اهل‌بیتی، از برکات این نهضت است که مجمع جهانی اهل‌بیت (علیهم‌السلام) وظیفه پاسداشت آن را به عهده دارد. اعضای مجمع عمومی، به نمایندگی از پیروان اهل‌بیت (علیهم‌السلام) از شهدای

در کمیسیون‌های چهارگانه: «مجامع محلی اهل‌بیتی و مبلغان»، «شبکه‌سازی و ارتباطات»، «فضای مجازی و رسانه» و «اقتصاد پیروان اهل‌بیت (علیهم‌السلام)» و همچنین در دو نشست «زن و خانواده» و «دانشگاهیان» به بحث و تبادل‌نظر پرداختند.

و در پایان این اجلاس بین‌المللی، اعضای هفتمین اجلاس مجمع عمومی با صدور این بیانیه، ضمن تأکید بر لزوم حمایت از احاد امت اسلامی، بافتشاری بر وحدت مسلمانان و یکپارچگی جهان اسلام، نکات زیر را در راستای حمایت در جهت ارتقای وضعیت پیروان اهل‌بیت (علیهم‌السلام) یادآوری می‌نماید:

۱. موفقیت‌های جبهه مقاومت بزرگترین چالش دهه اخیر پیروان اهل‌بیت (علیهم‌السلام)، ظهور جریان



مدیر گروه حکمت هنر پژوهشکده فرهنگ و هنر اسلامی

## آیت‌الله مصطفوی، آخرین یادگار (مکتب فلسفی) تهران بود



مدیر گروه حکمت هنر پژوهشکده فرهنگ و هنر اسلامی در گفت‌وگویی گفت: آیت‌الله مصطفوی در هر سه مکتب بزرگ جهان اسلام تحقیق داشتند و استوانه‌ای در حفظ میراث فلسفه اسلامی را بر دوش کشیدند.

به گزارش خبرگزاری رسا،

سید حسین شهرستانی مدیر گروه حکمت هنر پژوهشکده فرهنگ و هنر اسلامی در گفت‌وگویی در خصوص زندگی آیت‌الله سیدحسین مصطفوی ‎<sup>رحمه‌الله</sup> گفت: ایشان یکی از علمای جامع معاصر بودند و از نسل علمایی بودند که جامع علوم و حکمت اسلامی از جمله فقه، اصول، ادبیات، تاریخ، حدیث و به‌طور خاص فلسفه و عرفان را دارا بودند. بیش از همه شهرتشان در حوزه فلسفه بود و در این عرصه به فلسفه مشاء معروف بودند و در شعبه‌های مختلف فلسفه اعم از فلسفه مشاء ابن‌سینا، فلسفه اشراق سهروردی، فلسفه حکمت متعالیه صدرالمতلهبین در هر سه مکتب بزرگ جهان اسلام تحقیق داشتند و استوانه‌ای در حفظ میراث فلسفه اسلامی بودند.

وی با اشاره به مردم‌داری این عالم حکیم، گفت: ایشان نقش عالم محل و پیش‌نماز مسجد را ترک نکردند. ایشان ۵۰ سال امام جماعت مسجد جامع نیاوران و امام محل بودند و برای مردم وقت می‌گذاشتند. این ویژگی ایشان خیلی خاص بود که یک عالم برای عامه مردم کوچه و بازار منبر بود. البته برای ایشان دشوار بود و سختی‌هایی داشت. برای ما که از شاگردان ایشان بودیم هم شنیدن گرفتاری‌ها و سختی‌هایی که برطرف می‌کنند دشوار بوده است. محله نیاوران سال‌ها مروهن حضور و فرمایشات و هدایت‌های ایشان بود.

مدیر گروه حکمت هنر پژوهشکده فرهنگ و هنر اسلامی با بیان اینکه ۱۶ سال شاگرد ایشان بوده است، گفت: آیت‌الله مصطفوی در کلاس درس بسیار آزاداندیش بودند. به راحتی با او می‌توانستیم وارد گفتگو و نقد علمی شویم و به نظریات‌شان اشکال وارد کنیم و بدون هیچ تکبری ایشان می‌شنیدند و استقبال می‌کردند. آیت‌الله مصطفوی از بحث عقلی و فلسفی نشاط پیدا می‌کردند و همیشه می‌گفتند من خستگی‌ام در می‌رود وقتی بحث فلسفی رخ می‌دهد. وی با بیان اینکه تهران پایگاه حضور علما و فلاسفه بوده است، افزود: با فقدان ایشان خلائی و ضربه‌ای از لحاظ علمی به خصوص به مکتب تهران و حوزه علمیه آن وارد شد. ایشان آخرین یادگار مکتب حکمی تهران بودند.

شهرستانی گفت: این عالم فلسفی در بین اهل علم شناخته شده بودند؛ اما از حواشی دور بودند و کسانی که در دانشگاه و حوزه حضور داشتند ایشان را به خوبی می‌شناختند. در عرصه علمی نیز ایشان چند سالی رئیس دانشکده الهیات و مدیر گروه الهیات دانشگاه امام صادق ‎<sup>رحمه‌الله</sup> بودند و به همین مناسبت با اهالی دانشگاه هم حشر و نشر و ارتباط خوبی داشته و شاگردپروری کردند.

<div><div><span><span>🔍</span></span><div><div><span><span></span></span></div><div><span>مسابقه کتابخوانی</span></div></div></div><div><div><span><span></span></span></div><div><span><b>«درسنامه پیام منشور روحانیت» ویژه طلاب</b></span></div></div></div>
<p>همزمان با آغاز سال تحصیلی حوزه در سال تحصیلی ۱۴۰۲–۱۴۰۱ مسابقه کتاب‌خوانی مجازی، از کتاب «درسنامه پیام منشور روحانیت» ویژه حوزویان برادر سراسر کشور برگزار می‌شود. به گزارش خبرگزاری حوزه، همزمان با آغاز سال تحصیلی حوزه در سال ۱۴۰۲–۱۴۰۱ دفتر امور اجتماعی و سیاسی حوزه‌های علمیه با همکاری شورای سیاست‌گذاری ائمه جمعه کشور، مسابقه کتاب‌خوانی مجازی را از کتاب «درسنامه پیام منشور روحانیت» ویژه حوزویان برادر سراسر کشور برگزار می‌کند. شرکت برای عموم طلاب برادر آزاد است؛ مسابقه از طریق سامانه پیشخوان حوزه برگزار می‌شود و سؤال‌ها به‌صورت تستی از متن کتاب «درسنامه پیام منشور روحانیت» تهیه شده است. زمان برگزاری مسابقه از ۵ تا ۲۵ شهریور سال جاری می‌باشد و به ۵۵ نفر هدایای نقدی اعطا می‌شود.</p>
<div><div><span><span>🔍</span></span><div><div><span><span></span></span></div><div><span>برگزاری دوازدهمین دوره آموزشی تربیت کارشناس احکام</span></div></div></div><div><div><span><span></span></span></div><div><span></span></div></div></div>
<p>دوازدهمین دوره آموزشی تربیت کارشناس احکام (ویژه برادران)، از سوی ستاد ترویج احکام دین برگزار می‌شود. به گزارش خبرگزاری حوزه، زمان ثبت‌نام از یکم تا بیستم شهریورماه ۱۴۰۱ بوده و علاقه‌مندان جهت ثبت‌نام و دریافت منبع آزمون به آدرس ahkam.org مراجعه نمایند. گفتنی است، کلاس‌ها شنبه تا چهارشنبه هر هفته (عصرها)، به‌صورت حضوری برگزار خواهد شد.</p> <p>زمان آزمون، دهم مهرماه سال جاری ساعت ۱۰ صبح اعلام شده است.</p>

<div><div><span><span>🔍</span></span><div><div><span><span></span></span></div><div><span>آغاز ثبت‌نام دوره‌های حضوری مهارت‌های تبلیغ ویژه بانوان طلبه</span></div></div></div><div><div><span><span></span></span></div><div><span></span></div></div></div>
<p>فراخوان ثبت‌نام دوره‌های حضوری مهارت‌های تبلیغ از سوی اداره‌کل تبلیغ جامعه‌الزهراء<span> </span><span>‎</span><sup>رحمه‌الله</sup> اعلام شد. به گزارش خبرگزاری حوزه، ثبت‌نام دوره‌های حضوری مهارت‌های تبلیغی از سوی اداره‌کل تبلیغ جامعه‌الزهراء<span> </span><span>‎</span><sup>رحمه‌الله</sup> آغاز شد. در این دوره مهارتی، مدح و زنا، احکام بانوان و پاسخگویی به شبهات تبیین می‌شود. مهلت ثبت‌نام تا ۲۵ شهریور است و دوره به‌صورت حضوری از مهرآغاز می‌شود. علاقه‌مندان برای ثبت‌نام، می‌توانند با مراجعه به سامانه شمیم به‌نشانی shamim.jz.ac.ir اقدام کنند.</p>

www.ofoghhawzah.com

▪ دوشنبه ۱۴ شهریور۱۴۰۱ ▪ ۸ مهر العظفر ۱۴۴۴ ▪ ۵ سپتامبر ۲۰۲۲

▪ سال بیست و یکم ▪ شماره ۷۲۱

# تجلیل امام خامنه‌ای و مسئولان حوزه و نظام از فعالیت‌های علمی و فرهنگی آیت‌الله سیدحسن سعادت مصطفوی

عالم فرزانه و چهره برجسته فلسفه اسلامی، آیت‌الله سیدحسن سعادت مصطفوی، از یاران صدیق امام راحل ‎<sup>رحمه‌الله</sup> و رهبر معظم انقلاب اسلامی پس از عمری ترویج علوم دینی و تحقیق و تدریس در علوم عقلی، معارف اسلامی و فلسفه اسلامی در حوزه و دانشگاه و حضور مؤثر در فعالیت‌های اجتماعی، علمی فرهنگی و تبلیغی، ۶ شهریور پس از تحمل یک دوره بیماری، در سن ۸۶ سالگی دارفانی را وداع گفت و به رحمت حق پیوست. پیکر این عالم فرزانه، ۸ شهریور از تکیه نیاوران به سمت امامزاده عبدالله شهری تشییع و در این امامزاده به خاک سپرده شد. امام خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی، آیات حسینی بوشهری رئیس شورای عالی جامعه مدرسین حوزه علمیه و اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه کشور حجت‌الاسلام والمسلمین رئیسی رئیس‌جمهور و دکتر قالیباف رئیس مجلس شورای اسلامی با صدور پیام‌های جداگانه‌ای درگذشت این روحانی انقلابی را تسلیت گفتند.

### • امام خامنه‌ای

بسم الله الرحمن الرحيم

درگذشت عالم فرزانه جناب حجت‌الاسلام والمسلمین آقای حاج سیدحسن مصطفوی ‎<sup>رحمه‌الله</sup> را به خاندان گرامی و شاگردان و ارادتمندان ایشان تسلیت عرض می‌کنم. تحقیق و تدریس در علوم عقلی و فلسفه اسلامی، برجسته‌ترین فعالیت علمی این روحانی انقلابی و پر تلاش بود که در کنار اشتغالات فرهنگی و مردمی، کارنامه‌ای وزین برای آن بزرگوار پدید آورده بود. از خداوند متعال پاداش بزرگ و رحمت و مغفرت برای ایشان مسئلت می‌کنم.

### • آیت‌الله حسینی بوشهری

**رئیس شورای عالی جامعه مدرسین حوزه علمیه** رحلت عالم جلیل‌القدر آیت‌الله حاج سیدحسن سعادت مصطفوی ‎<sup>رحمه‌الله</sup> از اساتید برجسته حوزه و دانشگاه موجب تألم و تأثر گردید.

این شخصیت علمی و اندیشمند فرزانه سال‌ها به تدریس علوم و معارف اسلامی در حوزه و دانشگاه پرداخت و مشتاقان فلسفه و حکمت اسلامی را از اندوخته‌های علمی خود بهره‌مند ساخت.

آن بزرگوار که از مدرسین مشهور به شمار می‌رفت؛ علاوه بر انجام وظیفه در کرسی تدریس حوزه و دانشگاه، به

## حضرت آیت‌الله حائری از ابتدا تبعیت از ولی فقیه را واجب شرعی می‌دانستند

ادامه از صفحه ۴

### • یکی دیگر از نکاتی که در بیانیه آیت‌الله حائری هست، اینکه ایشان در عین حال که از مقام مرجعیت کناره‌گیری کردند، شخص دیگری را هم معرفی کردند، برای اینکه از او تبعیت و اطاعت بشود. ارتباطی بین حضرت آقا و حضرت آیت‌الله حائری در گذشته بوده یا نه؟

• برای تبیین این مسئله باید یک پله جلوتر از آقای حائری رفت و آن پله، خود مرحوم آیت‌الله‌العظمی صدر است. آیت‌الله صدر خودشان را موظف می‌دانستند که از مقام ولایت امام خمینی ‎<sup>رحمه‌الله</sup> تبعیت کنند. یک جریانی است که خود شخص بنده در آن جریان هستم. این اواخر که وضع عراق شدت پیدا کرد و مرحوم آیت‌الله‌العظمی صدر ‎<sup>رحمه‌الله</sup> قیام‌شان را آغاز کردند، یکی از شاگردان‌شان را به‌نام مرحوم آیت‌الله سیدمحمدباقر مهری که مدتی هم نماینده حضرت امام در کویت بودند، ایشان را به قم فرستادند. بنده و آیت‌الله مهری و مرحوم شیخ مرتضی شریعتی، رفتیم خدمت حضرت امام ‎<sup>رحمه‌الله</sup> برای رساندن این پیام از طرف شهید صدر ‎<sup>رحمه‌الله</sup> که الان شرایط در عراق به جایی رسیده که احتمال شهادت من وجود دارد. من خود را موظف می‌بینم که به دستور شما عمل کنم. آیا شما با این کار من موافق هستید از نظر شرعی یا نه؟ و من این راه را ادامه بدهم یا رها کنم؟ ما این مطلب را خدمت حضرت امام ‎<sup>رحمه‌الله</sup> عرض کردیم، ایشان فرمودند: بگویند آدامه بدهند، آدامه بدهند، آدامه بدهند. بعد این پیام خدمت آقای صدر رسید.

مرحوم آیت‌الله‌العظمی صدر که استاد آیت‌الله‌العظمی حائری بودند، چنین مبنایی داشتند. همچنین حضرت آیت‌الله‌العظمی حائری از همان اوائل، از دوران پیش از پیروزی انقلاب اسلامی، با انقلاب بودند. تبعیت از حضرت امام را واجب شرعی می‌دانستند. در دوران تصدی مقام معظم رهبری، از اول خودشان ملتزم به اطاعت از فرمان ولی‌فقیه حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای می‌دانستند و همیشه دستور می‌دادند، به‌وجوب تبعیت از ایشان. نفوذی هم اگر در عراق داشتند، همه پیروان خودشان را به پایبندی و التزام به فرمان حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای ملتزم می‌دانستند. این اصلاً چیز تازه‌ای نیست. اینکه در بیانیه ایشان آمده، ادامه همین رویه‌ای است که ایشان بر آن معتقد است و در این رابطه، کتاب نوشته. ایشان از کسانی است که وقتی کتاب نوشته، پای آنچه که نوشته، مانده است. حالا بعضی‌ها ممکن است، کتاب بنویسند اما پایبند نباشند به آنچه نوشته‌اند و گفته‌اند؛ ولی ایشان واقعاً به تمام معنا به دستورات مقام معظم رهبری پایبند است و برای ایشان مقام ولایت بر خود و بر مؤمنین قائل است.

• هر از چندگاهی در حوزه برخی رفتارها و کارهایی انجام می‌شود که می‌شود؛ از آنها تمایلی به حضور در عرصه مرجعیت را برداشت کرد. در این فضا حضرت آیت‌الله حائری مسئولیت مرجعیت را کنار گذاشتند و بر دوش مرجع دیگری قرار دادند. این‌ها بطور قابل جمع است؟

• برای کسانی که دنبال تکلیف شرعی هستند، قابل جمع است و اصلاً تنافی ندارد؛ یعنی وقتی کسی دنبال تکلیف شرعی است تا احراز نکند که تکلیف شرعی اقتضاء کرده است که یک چنین مسئولیتی را بپذیرد، قطعاً متصدی نخواهد شد؛ چون تصدی مقام افتاء، بسیار کار خطرناکی است. شاید پنجاه سال پیش، تازه وارد درس خارج شده بودم که بعضی از طلاب از من خواستند، از پدرت بخواه که برای ما درس خارج بگوید؛ چون مرحوم ابوی عنایت خاصی به من داشت، این‌ها تصور می‌کردند که من اگر از پدرم بخوام به‌لحاظ این عنایت خاص حتماً ایشان اجابت می‌کند. گفتند خود ما به ایشان گفتیم نپذیرفت. من دل به دریا زدم و رفتم خدمت‌شان و گفتم: آقا!

وظایف تبلیغی و اجتماعی خود نیز توجه، و در کسوت امامت مسجد، به عنوان یک روحانی تأثیرگذار فعالیت داشت. اینجانب ارتحال این حکیم الهی و روحانی ولایتمدار و انقلابی را به جامعه دینی و علمی کشور و خاندان معزز ایشان تسلیت عرض می‌کنم و از درگاه رب کریم، علو درجات و رحمت و مغفران الهی برای آن مرحوم و صبر و اجر برای بازماندگان مسئلت دارم.

سیدهاشم حسینی بوشهری

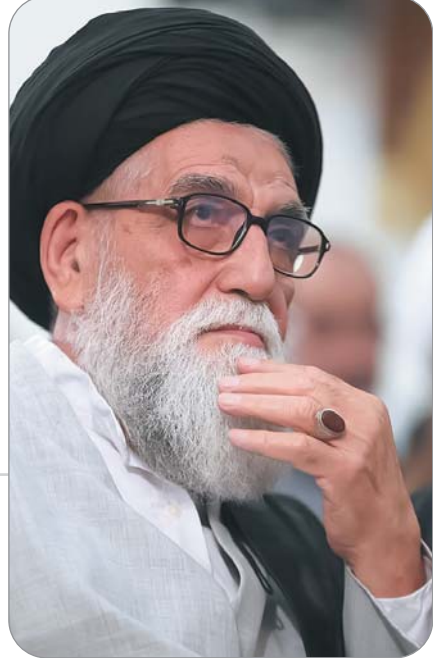
رئیس شورای عالی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم

### • آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه کشور

اینجانب ضمن پاسداشت سال‌ها مجاهدت علمی ایشان در مسیر تعلیم معارف اسلامی، فقدان آن روحانی فرهیخته را به خاندانه، دوستان و آشنایان به‌ویژه شاگردان ایشان در دانشگاه امام صادق ‎<sup>رحمه‌الله</sup> تسلیت عرض نموده از درگاه غفور ودود برای آن فقید سعید، علو درجات و حشر با اولیای الهی و برای بازماندگان، آرامش قلبی و اجر جزیل خواهانم.

### • شمه‌ای از زندگی‌نامه آیت‌الله سیدحسن سعادت مصطفوی

آیت‌الله سیدحسن سعادت مصطفوی، اول خرداد ماه ۱۳۱۵ شمسی در شهرستان قاین خراسان جنوبی به دنیا آمد. والدشان بر اثر مبارزاتی که با خاندان غم داشتند



ابن‌سینا را تدریس کرده است. وی عضو هیأت علمی تمام‌وقت و استادتمام دانشکده الهیات دانشگاه امام صادق ‎<sup>رحمه‌الله</sup> بود و نیز عضو رسمی کمیته خبرگان بدون مدرک وزارت علوم و عضو رسمی کمیته گزینش استاد و برنامه‌ریزی این وزارتخانه بود.
**سمت‌های اجرایی بعد از انقلاب اسلامی**

– سرپرستی کاخ نیاوران از طرف حضرت امام خمینی ‎<sup>رحمه‌الله</sup> در ۲۳ بهمن ۱۳۵۷ تا اسفند ۱۳۶۳ به مدت حدود ۶ سال؛

– ریاست دانشکده الهیات دانشگاه امام صادق ‎<sup>رحمه‌الله</sup> از آذر ماه ۱۳۶۹ تا اسفند ۱۳۷۸ به مدت ۹ سال؛

– ریاست دانشکده الهیات دانشکده الهیات دانشگاه تهران از اسفند ۱۳۷۷ تا اسفند ۱۳۸۱ به مدت چهار سال؛

– ریاست گروه فلسفه و کلام دانشگاه امام صادق ‎<sup>رحمه‌الله</sup> به مدت سه دوره.

### تالیفات

شرح نمط سوم اشارات و تنبیهات ابن‌سینا به فارسی، الهیات بمعنی الاخص در قرآن، مقاله‌های مختلف علمی قرآنی و فلسفی چاپ شده در مجلات علمی و پژوهشی، از آثار این عالم فرزانه بود.

گزارش: رحیم کریمی

می‌خواهم عرض کنم که این مسئله، مسئله‌ای است که دنیا در برابر آن مبهوت است. مشکل عراق مشکل بسیار بغرنجی بود. همه اتفاق نظر به انسداد و بن‌بست سیاسی داشتند. خب این انسداد را چه کسی، با چه امری، با چه دستوری، با چه فرمانی باز کرد؟ این بیانیه حضرت آیت‌الله‌العظمی حائری چنان اثری داشت. این‌ها نفوذ ایجاد می‌کنند و این نفوذ الهی است. آن آقای سیدمقتدی صدر رسماً اعلام کرد: من به دستور مرجع کناره‌گیری می‌کنم؛ چون در بیانیه آیت‌الله‌العظمی حائری آمده بود: کسی می‌تواند رهبری سیاسی را برعهده بگیرد که در مقام اجتهاد و فقیه باشد و کسی که فقیه نیست و کسی که از نظر سیر و سلوک، ورع و تقوا پیرو بیت صدر نیست، نمی‌تواند. صدری بودن با صرف انتساب جسمانی و بدنی نیست. آقایان صدر؛ هم صدر اول، هم صدر دوم ‎<sup>رحمه‌الله</sup>؛ جان‌شان را فدا کردند که مردم در آسایش و آرامش باشند و در زیر سایه عدل اسلامی زندگی کنند. کسی که منتسب به این بیت است، باید همین راه را ادامه دهد. این حرف اثر کرد. شخصی مثل آقای سیدمقتدی صدر را که کسی در او به این سادگی‌ها نمی‌توانست اثر کند، انصافاً مردانگی به خرج داد، رشادت به خرج داد و رسماً اعلام کرد که من به دستور مرجع، از کار سیاسی کناره‌گیری می‌کنم و دستور داد که همه کسانی که مدعی هستند که پیرو جریان صدر هستند، اگر واقعاً پیرو هستند، باید همه‌جا را تخلیه کنند، دست به هیچ اقدامی نزنند و نباید حتی تظاهرات مسالمت‌آمیز داشته باشند.

ببینید این عبارت آیت‌الله‌العظمی حائری از یک جایی باید برخاسته باشد که این نفوذ را داشته باشد. این آتش را چگونه توانست خاموش کند؟ هیچ کسی نمی‌توانست، این آتش را خاموش کند؛ مگر این بیانیه که این هم، معلوم است که یک پشتوانه الهی پشت سرش هست؛ لذا به نظر من، بحث، بحث جریان عادی و مادی نیست و نباید این را به‌صورت مادی تحلیل کرد. رسانه‌های خارجی مخصوصاً رسانه‌هایی که وابسته به آمریکا و غرب هستند، یک تحلیل‌های واقعاً بی‌پایه و مزخرف به‌تمام‌معنا از این جریان ارائه می‌دهند. این اتفاق هیچ تحلیلی ندارد؛ جز اینکه یک مرجع تقلید باتقوای پرهیزگار، پایبند به اصول دینی، مطلبی را گفته و این مطلب در دل یک انسانی، مثل آقای سیدمقتدی صدر که از یک خانواده برجسته دارای آن همه سوابق درخشان برخاسته، اثر کرده و این انسان، خودش را پایبند به فرمان مرجعیت می‌دانست، کنار رفته. این هم باز از عنایات حضرت ولی‌عصر ‎<sup>رحمه‌الله</sup> است.

دو فتوا در عراق در طول این چند سال از سوی مرجعیت داده شد. یکی فتوای آیت‌الله‌العظمی سیستانی است [فتوای جهاد کفایی] که این چنین دل‌ها را به سمت جبهه‌ها روانه کرد و بعد از یک جمله سه میلیون از این جوان‌های عراقی به جبهه رفتند و داعش را سرکوب کرده و برای همیشه از بین بردند. این بیانیه هم از همان تراز است؛ یعنی این بیانیه‌ها، بیانیه‌هایی است که از یک پشتوانه الهی و ولایی برخوردار است؛ لذا در دل‌ها نفوذ و اثر می‌کند.

• **خیلی متشکر از فرصتی که در اختیار ما قرار دادید. مباحث خوبی مطرح شد.**

• **یک خواهش می‌کنم شما رسانه‌های حوزوی که به این حادثه خوب بپردازید.** این حادثه بزرگی است در تاریخ اسلام و در تاریخ معاصر؛ هیچ کسی نتوانست، این آتش را در عراق فرو بنشانند؛ جز یک مرجع تقلید با یک بیانیه. این نشان‌دهنده کارآمدی ولایت فقیه است. ایران که بحمدالله زیر پرچم ولایت فقیه، این جنبش جهانی بزرگ را راه انداخته و این حرکت مقاومت اسلامی، دولت اسلامی و انقلاب اسلامی و این حکومتی که چهل‌وسه سال است، توانسته این مملکت را به اوج قدرت برساند؛ به‌طوری‌که شانه به شانه قدرت‌های بزرگ اول دنیا بزند. حالا آن جایی هم که ولایت فقیه به این معنا رایج نیست و حاکم نیست، باز همین مسئله است که اثر می‌کند و مشکلات آنجا را حل می‌کند. این مسئله مهمی است. این را باید رسانه‌های ما خوب تبیین کنند.

## انتقاد آیت‌الله عیسی قاسم از احداث محله یهودی‌نشین در منامه



رهبر معنوی شیعیان بحرین اعلام کرد: احداث محله یهودی‌نشین در منامه به معنای تحریف تاریخ میهن و سلب حقوق ملت بحرین است. آیت‌الله شیخ عیسی قاسم، رهبر معنوی شیعیان بحرین طبعی گزارشی که پایگاه خبری مرآةالبحرین(bahrainmirror) آن را منتشر کرده، با اعتراض به احداث محله یهودی‌نشین در منامه، تأکید کرد: «احداث محله یهودی‌نشین در منامه به معنای تحریف تاریخ میهن و محو اسناد و شواهدی از اصالت شهروندان اصلی و همچنین گشودن در‌ها به روی اشغالگری رژیم صهیونیستی با همدستی سیاست داخلی است.»

وی در ادامه، همه این اقدامات و تحرکات را جنایتی علیه مردم بحرین و سلب حقوق آن‌ها در سرزمین‌شان دانست و اضافه کرد: این اقدامات و تحرکات با هیچ چیزی سازگاری ندارد، مگر ادعای واهی و بی‌اساس «مالکیت حکومت بر مردم و کشور»؛ و این‌ها با ملت، دین، منطق حقیقت و آزادی بشریت در تضاد است.

آیت‌الله شیخ عیسی قاسم با عنایت به قانون اساسی، تأکید کرد: «این یک ظلم آشکار از سوی دولتی است که قانون اساسی را زیر سؤال برده که از دید آن مردم منبع اصلی قدرت هستند.»

به گفته منابع آگاه، طرح یهودی‌سازی منامه با هدف تبدیل حدود ۴۰ درصد از محله‌های شهر قدیمی به مسیرها، ساختمان‌ها و نمادهای یهودی است و به همین منظور، تلاش بی‌وقفه‌ای برای خرید ساختمان‌های قدیمی و با قیمت‌های بسیار بالا صورت می‌گیرد. برخی کارشناسان معتقدند که آل خلیفه با کمک کشورهای غربی مانند آمریکا و انگلیس و رژیم صهیونیستی و برخی کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس، تلاش می‌کند که جنبش مطالبه‌گری مردم بحرین را منحرف کند.

یادآوری می‌شود، در چهارم سپتامبر ۲۰۲۰ میلادی بود که رژیم آل خلیفه و رژیم صهیونیستی بر سر عادی‌سازی روابط با هم به توافق رسیدند؛ مردم مناطق مختلف بحرین نیز در مخالفت با توافق عادی‌سازی روابط میان منامه و تل‌آویو بارها با برگزاری تظاهرات، آن را محکوم کرده‌اند.

بحرین از سال ۲۰۱۱ دگریر موج بیداری اسلامی است. مردم این کشور برای مقابله با اقدامات مستبدانه و وابسته آل‌خلیفه دست به اعتراض زده‌اند اما نتیجه این روند، دستگیری، زندان، شکنجه و اعدام برای آزادی‌خواهان بود. بر همین اساس، دولت بحرین، مرتباً توسط سازمان‌های غیردولتی و نهادهای بین‌المللی به سرکوب مدافعان حقوق بشر در خاک خود متهم می‌شود، به‌ویژه پس از قیام مردمی که در سال ۲۰۱۱ صورت گرفت.

## اعتراض اتحادیه اروپایی علمای شیعه، به حکم اخراج یک روحانی از آلمان

اتحادیه اروپایی علما و تنولوگ‌های شیعه در اعتراض به حکم اخراج حجت‌الاسلام والمسلمین سیدسلیمان موسوی معاون مرکز اسلامی هامبورگ از آلمان، بیانیه‌ای صادر کرد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، در این بیانیه آمده است: حجت‌الاسلام والمسلمین موسوی که از اعضای فعال این اتحادیه است، در طول زمان اقامت و فعالیت در آلمان و اروپا، همواره شخصیتی اعتدال‌گرا و مقید به رعایت قوانین بوده که کارنامه روشنی در نفی هرگونه افراطی‌گری دارد. ایشان ضمن تلاش در جهت نزدیک ساختن مذاهب اسلامی و توسعه گفت‌وگو میان ادیان الهی در کشور آلمان، همواره از رفتارهای غیرقانونی اجتناب کرده و به‌تبع رهنمودهای مراجع معظم تقلید شیعه و مطابق با سیاست‌های اصولی اتحادیه، سعی بلیقی در فراخواندن مخاطبان مراکز اسلامی، به همزیستی و تعامل و احترام به قوانین کشورها نموده است. اتحادیه اروپایی علما و تنولوگ‌های شیعه، اتهامات وارده به آقای موسوی را ناروا دانسته و

اعتراض قانونی خود را نسبت به آن اظهار کرده و از مراجع قانونی انتظار دارد، با بررسی دقیق اتهامات مذکور، نادرستی آنها را تأیید و حکم صادره را منتفی اعلام کنند. همچنین مسجدالنور مهم‌ترین مسجد اهل تسنن در هامبورگ در بیانیه‌ای، اعتراض خود را نسبت به صدور حکم اخراج حجت‌الاسلام والمسلمین موسوی اعلام کرد.

آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی در دیدار قائم‌مقام دبیرکل حزب‌الله لبنان تأکید کردند

# لزوم اتحاد و همدلی میان گروه‌های مقاومت اسلامی

حضرت آیت‌الله نوری همدانی گفتند: افزایش قدرت و عزت امت اسلامی در سایه وحدت و یکپارچگی گروه‌های مقاومت اسلامی به دست آمده و همه ما باید مواظب فتنه‌انگیزی و اختلاف‌افکنی دشمنان و بدخواهان امت اسلامی باشیم.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حضرت آیت‌الله نوری همدانی، ۷ شهریور در دیدار شیخ نعیم‌قاسم قائم‌مقام دبیرکل حزب‌الله لبنان، ضمن تسلیت ایام صفر، با اشاره به اهمیت مقاومت در برابر استکبار و رژیم غاصب صهیونیستی، اظهار کردند: باید فرهنگ جهاد و شهادت‌طلبی در بین مسلمانان و مجاهدان اسلامی همواره زنده بوده و جریان داشته باشد.

معظم‌له در ادامه افزودند: رسول گرامی اسلام ﷺ همواره مسلمانان را به مبارزه با طاغوت دعوت و تنها راه غلبه بر دشمنان را وجود همین روحیه بیان می‌کردند و

## دیدار هیئت بلندپایه حماس با حجت‌الاسلام والمسلمین سیدحسن نصرالله

هیئتی از جنبش مقاومت اسلامی فلسطین(حماس) در دیدار با حجت‌الاسلام والمسلمین سیدحسن نصرالله دبیرکل حزب‌الله لبنان، درباره تحولات اخیر و آینده منطقه رایزنی و گفت‌وگو کرد.

به گزارش خبرگزاری ابنا، هیئتی از جنبش مقاومت اسلامی فلسطین(حماس)، ۶شهریور با حجت‌الاسلام والمسلمین سیدحسن نصرالله دبیرکل حزب‌الله لبنان در بیروت دیدار و گفت‌وگو کرد. رسانه‌های لبنان گزارش دادند: هیئت حماس که متشکل از صالح العاروری نایب‌رئیس دفتر سیاسی حماس، خلیل الحیبه عضو دفتر سیاسی و نایب‌رئیس



منافقان را مورد مذمت قرار داده است. امروز کسانی که حقیقت اسلام را درک نکرده‌اند، چشمان خود را بر روی ظلم‌ها و کودک‌کشی رژیم غاصب صهیونیستی بسته و راه اختلاف‌افکنی در بین صفوف امت اسلامی را در پیش گرفته‌اند.

معظم‌له اجتماع عظیم اربعین حسینی را، عامل مهمی در وحدت میان مسلمین جهان عنوان و خاطرنشان کردند: باید محبت به خاندان رسول گرامی اسلام ﷺ و ترویج فرهنگ حق‌جویی و شهادت‌طلبی در این ایام نشر و تبلیغ شود تا به سلطه‌جویی دشمنان جهان

## دیدار هیئت بلندپایه حماس با حجت‌الاسلام والمسلمین سیدحسن نصرالله

بیروت دیدار کرده و به بررسی آخرین تحولات فلسطین و منطقه، تلاش‌های دشمن صهیونیستی برای ضربه زدن به مقاومت در اراضی اشغالی، نتایج و دستاوردهای نبرد «وحدت میدان‌ها» (نبرد ۳روزه در غزه) و فداکاری‌های اسرای فلسطینی پرداخت.

مستولان حماس و جهاد اسلامی تأکید کردند: قدس پایتخت ابدی فلسطین و عنوان اصلی نزاع با دشمن صهیونیستی بوده و هست و دشمن صهیونیستی، هرگز قادر به تقسیم این مسجد نخواهد بود و نبرد با اشغالگران ت بیرون راندن آنان و پاک‌سازی کامل این سرزمین از لوث وجود آنان ادامه خواهد داشت.



دفتر سیاسی این جنبش در غزه و زاهر جبارین عضو دفتر سیاسی بود، در این دیدار با دبیرکل حزب‌الله لبنان درباره آخرین تحولات سیاسی و

میدانی منطقه، فلسطین و

لبنان و درگیری‌های اخیر در

غزه، کرانه باختری و همچنین

درباره اینکه اوضاع منطقه در

سایه تحولات اخیر به کدامین



قوی‌ترین، افضل‌ترین فرد به مدیریت امت اسلامی و در مبارزه با استکبار جهانی است و مقلدان و پیروان ایشان بایستی از آیت‌الله خامنه‌ای تقلید نمایند.

این روحانی عراقی گفت: اتفاقات خطرناکی در روزهای گذشته در جریان بود و گروه‌های شبه‌نظامی مسلح در بغداد، به دنبال درگیری با غیرنظامیان، ورود به کاخ ریاست جمهوری و ساختمان نخست‌وزیری و سرنگونی دولت بودند. برخی از طرفداران صدر با ارتش و حشدالشعبی درگیر شدند و در صورت ادامه این بحران، احتمال درگیری و جنگ داخلی وجود داشت. این مجاهد و روحانی عراقی در جمع‌بندی وقایع اخیر عراق، گفت: جنگ شیعه- شیعه خواسته دشمنان ماست و از خداوند می‌خواهیم که به همه، بصیرت و تقوا عنایت کند تا از ریختن خون مسلمانان جلوگیری شود. بایستی همه جریان‌ها و احزاب، مزین به اتحاد حسینی شوند؛ به‌ویژه آنکه در حال حاضر در آستانه اربعین حسینی هستیم و بایستی همه ما آتش اختلافات را خاموش کنیم و برای تعظیم شعائر زیارت میلیونی عظیم اربعین حسینی متحد شویم.

وی در پایان گفت: ان‌شاءالله خداوند اسلام، مراجع عظام و مقام معظم رهبری را حفظ کند و از آیت‌الله حائری به‌خاطر مواضع تربیتی، عالمانه و خدابسندهان ایشان تشکر می‌کنیم. مواضعی که در تاریخ حوزه‌های علمیه ثبت شد.

### • اخبار کوتاه جهان

### • عراق

• **تأمین امنیت مراسم اربعین با پهپاد و دوربین حرارتی:**

دستگاه‌های امنیتی عراق از مشارکت ۲۰ هزار نیروی امنیتی به همراه پهپاد و دوربین‌های حرارتی دوربرد برای برقراری امنیت مراسم اربعین خبر دادند.

• **خواب پریشان رسانه‌های سعودی برای ملت عراق:**

رسانه‌های سعودی همچنان به تحکرات خود برای شعله‌ور کردن آتش فتنه و درگیری میان گروه‌های مختلف در عراق از طریق پخش خبرها و گزارش‌ها و مصاحبه‌های هدفمند ادامه می‌دهند.

### • فرانسه

• **روسیه عرضه گاز به غول انرژی فرانسه را متوقف کرد:** غول انرژی دولتی روسیه یعنی شرکت گازپروم تأیید کرد که جریان عرضه گاز به شرکت فرانسوی انجی Engie را به علت عدم پرداخت بدهی خود قطع کرده است.

• **اعتراف وزیر فرانسوی: وضعیت انرژی خطرناک است:** وزیر انرژی فرانسه اعلام کرد وضعیت انرژی خطرناک است، ما تمام اقدامات را در راستای آماده شدن برای زمستان پیش‌رو انجام می‌دهیم.

### • آمریکا

• **بدهی آب و برق ۲۰ میلیون خانوار آمریکایی:** داده‌های جدید نشان می‌دهد که بیش از ۲۰ میلیون خانوار آمریکایی در حال حاضر به دلیل افزایش هزینه‌های انرژی، از پرداخت‌های آب و برق عقب مانده‌اند و این نگرانی‌ها را به‌وجود آورده است که قطعی برق انبوهی پیش‌رو است. محرک اصلی بدهی آب و برق افزایش قیمت انرژی است.

• **۹۳ میلیون بشکه نفت ایران آماده ورود به بازار بلومبرگ:** حدود ۹۳ میلیون بشکه نفت خام و میعانات گازی ایران در حال حاضر بر روی نفتکش‌هایی در خلیج فارس و آب‌های سنگاپور و همچنین در نزدیکی چین ذخیره شده‌اند که می‌توانند بلافاصله بعد از امضای قرارداد برجام وارد بازار شوند.

• **ابتلای بیش از ۵۰ هزار نفر در جهان به آبله میمون:** سازمان جهانی بهداشت با ارائه تازه‌ترین آمار از ابتلای ۵۰ هزار و ۴۹۶ نفر به آبله میمون در سراسر جهان خبر داد. این سازمان اعلام کرد که بیشتر موارد ابتلا به آمریکای شمالی و اروپا تعلق دارد.

### • عربستان

• **ناراضیاتی نیمی از سعودی‌ها از وضعیت اقتصادی:** نتایج یک نظرسنجی ویژه عربستان سعودی نشان داد که نیمی از شهروندان سعودی نسبت به شرایط اقتصادی این کشور نفت‌خیز بدبین هستند. ناراضیاتی عمومی نیمی از سعودی‌ها ناشی از تورم در بخش مواد غذایی و وابستگی زیاد این کشور به درآمد‌های نفتی است.

• **نیم قرن زندان برای یک بانوی سعودی:** یک بانوی سعودی به دلیل آنچه تلاش برای اخلال در نظم عمومی از طریق ترویج و انتشار اخبار و اطلاعات در شبکه‌های اجتماعی عنوان شده است، به ۴۵ سال زندان محکوم شد.

### • چین

• **کاشت برنج و شاهی چینی‌ها در فضا:** آکادمی علوم چین اعلام کرد که آزمایش‌های رشد شاهی و برنج در مازول آزمایشگاه ونتیان چین به آرامی در حال پیشرفت است و تاکنون شاهی چهار برگ تولید کرده. نهال برنج ساقه بلند حدود ۳۰ سانتی متر و برنج ساقه کوتاه به حدود ۶ سانتی متر رشد داشته است.

### • فلسطین

• **تصاویر جدید حمله موفق مقاومت فلسطین به گنبد آهنین:** شبکه «المیادین» تصاویری را منتشر کرد که نشان می‌دهد به‌رغم سانسور رسانه‌های عبری، رزمندگان «سرایا القدس» شاخه نظامی جهاد اسلامی فلسطین سامانه گنبد آهنین را به صورت موفق در جنگ اخیر غزه هدف قرار داده‌اند.

### • ایتالیا

• **آتش‌زدن قبض‌های برق در «ناپل» ایتالیا:** ایتالیایی‌ها در ناپل در اعتراض به افزایش هزینه‌ها با تجمع مقابل ساختمان شهرداری، قبض‌های انرژی خود را سوزاندند. درپی افزایش تنش‌ها میان اتحادیه اروپا و روسیه، مردم اروپا با بحران انرژی و افزایش هزینه‌های آن دست‌وپنجه نرم می‌کنند.

### • لبنان

• **اخطار حزب‌الله به صهیونیست‌ها: فرصت زیادی ندارید:** منابع خبری اعلام کردند که حزب‌الله یک کلیپ هشدارآمیز جدید علیه رژیم صهیونیستی از منطقه دریایی مورد مناقشه لبنان و فلسطین اشغالی منتشر کرده است. در این کلیپ ۲۲ ثانیه‌ای، پهپاد مسلحی نشان داده می‌شود که مختصات کشتی ویژه استخرآج گاز در میدان کاریز رابعین و سپس با یک فروند راکت به سمت آن شلیک می‌کند و در پایان کلیپ عبارت «سرنوشت شما در گروی چند روز است» نوشته می‌شود.

### • روسیه

• **نگرانی‌های غرب درباره ایران بی‌اساس است:** نماینده دائم روسیه در ژانژس: بسیاری از نگرانی‌های کشورهای غربی در خصوص وجود ذرات اورانیوم یافت شده در سایت‌های هسته‌ای ایران قبل از سال ۲۰۰۴ کاملاً بی‌پایه و اساس است. در حال حاضر هیچ‌گونه فعالیت هسته‌ای غیرمجاز در این تأسیسات انجام نمی‌شود.

### • اروپا

• **افزایش بی‌سابقه تورم حوزه یورو:** آسوشیتدپرس: تورم در حوزه یورو در ماه آگوست به رقم بی‌سابقه ۹.۱ درصد رسید و انتظار می‌رود این روند صعودی در ماه‌های آینده نیز افزایش داشته باشد.
• **قیمت گاز در اروپا تا ۵ هزار یورو افزایش می‌یابد:** معاون رئیس شورای امنیت روسیه: به دنبال افزایش قیمت گاز به ۳۵۰۰ یورو در هر هزار متر مکعب، ناچاریم قیمت پیش‌بینی شده را تا پایان سال ۲۰۲۲ به ۵ هزار یورو افزایش دهیم.

• **شهروندان اروپا با فقر گسترده روبرو هستند:** استاد دانشگاه لیژ در بلژیک طی اظهاراتی به سایت خبری فرانسوی آتلانکو هشدار داد که افزایش قیمت انرژی می‌تواند منجر به فقر گسترده در اتحادیه اروپا شود. این استاد دانشگاه همچنین هشدار داد که هیچ نشانه‌ای از بهبود این وضعیت پس از زمستان پیش‌رو وجود ندارد.

با حضور علما، مسئولان حوزوی و کشوری

## بزرگداشت آیت‌الله ناصری رتبه‌تعالیه برگزار شد



مراسم بزرگداشت ارتحال آیت‌الله محمدعلی ناصری دولت‌آبادی رحمته‌اللهه، از سوی دفتر مقام معظم رهبری، جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، شورای عالی و مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، تولیت آستان مقدس حضرت معصومه علیها‌السلام و بیت آن‌مرحوم، با حضور نمایندگان از دفتر مقام معظم رهبری و بیوت مراجع عظام تقلید، علما، مسئولان حوزوی، کشوری و لشکری، اساتید، طلاب، شاگردان و مردم مؤمن قم، ۸ شهریور در مسجد اعظم قم برگزار شد. در این مراسم، آیات سعیدی تولیت حرم حضرت معصومه علیها‌السلام، حسینی بوشهری رئیس شورای عالی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، حجت‌الاسلام والمسلمین شهرستانی نماینده حضرت آیت‌الله سیستانی در قم، حضورداشتند.

حجت‌الاسلام والمسلمین صدیقی در این مراسم با اشاره به جایگاه علمی و اخلاقی آیت‌الله ناصری، گفت: این عالم بی‌کران، جلوه‌ای از بی‌کران بودن خداوند است و طبق روایات، برای این است که ما عالم بشویم و این عالم آدرسی به سوی خداست؛ از آیات شریفه فهمیده می‌شود، عالمی به مقصد آفرینش راه یافته است که بفهمد، قدرت خداوند نامحدود است.

تولیت مدرسه علمیه امام خمینی رحمته‌اللهه، اراکل، با بیان اینکه مظهر و گنجینه علم خداوند قرآن است، ابراز کرد: با خواندن ادبیات و طی کردن مدارج حوزوی نمی‌شود به عمق قرآن رسید؛ زیرا خود قرآن می‌فرماید: این کتاب در دسترس نیست؛ پس با چه ابزاری می‌توان قرآن را طی کرد و به علم الهی دست یافت؟ راه بهره بردن از سفره قرآن، اتصال به اهل‌بیت مظهر علیهم‌السلام و افراد مخلص است.

وی اضافه کرد: آیت‌الله‌العظمی بروجردی بسیار گریه می‌کرد که به ایشان می‌گفتند شما نگران چه هستید؛ زیرا این همه خدمات انجام داده‌اید که ایشان روایت امیرمؤمنان علیه‌السلام، «اخلص عملک» را خواند؛ کدام یک از ما می‌توانیم یک عمل خالصانه نام ببریم که هیچ چشم‌داشتی در آن نبوده باشد؛ علم رزق است و در بستر تقوا به انسان عطا می‌شود و اگر فردی نتواندناشت، در زمره علما محشور نمی‌شود.



این استاد حوزه علمیه با بالان اینکه آیت‌الله ناصری رحمته‌اللهه استاد دیده بود و با عرفا محشور و مانوس بود، گفت: تجلیل مردم از آیت‌الله‌العظمی بهجت و آیت‌الله ناصری رحمته‌اللهه، نشان از شیفتگی مردم به دین است؛ آیات بهجت و ناصری وجود پرپرکتی در دوران حیات خودداشتند و یارتانشان جلوه‌هایی ستودنی به‌جاگذاشتند. وی در پایان گفت: مرحوم آیت‌الله ناصری علاوه بر انسی که با مقام معظم رهبری و رجال آسمانی مانند آیات عظام بهاء‌الدینی و بهجت رحمته‌اللهه داشت، یکی از چشم‌به‌راهان سینه‌سوخته حضرت حجت رحمته‌اللهه بود و همیشه در خلوت‌ها و جلوت‌هایش از امام زمان رحمته‌اللهه یاد می‌کرد.

گزارش: رحیم کریمی

عضو خیرگان رهبری گفت: امروز برای اثرگذاری در دنیا باید ژرف‌نگر، عمق‌اندیش و بلندنظر بود و این خصوصیات در نوع مدیریت آیت‌الله اعراقی وجود دارد.

به گزارش خیرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین عسگر دیریاز رئیس دانشگاه قم، ۶ شهریور در حاشیه بازدید از خیرگزاری حوزه، در نشست با حجت‌الاسلام والمسلمین محمدرضا برته مسئول مرکز رسانه و فضای مجازی حوزه‌های علمیه، فضای مجازی و رسانه را یکی از مهمترین ابزار تولید محتوای دینی و تبلیغی عنوان کرد.

وی در ادامه، تقویت، توانمندسازی و آموزش فضای مجازی به مبلغان را در شرایط فعلی امر مهمی برای تبلیغ دین و حضور قوی‌تر برای بیان محتوای دینی و مقابله با رسانه‌های ضد دینی خواند و خاطرنشان کرد: این نوع تبلیغ در کنار تبلیغ سنتی، می‌تواند آثار به‌مراتب قوی‌تری به‌همراه داشته باشد. رئیس دانشگاه قم توجه به فضای مجازی برای تأثیرگذاری در جهان امروز را ضروری دانست و بیان کرد: توجه به این نوع فعالیت‌ها برای در تراز بودن با رسانه‌های دنیا لازم است.

عضو خیرگان رهبری بیان کرد: امروز برای اثرگذاری در دنیا باید ژرف‌نگر، عمق‌اندیش و بلندنظر بود و این خصوصیات، در نوع مدیریت آیت‌الله اعراقی وجود دارد.

امام جمعه مشهد مقدس با بیان اینکه نخستین امتیاز بسیج رسانه، بصیرت اعضای آن است، تصریح کرد: فتح در جنگ رسانه‌ای جز با جهاد تبیین حاصل نمی‌شود.

آیت‌الله علم‌الهدی، در دیدار با رئیس بسیج رسانه کشور و مسئولان سازمان‌های بسیج رسانه استان‌ها، اظهار کرد: بیان گذشته و عبرت‌آموزی از تاریخ، می‌تواند تا حد زیادی به الگویی از تجربیات موفق انقلاب اسلامی کمک کند. در

این میان، نخستین امتیاز بسیج رسانه، بصیرت اعضای آن است که اقتضای شغل آنان باعث می‌شود تا به‌خاطر عشقی که به رهبری و نظام دارند، برای اجرای راهبردهای رسانه‌ای انقلاب با بصیرت وارد عمل شوند.

وی با اشاره به فلسفه ایجاد بسیج مستضعفین در کشور، افزود: امام رحمته‌اللهه باور داشت، اتحاد انسان‌های تراز انقلاب اسلامی در قالب بسیج مستضعفین، می‌تواند مستکبران عالم را به زانو دربریاورد.

عضو خیرگان رهبری، با بیان اینکه یکی دیگر از امتیازات ویژه امام، مستندبودن رویکردها و دستورات ایشان بود، خاطرنشان کرد: همان‌طور که در جنگ بدر، حدود ۱۸۰۰ نفر از کفار قریش مسلح به جدیدترین سلاح‌ها، زره‌ها و ادوات نظامی در برابر ۳۱۳ نفر مسلمانی قرار گرفتند که بدون زره، همگی پیاده و تنها مسلح به مدت سه‌ماه، لشکری‌های زرهی می‌توانست به‌مدت سه‌ماه، لشکری‌های زرهی در نهایت نتیجه جنگ به فتح عظیم مسلمین انجامید، امام راحل رحمته‌اللهه نیز

امام جمعه کرج گفت: موکب‌داران سعی کنند، ضمن هویت داشتن موکب، از نمود دادن آن خودداری کنند؛ چراکه اربعین نشان‌دهنده وحدت جهان اسلام است و همه باید سعی کنند که با برداران عراقی رفیق باشند.

جمعی از موکب‌داران استان البرز که در ایام اربعین حسینی پذیرای زائران اباعبدالله‌الحسین علیه‌السلام خواهند بود، ۶ شهریور با حضور در حسینیه امام خمینی رحمته‌اللهه دفتر نماینده ولی‌فقیه در استان البرز، با حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی همدانی دیدار و گفت‌وگو کردند.

نماینده ولی‌فقیه در استان البرز در این جلسه، با تأکید بر اینکه اربعین حسینی مسئله مهم و اساسی است که ابعاد مختلفی دارد، اظهار کرد: ابعاد مقدمه قیام مهدوی است که نمودی از دولت کریمه حضرت مهدی رحمته‌اللهه در آن قابل مشاهده است.

وی با اشاره به اینکه رفاقت‌ها، برادری‌ها و بدون زنگ و عنوان بودن‌ها در اربعین حسینی، یک نمونه‌ای از دوران حکومت حضرت حجت رحمته‌اللهه است، تأکید کرد: این زیارت در شعاع زندگی ما باید چنان آثار ماندگاری داشته باشد که تا سال بعد در ما نمایان باشد.

حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی همدانی خاطرنشان کرد: زیارت اربعین «حسن فعلی» دارد که اثرات بزرگ و ماندگاری خواهدداشت؛ کمااینکه تاکنون نیز داشته‌است.

امام جمعه کرج با بیان اینکه «سخنی» اقتضا و لازمه کار امام حسینی علیه‌السلام است، گفت: روایت مشهور

رئیس دانشگاه قم در بازدید از رسانه حوزه

## خبرگزاری حوزه توانسته گام‌های جدی بردارد



حجت‌الاسلام والمسلمین دیریاز، با اشاره به حضور بعضی از شخصیت‌های حوزوی در دانشگاه قم با عنوان هیئت امنا، بیان کرد: این مسئله می‌تواند نقطه عطفی در ارتباطات و تعاملات رسانه‌ای رسانه حوزه و تولید اندیشه رسانه‌ای و نشر آن در جامعه باشد.

www.ofoghwahzah.com

دوشنبه ۱۴ شهریور ۱۴۰۱ ■ ۸ مهر المظفر ۱۴۴۴ ■ ۵ سپتامبر ۲۰۲۲ ■ سال بیست و یکم ■ شماره ۷۲۱

سیاسی و بصیرت انقلابی اتفاق افتاده است.

وی با بیان اینکه اسلام دین رسانه است، تأکید کرد: از صدها سال قبل، روزه‌خوانان و سخنرانان مذهبی به‌عنوان صاحبان تریبون و منبر، رسانه توانایی را در اختیار داشته‌اند و از تحصیل‌کرده‌ترین اقشار جامعه تا ساده‌ترین افراد را مخاطب خود قرار داده‌اند.

آیت‌الله علم‌الهدی با بیان اینکه، اهمیت رسانه در مرحله صدور گفتمان مضاعف است، ابراز امیدواری کرد: انقلابی که از مبارزه با رژیم طاغوتی ایران آغاز شد و در ادامه حکومت اسلامی را به‌عنوان یک ابزار به دست گرفت تا بتواند مبانی فکری خود را به جهان صادر کند، امروز در مرحله صدور گفتمان قرار دارد و در اینجاست که رسانه اهمیت مضاعف پیدا می‌کند. در این شرایط، همان‌طور که در روز عاشورا، لشکر حضرت سیدالشهدا علیه‌السلام با ۱۲۰ نفر شهید، بیش از ۵ هزار نفر از عناصر پلید لشکر دشمن را به درک واصل کرد، این رویکرد در جنگ رسانه‌ای امروز هم مناسبت و رزمندگان در این عرصه، باید بدون دغدغه و نگرانی نسبت به آبرو و سخن مردم، فقط خود را معتقد به حقیقت بدانند و در تبیین مسائل، از جوسازی دشمن نترسند؛ زیرا در برابر این‌همه حجهه و فشار روانی، فتح و ظفر، جز با تقید و تعهد به جهاد تبیین حاصل نمی‌شود.

گزارش: داوود مظاهری

نماینده ولی‌فقیه در البرز در دیدار موکب‌داران استان

## اربعین نشان‌دهنده وحدت جهان اسلام است

سعی کنند که با برداران عراقی رفیق باشند.

وی با تأکید بر توجه به امور فرهنگی در پیاده‌روی

اربعین، عنوان کرد: کارهای فرهنگی را که در مسیر پیاده‌روی قابلیت اجرا دارد، حتماً انجام دهید و به آن حساس باشید.

رئیس ستاد امربه‌معروف و نهی از منکر استان البرز، با

تأکید بر لزوم بصیرت‌افزایی در مسیر پیاده‌روی اربعین، گفت: موکب‌داران و خادمان باید بر ترویج مسائل معرفتی اقدام کنند. حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی همدانی، با اشاره به پیاده‌روی جاماندگان اربعین، عنوان کرد: در روز اربعین حسینی انسان یا باید در کربلا باشد یا حسرت جا ماندن از زیارت را بخورد؛ بنابراین باید از مشابه‌سازی این پیاده‌روی خودداری کرد و به برگزاری تجمعات و مراسم عزاداری پرداخت.

گفتنی است، در ابتدای این دیدار حمید افضلی دبیر

ستاد مرکزی اربعین کشور، علی‌اسلام‌خواه رئیس ستاد توسعه و بازسازی عتبات البرز و تعدادی از موکب‌داران استان، به بیان گزارش اقدامات، دغدغه‌ها و فعالیت‌های خود پرداختند.

گزارش: جلال خسروی

مرکز رسانه حوزه را، رسانه اول در حوزه دین و فرهنگ دانست و مهمترین خصوصیات آن را، تولید محتوای مناسب و کارآمد، به‌روز بودن، بازنتاب درست و به‌موقع اخبار، کنشگر محصولات فرهنگی، داشتن دبیرخانه رصد وقایع درون حوزه و عرصه دین‌داری برشمرد.

سخنگوی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، برخورداری از کانال‌های متعدد برای نشر محتوای دینی و همکاری با سایر رسانه‌ها در این زمینه، ارائه ویژه‌نامه در مورد زندگی بزرگان دینی در عرصه عرفان، معرفت، فلسفه، راه‌اندازی پوشش انتظار از مسئولان حوزه و بیان نقد و نظرات در مورد مدیریت بهتر حوزه‌های علمیه را دیگر ویژگی‌های رسانه حوزه عنوان کرد. وی بیان کرد: راه‌اندازی پوشش انتظار از مسئولان حوزه، کاری است که از سوی خیرگزاری حوزه انجام شد؛ درحالی‌که در هیچ کجای کشور سابقه نداشته است که رسانه‌ای بیابد و عملکرد مدیران خود را به نقد بکشد. این کار تنها در حوزه، سابقه داشته است.

مدیر مسئول خیرگزاری حوزه و هفته‌نامه افق حوزه، گفت: رسانه حوزه نسبت به سال‌های گذشته، رشد قابل توجهی داشته و دلیل این مسئله، به‌کارگیری عوامل فوق در ادامه راه بوده است.

مسئط به زبان را پیدا کنیم و بگوییم حالا شما بیابید دین را یاد بگیرید؛ بلکه باید برعکس باشد. این جای حساسی است که اگر دقت نشود، ممکن است ما در آمار کارهای مهمی انجام دهیم؛ ولی در محتوا کارهایمان جدی نشود.

امام جمعه قزوین با تحسین‌برانگیز خواندن عملکرد حوزه علمیه در استفاده از فضای مجازی، بیان کرد: حوزه علمیه قم در فضای مجازی چون دغدغه، ایمان و انگیزه‌های قوی دارد، راضی نمی‌شود شبهات باقی بماند؛ به‌همین خاطر خیلی امیدوار هستیم؛ اما باز هم جا دارد، سرمایه‌گذاری‌های جدی در این حوزه‌ها داشته باشیم تا به‌نحو احسن رسالت‌های بین‌المللی انجام شوند.

گفتنی است، در ابتدای این دیدار حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی کوهساری مسئول مرکز ارتباطات و بین‌الملل حوزه‌های علمیه کشور، گزارشی از فعالیت‌های انجام‌شده توسط این مرکز ارائه کرد.

## افروز حوزه

## تندیس مبارزه با استعمار

### به‌مناسبت ۱۲ شهریور سالروز شهادت رئیسعلی دلواری

علیرضا مکتب‌دار: پژوهشگر حوزه علمیه قم



استعمار واژه‌ای قرآنی و حقیقتی ارزشمند است؛ اما سالیانی است که معنایی واژگونه یافته است. آبدانی سرزمین‌ها برای رشد و تعالی انسان‌ها که قرآن کریم از آن با عنوان «استعمار» یاد می‌کند، امروزه به اشغال یک سرزمین توسط بیگانگان زورمند چپاولگر با هدف غارت میراث‌های ارزشمند ساکنان بومی آن سرزمین قلب معنا یافته است و این واژگونی واژه استعمار تاریخی چند صد ساله دارد.

در طول تاریخ، نشتر استعمار قلب سرزمین‌های زیادی را دریده و از دوردن آن گوهرهای گران‌بهایی را به رایگان برده است. ایران اما هیچ‌گاه به‌صورت کامل تن به ذلت و خواری استعمار نداده و با تمام توان خویش در برابر تهدیدها و تطمیع‌های آن استوار ایستاده است. هرچند تن دلیرمردانش زخم برداشته و خون پاکشان بر زمین گرم وطن جاری گشته است؛ اما همین خون‌ها نهال درخت ایران را بارورتر و استوارتر ساخته است.

فرزندان ایران با تمام وجود از مام وطن همچون جان خویش نگاهبانی کرده و دستان ناپاک استعمارگران و چنشان دریده بیگانگان را از مادر وطن دور داشته‌اند. چه رادمردانی که با اخلاص و پاکی هر آنچه داشته‌اند، برای بریدن دست نامحومان از ناموس وطن تقدیم کرده‌اند و نام خود را برای همیشه در تاریخ جاودانه ساخته‌اند. مردی جوان از دیار دلوار، با ایمانی استوار به مبانی دینی و فهمی ژرف از واقعیت‌های پیرامون، علم مبارزه علیه استعمار پیر انگلیس را در خطه گرم جنوب برافراشت و پس از کسب اجازه جهاد، با تمام توان، در مقابل سپاه تا بن دندان مسلح بریتانیا ایستادگی کرد. رئیسعلی دلواری، رادمردی که نماد مبارزه با استعمار شد، الگویی همیشه جاوید برای جوانانی است که عزتمندانه زیستن و زندگی همراه با کرامت و آزادگی را بر زیستن در زیر سایه شوم استعمارگران برمی‌گزینند و سختی‌های شرافتمندانه زیستن را بر خواری و حقارت زندگی در جامعه‌ای که ثروت‌هایش به تاراج می‌رود و عزت ساکنانش پایمال هوس‌های استعمارگران می‌گردد، برتری می‌دهند.

در بحبوحه جنگ جهانی اول که دولت مرکزی ایران به‌شدت دچار ضعف شده بود، تن زنجور وطن، رگ آزمندی آزمندان استعمارگر را جنباند و آنان را در اندیشه اشغال سرزمین دلیرمردان فرو برد. غافل از آنکه هنوز چنشمای تیزبین و خردهایی رها از هوس در گوشه‌ای از این ملک اهورایی بیدارند و مرزهای آن را پاس می‌دارند. رئیسعلی دلواری آن دیده بیدار بود که چشم بر پهنه خلیج همیشه فارس دوخته بود و مترصد فرصتی بود تا استعمارگران بریتانیایی را برای همیشه از پای نهادن بر خاک پاک وطن پشیمان سازد. نبردهای دلیرانه او با قوای استعمارگر هفت‌هفت سال به‌طول می‌انجامد و او با شیبخون زدن به اشغالگران، بارها موفق به شکست آنان می‌گردد و اما سرانجام این خنجر نفوذ است که از پشت، تندیس رشادت و مردانگی را بر خاک وطن می‌افکند و خون پاک او همچون خون دیگر فرزندان این وطن در طول تاریخ، از دستیاری بیگانگان به ناموس وطن مانع می‌گردد.

رئیسعلی دلواری در دوازدهم شهریور ۱۲۹۴ شمسی در سن ۳۳ سالگی شهد شهادت نوشید و سرانجام در جوار رادمرد بزرگ تاریخ، علی علیه‌السلام، در قبرستان وادی‌السلام آرامید.

انقلاب اسلامی ایران که ثمره رشادت‌های شیرمردانی چون رئیسعلی دلواری، میرزا کوچک‌خان جنگلی و دلیری دلیرمردانی است که خواری زیستن در سایه لایحه تنگین کاپیتولاسیون را بر نتابیدند، امروزه پرچم مبارزه با استعمار و استعمارگران را افزاشته و ملت‌های زنجور از ستم چپاولگران را به ایستادگی فرا می‌خواند تا دست آزمندان بین‌المللی را از دامن ثروت‌هابیشان کوتاه سازند و با تمسک به آموزه‌های قرآنی، معنای حقیقی استعمار از نگاه قرآن را که همانا آبدانی زمین و ایجاد رفاه و آسایش برای ساکنان آن است، متحقق بخشد.

منبع: روزنامه سراج

**امام علی بن موسی الرضا**<sup>علیه السلام</sup>

اِنَّ لِكُلِّ اِمَامٍ عَهْدًا فِي عَقْبِ اَوْلِيَائِهِ وَ شِيعَتِهِ وَاِنَّ مِنْ تَمَامِ اَلْوَفَاءِ بِالْعَهْدِ وَ حَسَنِ الْاَلْدَاءِ زِيَارَةَ قُبُوْرِهِمْ فَمَنْ زَارَهُمْ رَغْبَةً فِي زِيَارَتِهِمْ وَ تَصَدِّيقًا بِمَا رُوِيَ عَنْهُمُ كَانَ اَيْتَمُّهُمْ شَفَعَاءَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

برای هر امامی برعهده اولیاء و شیعیانش پیمانی است و از تمام بودن وفای به عهد و بهتر ادا نمودن آن، زیارت قبور آن بزرگواران است. پس هرکس با میل و رغبت آنها را زیارت نماید و مواردی را که آنها رغبت دارند، قبول نماید، انمه <sup>علیه السلام</sup> ایشان در روز قیامت شفیعانشان خواهند بود.

بحارالانوار، ج ۵، ص ۱۰۹

آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی در پیامی به افتتاحیه سال جدید تحصیلی حوزه علمیه تهران

## عالم جدا از مردم نمی‌تواند تأثیرگذار باشد

مراسم افتتاحیه سال تحصیلی ۲۰۲–۱۴۰۱ حوزه علمیه استان تهران با پیام حضرت آیت‌الله نوری همدانی و سخنرانی حجت‌الاسلام والمسلمین قاضی‌عسکر تولیت آستان مقدس حضرت عبدالعظیم حسنی <sup>علیه السلام</sup>، با حضور مسئولان فرهنگی استان، مدیران و معاونان حوزه‌های علمیه، طلاب و روحانیون، ۷ شهریور در تالار شیخ صدوق <sup>علیه السلام</sup> این آستان مطهر برگزار شد.

در پیام معظم‌له به این مراسم افتتاحیه آمده است: یکی از موضوعاتی که همه ما به آن محتاج هستیم، موضوع تعلیم و تربیت است و از آنجایی که خداوند متعال فقط معصومین <sup>علیهم السلام</sup> را کامل خلق نمود، سایر انسان‌ها بدون هیچ تردیدی نیازمند این اصل می‌باشند؛

بر این اساس، حوزه‌های علمیه از زمان پیامبر اکرم <sup>صلی الله علیه و آله</sup> تأسیس گردید و عنایت خاص حضرت بر این بود که با تربیت شاگردان و افراد خاص بتواند جامعه بشری را هدایت نماید و افراد را با معارف الهی آشنا سازد. برای تربیت چنین افرادی باید اخلاص را در نظر گرفت، اگر اخلاص نباشد هیچ کاری به ثمر نخواهد رسید.

امروز حوزه‌ها باید فقیه‌پرور، عالم به زمان و در واقع حجت برای مردم باشند.

«فیبحث فیهم رسله وواتر الیهم انبیاءه لیستادوهم ميثاق فطرته و یدکروهه منسی نعمته و یحتجوا علیهم بالتبلیغ و ینثروا لهم دفانن العقول و یروهم آیات المقدره من سفق فوقهم مرفوع و مهاد تحتهم موضوع و معایش تحییهم و آجال تنقیهم و أوصاب تهرمههم و أحداث تنابع علیهم و لم یخل الله سبحانه خلقه من نبی مرسل أو کتاب منزل أو حجة لازمة أو محجة قائمة».

امروز بر علما لازم است در کنار مردم و با مردم باشند؛ عالمی که از مردم جدا باشد نمی‌تواند مؤثر قرار بگیرد. روحانیت باید خود را از مردم جدا نکند.



آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی در محضر نور

آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی در محضر نور

همایش «قدم‌های آسمانی» ویژه گردهمایی بزرگ مبلغان اعزامی سازمان اوقاف و امور خیریه به مواکب اربعین، با سخنرانی حجج‌اسلام والمسلمین حسینی نماینده ولی‌فقیه در عراق، حمید احمدی رئیس کارگروه فرهنگی و آموزشی ستاد کل اربعین و غلامرضا عادل معاون فرهنگی و اجتماعی سازمان اوقاف و امور خیریه و با حضور مبلغان اعزامی، ۹ شهریور در مجتمع فرهنگی امامزاده سیدعلی <sup>علیه السلام</sup> قم برگزار شد.

**• دشمنان درصدند گردهمایی بزرگ اربعین را به انحراف بکشاند**

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدمجتبی حسینی، در این همایش با اشاره به آیه شریفه «ادع الی سبیل ربک بالحکمة والموعظة الحسنة و جادلهم بالتی هی احسن…»؛ از سوره مبارکه نحل، گفت: محتوای ابلاغی توسط مبلغان به مردم نیز، باید آن چیزی باشد که خداوند فرموده است. مبلغان باید با نیت خالص و بدون ترس از هیچ‌کس غیر خدا، به تبلیغ دین بپردازند.

نماینده ولی‌فقیه در عراق بیان کرد: انقلاب اسلامی ایران پدیده‌ای نادر و پیش‌بینی‌ناپذیر برای قدرت‌های جهانی بود. بعد از پیروزی انقلاب هم، تصور جهانی بر این بود که مردم ایران باید به سمت شوروی یا آمریکا متمایل شوند؛ ولی امام خمینی <sup>علیه السلام</sup> از همان ابتدا شعار نه شرقی، نه غربی را بیان کردند و به‌صورت عملی، راه مستقلی را در پیش گرفتند.

وی با اشاره به اهمیت مرزهای ایران و عراق برای

**• سخن بزرگان**

**آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی**<sup>علیه السلام</sup>

حضور میلیونی زائران با پای پیاده از شرق و غرب و دور و نزدیک به سوی کربلای مقدس، کنگره عظیمی است که به دنیا اعلام می‌کند راه حسین <sup>علیه السلام</sup> و اهداف او جاودان و فراموش‌ناشدنی است و شهدای این راه شهدای حق، شهامت و قهرمانی هستند. خداوند آنها را با اصحاب حسین <sup>علیه السلام</sup> محشور کند که جان خود را فدای حسین <sup>علیه السلام</sup> کردند و رحمت خدا بر آنها و جان پاکشان باد!

وی به ضرورت مردمی بودن روحانیت اشاره و تصریح کرد: امروز در سایه گسترش ابزار رسانه‌ای، توطئه‌ها علیه روحانیت هم بسیار گسترده شده و دشمنان می‌خواهند روحانیون را از چشم مردم بیندازند؛ اما با این حال اگر مسیر را درست ادامه دهیم، مردم روحانیت را رها نخواهند کرد.

**• توسعه رشته‌های تخصصی در حوزه علمیه استان تهران**

حجت‌الاسلام والمسلمین رحیمی‌صادق مدیر حوزه علمیه استان تهران نیز در حاشیه مراسم آغاز سال تحصیلی ۴۰۲–۱۴۰۱ حوزه علمیه استان تهران، رشد و تعالی زیرساخت‌های علمی و پژوهشی با توسعه و گسترش هدفمند رشته‌های تخصصی راه، راهبرد و سیاست اصلی مدیریت حوزه علمیه استان تهران در سال جدید تحصیلی دانست و گفت: بر همین اساس، با تلاش‌های مستمر، واگذاری مدارج علمی و توسعه رشته‌های تخصصی و عمومی و افزایش دروس خارج فقه و اصول در دستور کار قرار گرفته است.

وی با تصریح به اینکه، رشته‌های تخصصی حوزوی در حوزه علمیه استان تهران توسعه می‌یابد، افزود: این توسعه، با تشکیل بانک اطلاعات پژوهشی و آموزشی و ایجاد مراکز جدید تخصصی انجام می‌شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین رحیمی‌صادق افزود: تأمین اساتید داور و مشاور، همچنین تکمیل بانک اطلاعات و موضوعات پژوهشی از دیگر زیرساخت‌های آموزشی آماده است تا براساس آن، امکان تدوین و نگارش نهایی همچنین برگزاری جلسات داوری برای اخذ مدارک سطوح دو و سه فراهم شود.

وی در پایان گفت: توانمندی‌های اساتید برجسته استان تهران و همچنین زیرساخت‌های علمی آماده شده در این استان، امکان این را فراهم کرده است تا امکان ارائه این خدمات علمی و پژوهشی در استان فراهم شده و طلاب ارجمند بتوانند تمامی سطوح علمی در رشته‌های متنوع حوزوی را در شهر خود تکمیل کنند.

**• راه‌اندازی ۵ مرکز تخصصی جدید در حوزه علمیه استان تهران**

حجت‌الاسلام علی عاشوری معاون آموزش حوزه علمیه استان تهران نیز در گفت‌وگویی، با اشاره به واسپاری برخی از فعالیت‌های آموزشی از طرف مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه کشور به استان‌ها، افزود: با زیرساخت‌های علمی آماده شده، ایجاد و توسعه مراکز تخصصی با گرایش‌های متنوع، همچنین توسعه کمی و کیفی و جغرافیایی این مراکز در شهرستان‌های استان تهران فراهم شده با توسعه این فعالیت‌ها، امکان استقرار طلاب در استان تهران فراهم شده است.

حجت‌الاسلام عاشوری افزود: هم‌اکنون ۶۴ مدرسه سطوح یک تا سه و ۶ مرکز تخصصی در استان تهران فعالیت می‌کنند که به زودی ۵ مرکز تخصصی نیز به این مجموعه افزوده خواهد شد. در مراکز تخصصی نیز حدود ۱۰ رشته و گرایش به علاقه‌مندان ارائه می‌شود.

معاون آموزش حوزه علمیه استان تهران، در پایان به آمار طلاب این استان اشاره و اعلام کرد: هم‌اکنون ۸ هزار طلبه در مدارس علمیه استان تهران مشغول به تحصیل هستند که در سال جدید تحصیلی، حدود ۶۰۰ طلبه به این طلاب اضافه شده و تحصیلات حوزوی خود را آغاز می‌کنند.

گزارش: جلال خسروی

## افروزگار

- سال بیست و یکم
- شماره ۲۲۱
- دوشنبه ۱۴ شهریور ۱۴۰۱
- صفحه ۳۰۰۰ تومان

<b>Ofogh-e Hawzah Weekly</b>
<div><ul style="list-style-type: none"><li>صاحب امتیاز: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه</li><li>مسئول مرکز رسانه و فضای مجازی حوزه‌های علمیه: محمدرضا برته</li><li>سردبیر:رمضانعلی عزیزی</li><li>با همکاری هیأت تحریریه</li></ul></div>
<div><ul style="list-style-type: none"><li>تلفن: ۰۵۳۸-۳۲۹۰ • شماره: ۰۵۳۳-۳۲۹۰ • صندوق پستی: ۳۷۱۸۵/۴۳۸۱</li><li>نشانی: قم، بلوار جمهوری، کوچه ۲، پلاک ۱۵</li><li>پایگاه اینترنتی: www.ofoghhawzah.ir</li><li>پست الکترونیک: info@ofoghhawzah.ir</li><li>امور هنری: سید امیر سجادی</li><li>کارشناس فنی چاپ: مصطفی اویمی • چاپ: صمیم ۴۴۵۳۳۳۷۱۵</li></ul></div>

### عطر یار

**چه خوش است با تو عمری نفس از جگر کشیدن**

محمود زولیده

چه خوش است با تو عمری نفس از جگر کشیدن

به کمال هم‌نشینی ز تو بال و پر کشیدن

چه خوش است از لقای تو مُدام فیض بردن

لحظاتی از ملاقات تو را به بر کشیدن

چه خوش است هم‌نفس با تو شدن به هر بهانه

ز حجاب‌ها بردن ، می وصل سر کشیدن

چه خوش است با تو گفتن، ز تو از خودت شنیدن

سخن تو از درازا به دل سحر کشیدن

چه خوش است همچو مرغ سحر از تو ذکر کردن

همه شب هوای احیای تو را به سر کشیدن

نه گداست لایق تو، نه دل است عاشق تو

که ز جان نَفَس به دنبال تو دریدر کشیدن

به هزار پیچ و خم در ره تو گذشت عمرم

نشد عاقبت که بار غم هم‌سفر کشیدن

دل شیر خواهد این ره، جگر هزار زخمه

که تحمل هجوم همه دم خطر کشیدن

اگر از تو شرح صدی نرسد به سینه ما

بخدا محال باشد، نفسی دگر کشیدن

غم توگر تو این است، به عشق کربلایت

به مسیر اربعینی سوی یار پر کشیدن

### گفت‌وگوی تلفنی رئیس‌جمهور با مراجع عظام تقلید به‌مناسبت هفته دولت



حجت‌الاسلام والمسلمین رئیس‌به‌مناسبت هفته دولت، در تماس‌های تلفنی جداگانه، با آیات عظام شبیری زنجانی، مکارم شیرازی، نوری همدانی، سبحانی و جوادی آملی گفت‌وگو و اقدامات دولت در سال گذشته را برای ایشان تشریح کرد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی

ریاست جمهوری، حجت‌الاسلام والمسلمین رئیس‌به‌مناسبت هفته دولت در تماس‌های تلفنی جداگانه، با آیات عظام شبیری زنجانی، مکارم شیرازی، نوری همدانی، سبحانی و جوادی آملی، ضمن تسلیت ایام اسارت آل‌الله به اقدامات دولت در سال گذشته اشاره کرد و از ایشان خواست، نظرات و رهنمودهای خود را مطرح فرمایند.

مراجع عظام نیز، ضمن بیان برخی اولویت‌ها نسبت به مردم، اعلام نمودند: برای موفقیت دولت در خدمت به مردم همواره دعاگو هستند.

یک موکب، روحانی عراقی حضور دارد، او را برای امامت جماعت در اولویت قرار دهند.

رئیس کمیته فرهنگی آموزشی ستاد اربعین کشور همچنین با بیان اینکه ۵۰۰۰ مبلغ اربعین امسال برای استقرار در موکب‌ها اعزام می‌شوند، تصریح کرد: سازمان اوقاف نزدیک به ۳۵۰ موکب در اربعین امسال دارد که همه آنها با کمک خیران و واقفان شکل گرفته‌اند و همه این حرکت بزرگ، توسط مردم صورت می‌گیرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین احمدی ادامه داد: چون قریب به ۲۰ میلیون نفر جمعیت به عراق می‌روند، امکانات و زیرساخت‌ها به اندازه کافی فراهم نیست و راه حل آن، این است که مردم در کربلا و نجف حداقل توقف و حضور را داشته باشند.

حجت‌الاسلام غلامرضا عادل معاون فرهنگی و اجتماعی سازمان اوقاف هم، در ابتدای این همایش ضمن خیرمقدم به مهمانان و مبلغان، عنوان کرد: سال ۱۳۹۷ بیش از ۱۹۷ موکب توسط سازمان اوقاف برپا می‌شد؛ ولی با تأکیدات شدید، جدید سازمان که خواستار برپایی ۳۱۳ موکب بوده، تعداد این موکب بیش از این مقدار شده که فقط ۲۱۷ موکب در مرزها، ورودی‌ها و خروجی‌های کشور وجود خواهند داشت که یکی از مهمترین آنها، موکب اوقاف در مرز میرجاوه برای پذیرایی از زائران پاکستانی است.

وی افزود: کار در حوزه اربعین، سراسر فرهنگی و تبلیغی است؛ بنابراین سعی کرده‌ایم جلوه‌های کار فرهنگی را با حضور مبلغان روحانی تقویت کنیم و بر این اساس، ادارات کل اوقاف استان‌ها موظف شده‌اند، علاوه بر پذیرایی از زائران، اقلام فرهنگی را برای توزیع بین کودکان و نوجوانان و دیگر گروه‌های سنی فراهم کنند.

گزارش: سیدامیر سجادی



در این دریای موج، تأثیری نخواهد داشت.

نماینده ولی‌فقیه در عراق با اشاره به برپایی مواکب اربعین توسط پیروان مذاهب اهل سنت و حتی مسیحیان و ایزدی‌ها در کشور عراق گفت: آنها تمام هزینه‌ها را پرداخت می‌کنند تا پذیرایی از زائران حسین <sup>علیه السلام</sup> سهیم باشند.

حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی تأکید کرد: تمام‌اهتمام مبلغان دینی و موکب‌داران اربعین، باید تلاش در راستای وحدت میان مسلمانان و پیروان همه ادیان الهی باشد.

**• اربعین امسال ۵۰۰۰مبلغ به موکب‌ها اعزام می‌شوند**
رئیس کارگروه فرهنگی و آموزشی ستاد اربعین نیز در این همایش، با بیان اینکه امسال اربعین باشکوه‌تری نسبت به سال‌های قبل خواهیم داشت، گفت: خدماتی که سازمان اوقاف و مبلغان ارائه می‌دهند، مربوط به ایرانیان یا پیروان مذهب خاصی نیست؛ زیرا در عراق هم، ارائه خدمات

<sup>[1]</sup> آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی در محضر نور

<sup>[2]</sup> آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی در محضر نور